

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
PROTOKOLA O POSTUPANJU U SLUČAJU
NASILJA U OBITELJI**

- tijekom 2007. i 2008. godine -

- prijedlog -

Zagreb, studeni 2009. godine

SADRŽAJ

	Stranica
I. UVOD.....	3
II. IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROTOKOLA NADLEŽNIH DRŽAVNIH TIJELA.....	5
a) Ministarstvo unutarnjih poslova.....	5
b) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.....	6
c) Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.....	7
d) Ministarstvo pravosuđa.....	11
III. IZVJEŠĆA KOORDINATORA/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA U UREDIMA DRŽAVNE UPRAVE.....	14
a) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.....	15
b) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji.....	15
c) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.....	17
d) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji.....	18
e) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.....	20
f) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Ličko-senjskoj županiji.....	20
g) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Međimurskoj županiji.....	21
h) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji.....	21
i) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji.....	22
j) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji.....	25
k) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji.....	30
l) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Varaždinskoj županiji.....	30
m) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji.....	32
n) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji.....	33
o) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji.....	34
p) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zagrebačkoj županiji.....	37
IV. IZVJEŠĆA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA KOJE PROGRAMSKI DJELUJU NA PODRUČJU ZAŠTITE ŽRTAVA NASILJA U OBITELJI.....	37
V. ZAKLJUČAK	51

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske usvojila je Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, 15. rujna 2005. godine, te njegove izmjene i dopune 7. rujna 2006. godine, sukladno stupanju na snagu izmjena i dopuna Obiteljskog zakona („Narodne novine“ br. 116/03, 17/04 i 136/04). Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji temelji se na propisima iz područja zaštite od nasilja u obitelji i *Nacionalnoj strategiji zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2005. do 2007. godine* („Narodne novine“ br.182/04). Protokolom se propisuju obveze, oblici i načini suradnje nadležnih tijela (policije, centara za socijalnu skrb, zdravstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova te pravosudnih tijela) i drugih čimbenika koji sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju nasilja, te pružanju pomoći i zaštite osobama izloženim nasilju u obitelji.

Nadalje, Protokol sadrži niz precizno određenih mjera nadležnih tijela u njihovom postupanju prilikom pružanja pomoći i zaštite osobi izloženoj bilo kojem obliku ili modalitetu nasilja u obitelji. Osim navedenog, Protokol nadležnim tijelima određuje, kao posebno važne, obveze obzirnog postupanja prema žrtvama nasilja, osiguranje rodno-senzitivnog tretmana te u slučajevima kad je žrtva nasilja dijete, obveze postupanja prema načelu najboljeg interesa djeteta, naročito pozorno i obzirno te brižljivo štiteći prava i interese djeteta, kao i vođenje računa o dobi i stupnju psihofizičkog razvoja djeteta, njegovu zdravstvenom i emocionalnom stanju.

Sukladno točki 1. poglavlja 2. „Oblici, način i sadržaj suradnje“ Protokola „U svakom nadležnom ministarstvu, koje sudjeluje u otkrivanju i suzbijanju nasilja te pružanju pomoći i zaštite osobama izloženim nasilju u obitelji, obveza praćenja provedbe ovog Protokola povjerava se već imenovanim koordinatorima za ravnopravnost spolova, koji će dva puta godišnje tražiti od tijela nadležnih za provođenje Protokola izvješće o primjeni Protokola te će o istom izvijestiti Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti koje će objedinjeno izvješće dostaviti Vladi Republike Hrvatske“. Kako bi se navedena odredba poštovala, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je zatražilo *žurnu* dostavu izvješća o dosadašnjoj primjeni Protokola od strane ministarstava nadležnih za njegovu provedbu, odnosno Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva unutarnjih poslova te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Sukladno točki 4. poglavlja 2. „Oblici, način i sadržaj suradnje“ Protokola „Na osnovi prikupljenih podataka od nadležnih tijela i nevladinih organizacija koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja i afirmacije njihovih prava, koordinatori za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave izradit će izvješća vezano uz nasilje u obitelji te ih 2-3 puta godišnje dostaviti ministarstvu nadležnom za obitelj, ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, Povjerenstvu za praćenje i unapređivanje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršenja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljici za djecu i Uredu za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske (ova je izvješća potrebno tretirati kao osobito povjerljiva izvješća u kojima je potrebno podatke iskazivati brojčano, prema spolu i dobi te na drugi primjeren način na koji neće biti ugroženo pravo na privatnost)“.

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2008. do 2010. godine („Narodne novine“ br. 126/07), mjerom br. 17., područja *III. Analiza i implementacija zakona iz područja zaštite od nasilja u obitelji*, propisuje obvezu izrade obrazaca standardne metodologije izvještavanja o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji te je kao nositelj navedene mjere određeno Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske

solidarnosti. Slijedom zadane obveze Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u suradnji s tijelima nadležnim za provedbu Protokola, Uredom za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, Uredom pravobraniteljice za ravnopravnost spolova te organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju unaprjeđenja zaštite od nasilja u obitelji izradilo obrasce za prikupljanje podataka o provedbi Protokola. Uslijed različitih područja djelovanja pojedinih tijela uočena je potreba izrade obrazaca za svako nadležno tijelo te su izrađeni obrasci za policiju, centre za socijalnu skrb, zdravstvene i odgojno-obrazovne ustanove, pravosudna tijela, koordinatorice/ice za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave u županijama te organizacije civilnog društva koje štite žrtve nasilja u obitelji te koje rade s počiniteljima nasilja u obitelji.

Temeljem obrazaca za izvještavanje o provedbi Protokola Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti zaprimilo je izvješća vezana uz nasilje u obitelji od strane državnih tijela, odnosno ministarstava nadležnih za njegovu provedbu i to Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Ministarstva pravosuđa. Nadalje, izvješća su zaprimljena i od strane koordinatorice/ica za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave Zagrebačke, Zadarske, Karlovačke, Međimurske, Ličko-senjske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Virovitičko-podravske, Požeško-slavonske, Vukovarsko-srijemske, Primorsko-goranske, Varaždinske, Brodsko-posavske, Splitsko-dalmatinske, Dubrovačko-neretvanske i Osječko-baranjske županije. Izvješća su dostavile i organizacije civilnog društva koje programski djeluju na području zaštite žrtava nasilja u obitelji te organizacije koje rade s počiniteljima nasilja u obitelji.

U dostavljenim izvješćima tijela nadležnih za provedbu Protokola opisano je postupanje nadležnih službi/ustanova iz njihova djelokruga rada te suradnja s drugim nadležnim tijelima. Nadalje, izvješća sadrže i statističke podatke o broju, odnosno postotku prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji te broju i vrsti poduzetih preventivnih i represivnih mjera i radnji radi ublažavanja posljedica već počinjenog te suzbijanja počinjenja opetovanog nasilja u obitelji.

U cilju uspostavljanja uspješnije i brže suradnje svih tijela nadležnih za provedbu Protokola te nesmetanog tijeka informacija, u svakom nadležnom ministarstvu imenovane su osobe odgovorne za praćenje provedbe Protokola kako slijedi:

- *mr. sc. Renata Odeljan*, voditeljica Odsjeka za maloljetničku delikvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji, Ministarstvo unutarnjih poslova
- *Sanja Predavec*, dr. med., predstavnic Uprave za medicinske poslove u dijelu zdravstvenih ustanova i *Blanka Žic Grgat*, prof. psih., predstavnic Uprave za socijalnu skrb u dijelu centara za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.
- *Štefica Stažnik*, ravnateljica Uprave za zastupanje pred europskim sudom za ljudska prava Ministarstva pravosuđa, zastupnic Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava i koordinatorica za ravnopravnost spolova u Ministarstvu pravosuđa,
- *Željko Juraj*, predstavnik Uprave za zajedničke programe Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

II. IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROTOKOLA NADLEŽNIH DRŽAVNIH TIJELA

a) Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova izvijestilo je kako je u cilju prikupljanja podataka o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji zatražilo izvješća o provedbi Protokola od policijskih uprava na području Republike Hrvatske, tijekom 2007. i 2008. godine.

U izvještajnom periodu za 2007. i 2008. godinu Ministarstvo unutarnjih poslova izvijestilo je da je osigurana adekvatna praksa postupanja sa žrtvama obiteljskog nasilja sukladno Protokolu koja uključuje rodno senzitivnan tretman, adekvatan način postupanja prema djeci žrtvama obiteljskog nasilja i drugo, adekvatna praksa postupanja sa počiniteljima nasilja sukladno Protokolu te je osigurano 24-satno dežurstvo. Ujedno, tijela i ustanove iz djelokruga državne uprave upoznata su s činjenicom i svrhom donošenja Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji te je, sukladno odredbama Protokola, istima osigurana dostupnost teksta Protokola.

Nadalje, policija je tijekom 2007. godine evidentirala 1798 počinjenih kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona. Prijavljeno je 612 počinitelja, a oštećeno je 1482 osobe ženskog spola te 92 maloljetna osoba. Tijekom 2007. godine evidentirano je 17848 zaprimljenih zahtjeva za intervencijom policije te su temeljem svih zaprimljenih zahtjeva pružene intervencije vezano uz počinjenje prekršaja nasilja u obitelji iz članka 18. u vezi s člankom 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Za prekršajno djelo nasilja u obitelji, prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji prijavljen je 17391 počinitelj (suprug, bivši suprug, izvanbračni suprug, supruga, bivša supruga, izvanbračna supruga, otac, majka, sin, kći, poočim, pomajka, ostali). Uhićeno je i prekršajnom sucu dovedeno 7032 počinitelja nasilja. Nadalje, počinjenim nasiljem oštećeno je 1515 ženske djece, 1425 muške djece, 723 maloljetnice, 524 maloljetnika, 12171 žena, 5800 muškaraca, odnosno ukupno 22158 osoba. Podneseno je 120 žalbi na odluke prekršajnih sudaca. Ukupno je predloženo 11099 zaštitnih mjera, i to 4936 zaštitnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, 1128 mjera zabrane približavanja žrtvi, 402 mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju, 583 mjere udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora, 15 mjera osiguranja zaštite osobe izložene nasilju, 3618 mjera obveznog liječenja od ovisnosti te 417 zaštitnih mjera oduzimanja predmeta koji je namijenjen ili uporabljen u počinjenju prekršaja. U navedenom razdoblju provedeno je ukupno 609 zaštitnih mjera koje su stavljene u nadležnost policije i to 379 zaštitnih mjera zabrane približavanja žrtvi nasilja, 102 mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju, te 128 zaštitnih mjera udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora. Prijavljeno je 5 počinitelja prekršaja iz članka 19. u vezi s člankom 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji te 91 počinitelj prekršaja iz čl. 20. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji.

Tijekom 2008. godine policija je evidentirala 1647 počinjena kaznena djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona. Prijavljeno je 564 počinitelja, a oštećeno je 1279 osoba ženskog spola, 384 osoba muškog spola te 86 maloljetnih osoba. Nadalje, u ovom razdoblju zaprimljeno je 16885 zahtjeva za intervencijom policije zbog počinjenja prekršaja nasilja u obitelji te je pruženo 16885 intervencija. Za prekršaj nasilja u obitelji, prema Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji prijavljeno je 20566 počinitelja od čega 5845 supruga (muškaraca), 526 bivših supruga, 1173 izvanbračnih supruga (muškaraca), 1026 supruga (žena), 133 bivših supruga (žena), 375 izvanbračnih supruga (žena), 4093 očeva, 918

majki, 2650 sinova, 385 kćeri, 44 poočima, 7 pomajki, te 3211 ostalih počinitelja. Uhićeno je i prekršajnom sucu dovedeno 6610 počinitelja nasilja. Tijekom 2008. godine počinjenim prekršajem nasilja u obitelji oštećeno je ukupno 20566 osoba, odnosno 1342 djeteta ženskog spola, 1297 djeteta muškog spola, 731 maloljetnica, 567 maloljetnika, 11248 žena te 5381 muškarac. Na odluke prekršajnih sudaca u navedenom vremenskom razdoblju podneseno je 94 žalbi. Ukupno je predloženo 9833 zaštitnih mjera, i to 4607 zaštitnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, 788 mjera zabrane približavanja žrtvi, 233 mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju, 377 mjera udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora, 27 mjera osiguranja zaštite osobe izložene nasilju, 3517 mjera obveznog liječenja od ovisnosti te 284 zaštitnih mjera oduzimanja predmeta koji su namijenjeni ili uporabljeni u počinjenju prekršaja. Tijekom 2008. godine provedeno je 446 zaštitnih mjera koje su stavljene u nadležnost policije i to 265 zaštitnih mjera zabrane približavanja žrtvi nasilja, 72 mjere zabrane uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju te 109 mjera udaljenja iz stana, kuće ili drugog stambenog prostora. Prijavljeno je 17 počinitelja prekršaja iz članka 19. u vezi s člankom 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji te 100 počinitelja prekršaja iz članka 20. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji.

Nadalje, Ministarstvo unutarnjih poslova izvijestilo je kako se razgovori s oštećenom osobom obavljaju bez nazočnosti počinitelja. Kod postupanja u slučajevima nasilja u obitelji, a osobito u slučajevima kada su nasiljem oštećena ili su nasilju nazočna maloljetna djeca uključuju se specijalizirani policijski službenici za maloljetničku delikvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji.

Tijela koja su surađivala s policijom u slučajevima nasilja u obitelji tijekom 2007. i 2008. godine su centri za socijalnu skrb, općinska državna odvjetništva, prekršajni sudovi na području nadležnosti pojedine policijske uprave, odgojno – obrazovne ustanove, Pravobraniteljica za djecu, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Društvo za psihološku pomoć, Autonomna ženska kuća Zagreb, Poglavarstvo Grada Zagreba, Dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja „Duga - Zagreb“, jedinice lokalne samouprave u Istarskoj, Zagrebačkoj, Požeško-slavonskoj, Varaždinskoj i Brodsko-posavskoj županiji, zdravstvene ustanove, Zavod za javno zdravstvo Istarske županije, Udruga B.a.B.e. – Grupa za ženska ljudska prava, Centar za podršku i razvoj civilnog društva „DELFIN“, Centar za građanske inicijative Poreč, Sigurna kuća Istra, Udruga GORD – Građanska organizacija razvoja Dalj, Sklonište za žrtve nasilja u Osijeku, Zajednica udruga žena s invaliditetom, Ženska grupa Karlovac „KORAK“, Udruga za zaštitu djece „Tić“ Rijeka, SOS telefon Rijeka, Sklonište za žrtve obiteljskog nasilja Grada Rijeka, Caritasov dom za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja Sv. Ana, Obiteljski centri Krapinsko-zagorske, Požeško-slavonske, Vukovarsko-srijemske, Koprivničko-križevačke, Sisačko-moslavačke i Primorsko-goranske županije.

b) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa

Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa izvijestilo je kako je sve odgojno-obrazovne ustanove upoznalo s obvezom postupanja prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Sukladno tome koordinatori školskih preventivnih programa imaju obvezu stalnog praćenja slučajeva nasilja u obitelji za koje su djelatnici odgojno-obrazovnih ustanova saznali tijekom obavljanja svojih obveza. U cilju utvrđivanja broja i pojavnih oblika nasilja među djecom i mladima Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa zatražilo je od svih odgojno-obrazovnih ustanova podatke o slučajevima nasilja tijekom školske godine 2007./2008. Prikupljeni podaci pokazuju da je tijekom školske godine 2007./2008.

evidentirano ukupno 46 prijava iz 22 škole o saznanjima o počinjenom nasilju u obitelji. Zaprimljeno je 16 prijava (iz 4 škole) o slučajevima počinjenog nasilja koji su zahtijevali liječničku pomoć ili pregled. O počinjenom nasilju obaviješteni su ravnatelji/ice u 53 slučaja (53 prijava iz 22 škole). O saznanjima o počinjenom nasilju u 33 slučaja iz ukupno 19 škola upućene su prijave policiji i centrima za socijalnu skrb. Također je evidentirano 26 slučaja iz 12 škola kada su zbog osobito teškog oblika nasilja u obitelji provedena savjetovanja sa stručno razvojnim službama škola i stručnjacima centara za socijalnu skrb. Suradnja s drugim nadležnim tijelima evidentirana je u 10 prijava iz 7 škola.

c) Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi dostavilo je podatke o postupanju centara za socijalnu skrb te zdravstvenih ustanova prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji, tijekom 2007. i 2008. godine.

1) centri za socijalnu skrb

Prema podacima kojima raspolaže Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi centri za socijalnu skrb zaprimili su 22120 obavijesti o počinjenju nasilja u obitelji i to od žrtava u 1584 slučaja, od policije u 18320 slučaja, od liječnika u 194 slučaja, od svjedoka nasilja u 582 slučaja te od strane djelatnika škole u 558 slučaja. Od strane policije centri za socijalnu skrb zaprimili su ukupno 18537 obavijesti o počinjenom nasilju u obitelji. Nadalje, centri za socijalnu skrb zabilježili su tijekom 2007. i 2008. godine 4683 slučaja nasilja prema djeci te 16683 slučaja nasilja prema drugim članovima obitelji. Centri za socijalnu skrb uputili su 2179 prijava policiji o saznanjima o počinjenom nasilju. Izrađeno je 20151 službenih bilješki te oformljeno 17907 predmeta. Prema podacima o žrtvama nasilja utvrđeno je da je tijekom 2007. i 2008. godine nasilje u obitelji počinjeno nad ukupno 24497 osoba, od čega su u 6889 slučaja (28,12%) žrtve muške osobe, a u 17608 slučaja (71,88%) ženske osobe.

Od ukupnog broja muških žrtava nasilja u obitelji najviše je djece/starijih maloljetnika u dobi od 7-18 godina njih 1803 ili 26,17%, slijede odrasli muškarci stariji od 50 godina u 1405 slučaja (20,39%), odrasli muškarci u dobi do 50 godina u 1338 slučaja (19,42%), djeca u dobi do 7 godina u 1076 slučaja (15,62%), odrasle osobe u dobi do 30 godina u 749 slučaja (10,87%) te u najmanjem broju slučaja, njih 518, punoljetna muška djeca (7,52%).

Od ukupnog broja žena žrtava nasilja u obitelji najviše je odraslih ženskih osoba u dobi do 50 godina njih 6624, odnosno 37,62%, slijede ženske osobe starije od 50 godina u 3913 slučaja (22,22%), odrasle žene u dobi do 30 godina u 3485 slučaja (19,79%), ženska djeca u dobi od 7-18 godina u 1925 slučaja (10,93%), ženska djece u dobi do 7 godina u 1108 slučaja (6,29%) te u najmanjem broju, njih 553, punoljetna ženska djeca (3,14%).

Obzirom na radni status, zaposleno je bilo 46 žrtava nasilja mlađih od 18 godina, 1440 punoljetnih žrtava nasilja u dobi od 19 do 30 godina, 2546 žrtava nasilja u dobi od 30 do 50 godina te 735 žrtava nasilja starijih od 50 godina. Nezaposlene žrtve nasilja bile su mlađe od 18 godina u 284 slučaja, slijedi 2013 punoljetnih žrtava nasilja u dobi od 19 do 30 godina, 2927 žrtava nasilja u dobi od 30 do 50 godina te 1803 žrtava nasilja starijih od 50 godina

Korisnici socijalne pomoći bile su u 255 slučaja osobe mlađe od 18 godina, u 660 slučaja osobe od 19 do 30 godina života, u 912 slučaja osobe u dobi od 30 do 50 godina te u 577 slučaja osobe starije od 50 godina. Ukupno je 3811 žrtava nasilja ostvarilo prihode iz drugih izvora.

Obzirom na stručnu spremu žrtava nasilja, tijekom 2007. i 2008. godine sa visokom stručnom spremom bilo je 43 osobe u dobi do 30 godina života, 513 osoba u dobi od 30 do 50

godina te 113 osoba starijih od 50 godina. Žrtava nasilja sa srednjom stručnom spremom bilo je 574 u dobi do 18 godina života, 2463 u dobi od 18 do 30 godina, 4079 u dobi od 30 do 50 godina te 1776 starijih od 50 godina. Niske stručne spreme bile su 264 žrtve nasilja mlađe od 18 godina, 1686 u dobi od 18 do 30 godina, 3125 u dobi od 30 do 50 godina te 3108 starijih od 50 godina. Žrtve nasilja, vlasnici stana ili kuće bile su 3437 osobe, u 4937 slučajeva stan ili kuća bili su u vlasništvu supružnika, 3924 osobe žrtve nasilja u obitelji imale su status suvlasnika stana ili kuće te status podstanara 2866 žrtava.

Prema spolu u većem broju slučajeva nasilja u obitelji počinitelji su bili muškarci, ukupno njih 16309, od čega 3487 mlađih od 30 godina, 8548 počinitelja u dobi od 30 do 50 godina te 4274 počinitelja starijih od 50 godina. Ukupno je 2336 žena počinilo nasilje u obitelji, od čega je 571 u dobi do 30 godina, 1135 u dobi od 30 do 50 godina te 630 starije od 50 godina.

Počinitelji/ce nasilja bili su zaposleni u ukupno 7654 slučajeva. Najveći je broj zaposlenih počinitelja/ca u dobi od 30 do 50 godina njih 4540, slijedi 1928 počinitelja/ica u dobi do 30 godina, te 1186 počinitelja/ica u dobi od 30 do 50 godina. Počinitelji/ice nasilja bili su nezaposleni u ukupno 5244 slučajeva od čega je najveći broj, njih 2527, u dobi od 30 – 50 godina, slijedi 1399 počinitelja/ica mlađih od 30 godina te 1318 počinitelja/ica starijih od 50 godina.

Korisnici socijalne pomoći počinitelji/ice nasilja u obitelji bili su u 411 slučajeva osobe mlađe od 30 godina, u 811 slučajeva osobe u dobi od 30 do 50 godina te u 408 slučajeva osobe starije od 50 godina. Druge izvore prihoda ukupno je ostvarivalo 3413 počinitelja/ica nasilja. Obzirom na stručnu spremu, visoke stručne spreme bilo je ukupno 721 počinitelj nasilja, od čega je 177 počinitelja u dobi do 30 godina, 385 počinitelja u dobi od 30 do 50 godina te 159 počinitelja starijih od 50 godina. Srednje stručne spreme bilo je ukupno 9705 počinitelja nasilja, od čega je 2635 počinitelja u dobi do 30 godina, 5219 u dobi od 30 do 50 godina te 1815 počinitelja starijih od 50 godina. Niske stručne spreme bilo je ukupno 7569 počinitelja nasilja, od čega 1247 počinitelja u dobi do 30 godina, 3154 u dobi od 30 do 50 godina te 3168 počinitelja starijih od 50 godina. Obzirom na stambeni status, ukupno 6592 počinitelja/ica nasilja u obitelji bili su vlasnici stana ili kuće, od čega njih 956 u dobi do 30 godina, 3288 u dobi od 30 do 50 godina te 2348 starijih od 50 godina.

Počinitelji nasilja, vlasnici stana ili kuće bile su 6592 osobe, u 2539 slučajeva stan ili kuća bili su u vlasništvu supružnika, 3564 počinitelja/ca imali/le su status suvlasnika stana ili kuće te status podstanara 2844 počinitelja.

Obzirom na materijalni status obitelji u kojoj je evidentirano nasilje, a oba supružnika su zaposlena te su primanja svakog od njih u visini prosječne plaće (4.971,00 kuna) bilo je 2155 obitelji. U slučaju da su oba supružnika zaposlena, a primanja su manja od prosjeka bilo je 1585 obitelji te u slučaju kada su primanja veća od prosječnih, bilo je 910 obitelji. Ukupno se 1560 obitelji nalazilo u situaciji kada je zaposlen samo suprug, a obitelj je prosječnih primanja. U slučaju 2633 obitelji zaposlen je samo suprug, a primanja su manja od prosječnih, dok je 577 obitelji kod kojih je zaposlen samo suprug, a primanja su veća od prosječnih. U slučaju kada je zaposlena samo supruga, a obitelj je prosječnih primanja, bilo je 502 obitelji u kojima je evidentirano nasilje, 977 obitelji u slučaju kada su primanja manja od prosječnih te 99 slučajeva kada su primanja veća od prosječnih. Kod ukupno 4544 obitelji u kojima je zabilježeno nasilje oba supružnika bila su nezaposlena bilo je ukupno 4544 obitelji, a kod 1254 obitelji zaposleni su drugi članovi obitelji.

Prema srodstvu žrtve i zlostavljača, u 1173 slučajeva počinitelj nasilja je bio supružnik, u 3413 slučajeva roditelj, u 249 slučajeva očuh/maćeha, u 2882 slučajeva sin/kćer, te u 2073 slučajeva netko drugi.

Prema podacima o trajanju nasilja, najviše je jednokratno počinjenih slučajeva nasilja (8249), u trajanju od 1. godine zabilježeno je 2949 slučajeva, u trajanju od 1 do 5 godina 3321 slučaj te u trajanju duljem od 5 godina u 1701 slučaj.

Prema vrsti nasilja, najviše je zastupljeno tjelesno nasilje (u 10861 slučaju), slijedi psihičko nasilje u 11405 slučajeva te ekonomsko u 1824 slučajeva. U 6897 slučajeva nasilja u obitelji ranije nasilje nije bilo zabilježeno, dok su u nešto manjem broju (6068) zabilježeni slučajevi ranijeg nasilja u obitelji. Tijela nadležna za postupanje ranije su zbog počinjenog nasilja postupala u 3797 slučajeva, dok u nisu 4930 slučajeva su zabilježena ranija postupanja. Kontakt je sa žrtvom uspostavljen istog dana u 1707 slučajeva, u roku 3 dana u 2794 slučajeva, u roku 7 dana u 5074 slučajeva, te nakon 7 dana u 8786 slučajeva. Smještaj je žrtvama ponuđen u 3928 slučajeva, dok je ponuda smještaja izostala u 5429 slučajeva. Plan sigurnosti za žrtvu izrađen je u 2586 slučajeva, a izostao je u 6398 slučajeva. Posredovanje pri ostvarivanju besplatne pravne pomoći i zastupanja Hrvatske odvjetničke komore ponuđeno je u 1768 slučajeva nasilja, dok je izostalo je u 5868 slučajeva. Posredovanje pri ostvarivanju prava na besplatnu zdravstvenu pomoć ponuđeno je u 664 slučajeva, a izostalo je u 6627 slučajeva. Žrtve nasilja upućene su u savjetovalište u 6154 slučajeva.

Centri za socijalnu skrb evidentirali su 16518 obavijesti o pokrenutim kaznenim ili prekršajnim postupcima zbog nasilja u obitelji. Poseban skrbnik za dijete u sudskim postupcima vezanim uz nasilje u obitelji imenovan je u 566 slučajeva. U 251 slučaju zbog potrebe žurne i cjelovite zaštita djece doneseno je usmeno rješenje, te je izrečeno 158 usmenih rješenja zbog potrebe zbrinjavanja majke i djeteta. Za 485 djece izdana su usmena rješenja. Povodom saznanja o počinjenom obiteljskom nasilju obavljeno je ukupno 12473 izvida. Povodom saznanja o nasilju u obitelji ostvarena su 2354 kontakta djelatnika zdravstvenih službi sa obiteljskim liječnicima, te 2816 kontakata s odgojno-obrazovnim ustanovama te 1041 kontakata s udrugama. Povodom saznanja o nasilju u obitelji oformljeno je 23045 službenih bilješki.

U navedenom razdoblju, odnosno tijekom 2007. i 2008. godine centri za socijalnu skrb poduzeli su niz mjera obiteljsko-pravne zaštite, od čega je doneseno 5430 pisanih upozorenja i to za oba u 3820 slučajeva, a samo za jednog roditelja u 1610 slučajeva. Nadalje, određeno je 3034 mjera nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi, od čega za oboje roditelja u 2623 slučajeva, a samo za jednog roditelja u 411 slučajeva. Podneseno je ukupno 499 prijedloga sudu za oduzimanje prava na život s djetetom, od toga za oba roditelja u 377 slučajeva, a samo za jednog roditelja u 122 slučajeva. Prijedlog za donošenje privremene odluke o skrbi za dijete upućen je sudu u 199 slučajeva, prijedlog sudu za zabranu susreta i druženja s djetetom upućen je u 79 slučajeva, a prijedlog sudu da se roditelju koji ne živi s djetetom zabrani neovlašteno približavanje djetetu upućen je u 28 slučajeva.

Centri za socijalnu skrb zaprimili su, od strane pravnih osoba iz članka 93. (Dom socijalne skrbi) i članka 105. (jedinice lokalne samouprave, vjerske zajednice, trgovačka društva, udruge i druge domaće i strane pravne osobe koje pružaju skrb izvan vlastite obitelji) Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 73/97, 27/01, 59/01, 82/01, 103/03, 44/06 i 79/07), ukupno 171 obavijest o žurnom prihvatu korisnika. Nadalje, ostvareno je ukupno 3469 prava na materijalnu pomoć, od čega 2479 prava na jednokratnu novčanu pomoć, 845 prava na stalnu novčanu pomoć te 145 prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja. Ujedno, zaprimljeno je 430 zahtjeva za smještaj u sklonište, dok je u skloništa smješteno ukupno 881 osoba, od čega 361 odrasla žena, 26 trudnica te 494 djece.

Smještaj je realiziran za djecu mlađu od 3 godine u 123 slučajeva, za djecu u dobi od 3 do 7 godina u 144 slučajeva, za djecu u dobi od 7 do 14 godina u 199 slučajeva te za djecu stariju od 14 godina u 52 slučajeva.

Stručnih radnici centara za socijalnu skrb sudjelovali su na obavijesnim razgovorima u policiji u 1539 slučajeva nasilja u obitelji. Evidentirano je 198 slučajeva u kojima su zdravstvene ustanove obavijestile centre za socijalnu skrb o upućivanju žrtava nasilja u obitelji, koje su osobe s duševnim smetnjama ili osobe liječene od alkoholizma i drugih ovisnosti, na liječenje odnosno prisilno hospitaliziranje. Nadalje, evidentirano je 159 slučajeva u kojima su zdravstvene ustanove obavijestile centre za socijalnu skrb o upućivanju

počinitelja nasilja u obitelji, koji su osobe s duševnim smetnjama ili liječeni od alkohola i drugih ovisnosti, na liječenje ili prisilno hospitaliziranje. Djelatnici centara za socijalnu skrb sudjelovali su na ukupno 91 raspravi te 48 organiziranih predavanja ili radionica na temu nasilja u obitelji, a s ciljem stručnog usavršavanja i unaprjeđenja stručnog rada.

Dokumentacija je na traženje općinskih državnih odvjetništava dostavljana 1601 slučaju, dok je dokumentacija dostavljena policiji u 5879 slučajeva. Suradnja s organizacijama civilnog društva koje programski djeluju na području zaštite žrtava nasilja u obitelji ostvarena je u 261 slučaju prema podacima koje su dostavili centri za socijalnu skrb.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nadalje je izvijestilo da je u radu centara za socijalnu skrb osigurana primjerena praksa postupanja sa žrtvama nasilja u obitelji sukladno Protokolu, odnosno osiguran je rodno-senzitivan tretman kao i primjeren način postupanja prema djeci žrtvama obiteljskog nasilja. Nadalje, uspostavljeno je 24-satno dežurstvo te su tijela i ustanove upoznate sa činjenicom i svrhom donošenja Protokola te je istima i osigurana njegova dostupnost.

2) zdravstvene ustanove

U izvješću vezanom uz postupanje zdravstvenih ustanova prema odredbama Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji istaknuto je da zbog nestandardiziranog vođenja evidencija postoji problem međusobnog zbrajanja po pojedinim ustanovama u kojima se vrši hospitalizacija po predmetnom pitanju. O provedbi Protokola očitovali su se Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Neuropsihijatrijska bolnica „dr. Ivan Barbot“, Psihijatrijska bolnica „Vrapče“, Psihijatrijska bolnica Ugljan te Psihijatrijska bolnica Rab.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u svom očitovanju navodi da ne posjeduje posebne podatke iz kojih bi bilo razvidno radi li se o pruženoj usluzi žrtvi nasilja u obitelji već isključivo broj računa za pružene usluge za slučaj ozljeda nanesenih od drugih osoba.

Neuropsihijatrijska bolnica „dr. Ivan Barbot“ u svom izvješću navodi kako ne posjeduje podatke o broju slučajeva u kojima je žrtva nasilja u obitelji osoba s duševnim smetnjama ili liječena od alkoholizma i/ili drugih ovisnosti upućena na liječenje. Nadalje, tijekom 2007. zabilježeno je 34 slučaja (32 muškarca i 2 žene) te tijekom 2008. godine 50 slučajeva (45 muškarca i 5 žena) u kojima je počinitelj nasilja u obitelji osoba s duševnim smetnjama i/ili liječena od ovisnosti upućena na liječenje. Tijekom 2007. i 2008. godine navedena zdravstvena ustanova izvijestila je žrtve nasilja u obitelji o puštanju svih počinitelja/ica nasilja. Vezano uz ostale podatke koji su predviđeni za prikupljanje, navedena zdravstvena ustanova navodi u svom izvješću kako nema evidencija o slučajevima, primjerice, dostave dokumentacije na traženje državnog odvjetništva i/ili policije, upućivanja počinitelja ili žrtve nasilja u obitelji osobe s duševnim smetnjama i/ili osobe liječene od alkoholizma i/ili drugih ovisnosti na prisilnu hospitalizaciju od strane zdravstvene ustanove i drugo.

Psihijatrijska bolnica Vrapče navodi u svom izvješću kako ne posjeduje potpune podatke tražene u Obrascu za izvještavanje o provedbi Protokola. U okviru Centra za alkoholizam i druge ovisnosti vodi se evidencija slučajeva u kojima je počinitelj nasilja u obitelji osoba s duševnim smetnjama i/ili liječena od ovisnosti upućena na liječenje. Dostupni podaci ukazuju da je tijekom 2007. godine evidentirano 187 takvih slučajeva, od čega su u 173 slučaja počinitelji muškarci, a u 14 slučajeva žene. Tijekom 2008. godine zabilježeno je 136 slučajeva, od kojih su u 123 slučaja počinitelji muškarci, a u 13 slučajeva žene. Nadalje, u okviru Centra za alkoholizam i/ili druge ovisnosti nije bilo slučajeva traženja medicinske

dokumentacije od strane državnog odvjetništva odnosno policije, budući da se navedena dokumentacija dostavlja isključivo na traženje suda. U okviru Centra za forenzičku psihijatriju vodi se evidencija o svim osobama upućenim na liječenje temeljem počinjenja bilo kojeg kaznenog djela te nema izdvojenih podataka o počiniteljima nasilja u obitelji. Ostalih podataka vezano uz broj slučajeva u kojima su zdravstvene ustanove žrtvu nasilja u obitelji - osobu s duševnim smetnjama i/ili osobu liječenu od alkoholizma i/ili drugih ovisnosti uputile na liječenje te u kojima su žrtvu nasilja u obitelji izvijestile o puštanju počinitelja nasilja - osobe s duševnim smetnjama i/ili osobe liječene od alkoholizma i/ili drugih ovisnosti, nema budući da takvu evidenciju do sada nisu vodili.

Prema podacima *Psihijatrijske bolnice Ugljan*, Odjela za forenziku, tijekom 2007. evidentirano je 14 slučajeva, a tijekom 2008. godine 17 slučajeva u kojima je počinitelj nasilja u obitelji, osoba s duševnim smetnjama ili liječena od ovisnosti upućena na liječenje odnosno prisilno hospitalizirana. Nadalje, tijekom 2007. godine u 8 slučajeva te tijekom 2008. godine u 4 slučaja su žrtve nasilja izviještene o puštanju počinitelja nasilja – osobe s duševnim smetnjama ili osobe liječene od alkoholizma i/ili drugih ovisnosti sa liječenja, odnosno prisilne hospitalizacije.

Prema podacima Odjela za alkoholizam tijekom 2007. godine na prisilnu hospitalizaciju upućeno je 5, a 2008. godine 8 počinitelja nasilja u obitelji - osoba liječenih od ovisnosti. U svim slučajevima tijekom 2007. i 2008. godine o zadržavanju na prisilnoj hospitalizaciji ili upućivanju na liječenje počinitelja nasilja u obitelji izviještene su centri za socijalnu skrb i policija. U 3 slučaja tijekom 2007. godine te 4 slučaja tijekom 2008. godine navedena zdravstvena ustanova izvijestila je žrtvu nasilja o puštanju počinitelja nasilja osobe s duševnim smetnjama ili liječenu od alkoholizma ili drugih ovisnosti sa liječenja odnosno prisilne hospitalizacije. Nadalje, tijekom 2007. godine su 2 osobe te tijekom 2008. godine 5 osoba žrtava nasilja u obitelji, uslijed duševnih smetnji ili radi liječenja od alkoholizma te drugih ovisnosti, upućene na prisilnu hospitalizaciju, a o istom su izviještene centri za socijalnu skrb i policija. U 5 slučajeva 2007. godine te u 8 slučajeva 2008. godine na traženje državnog odvjetništva ili policije dostavljena je raspoloživa dokumentacija.

Psihijatrijska bolnica Rab dostavila je podatke prema kojima se godišnje 5 do 10 žrtava nasilja, osoba s duševnim smetnjama ili osoba liječenih od alkoholizma i drugih ovisnosti upućuje na liječenje odnosno prisilnu hospitalizaciju. Prema izvještaju navedene zdravstvene ustanove tijekom 2007. godine je za 32 muška počinitelja nasilja u obitelji izrečena zaštitna mjera obaveznog liječenja od ovisnosti, a tijekom 2008. godine za njih 67. Nadalje, zaštitna mjera psihosocijalnog tretmana izrečena je u 1 slučaju 2007. godine te u 4 slučaja 2008. godine. Prisilno su hospitalizirane 2 osobe 2007. godine te 6 osoba 2008. godine. Nadalje, žrtve nasilja su redovito izvještavane o puštanju počinitelja nasilja – osobe s duševnim smetnjama ili osobe liječene od alkoholizma i drugih ovisnosti sa liječenja odnosno prisilne hospitalizacije. Na traženje državnog odvjetništva ili policije raspoloživa dokumentacija dostavljena je u više od 10 slučajeva.

c) Ministarstvo pravosuđa

Ministarstvo pravosuđa izvijestilo je kako je izvješće o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji tijekom 2007. i 2008. godine zatraženo od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Vrhovnog suda Republike Hrvatske, te Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske. Tijela nadležna za provođenje Protokola koja nisu dostavila izvješće su Visoki prekršajni sud, te županijski sudovi u Splitu, Zadru, Šibeniku, Karlovcu i Velikoj Gorici.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa osigurana je adekvatna praksa postupanja sa žrtvama obiteljskog nasilja sukladno Protokolu (rodno-senzitivan tretman, adekvatan način postupanja prema djeci žrtvama obiteljskog nasilja i dr.). Osigurana je adekvatna praksa postupanja sa počiniteljima nasilja sukladno Protokolu te je osigurano 24-satno dežurstvo. Nadalje, tijela i ustanove iz djelokruga tijela državne uprave upoznate se s činjenicom i svrhom donošenja Protokola te je istima osigurana dostupnost teksta Protokola.

Prema podacima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske tijekom 2007. godine evidentirano je počinjenje 1123 kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona, a tijekom 2008. godine 1285 ovih kaznenih djela. Tijekom 2007. godine za počinjenje predmetnih kaznenih djela okrivljeno je 1123, a 2008. 1285 počinitelja kaznenih djela. Obzirom na spol žrtava tijekom 2007. godine bilo je 379 žrtava muškog spola te 1292 žrtava ženskog spola, dok je tijekom 2008. godine bilo 670 žrtava muškog spola i 1827 žrtava ženskog spola. Tijekom 2007. godine kazne su izrečene za 1033 počinitelja muškog spola i 90 ženskog spola, dok su 2008. godine kazne izrečene za 1205 počinitelja muškog i 80 ženskog spola. Prema podacima zaprimljenih sa sudova, u razdoblju od siječnja 2007. do prosinca 2008. godine počinjeno je 1340 ovih kaznenih djela te je okrivljeno 1347 počinitelja kaznenih djela. U navedenom razdoblju bilo je 211 žrtava muškog spola, 1171 žrtava ženskog spola te jedno dijete. Obzirom na spol počinitelja u predmetnom razdoblju bilo je 1150 počinitelja muškog i 65 ženskog spola. Prema podacima Državnog odvjetništva tijekom 2007. godine izrečene su kazne zatvora u 107 slučajeva te tijekom 2008. godine u 116 slučajeva za počinjenje kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“. Tijekom 2007. godine izrečeno je 6 novčanih kazni te 526 uvjetnih osuda, a 2008. godine 1 novčana kazna i 641 uvjetna osuda za počinjenje predmetnog kaznenog djela.

Obzirom na odnos žrtve i počinitelja podaci Državnog odvjetništva ukazuju na činjenicu da je tijekom 2007. godine ukupno osuđeno 633 počinitelja, od čega su 397 (62,7%) bračni partneri, 80 (12,6 %) izvanbračni partneri, 123 (29,5 %) rođaci u ravnoj liniji, 27 (4,2 %) bivši bračni partneri, te 6 (1%) bivši izvanbračni partneri. Tijekom 2008. godine ukupno je osuđeno 762 počinitelja, od čega 516 (67,7 %) bračni partneri, 71 (9,3 %) izvanbračni partneri, 136 (17,8 %) rođaci u ravnoj liniji, 36 (4,7 %) bivši bračni te u 3 (0,5 %) bivši izvanbračni partneri. Prema podacima zaprimljenim sa sudova u razdoblju od siječnja 2007. do prosinca 2008. godine ukupno je osuđeno 1084 počinitelja, od čega je 595 bračnih partnera, 106 izvanbračnih partnera, 105 očeva, 110 majki, 63 sinova, 28 kćeri, dok se u 77 slučajeva kao osuđeni počinitelj pojavljuje netko drugi.

Ministarstvo pravosuđa u svom izvješću navodi kako je u 126 slučajeva počinitelj kaznenog djela poznat (recidivist) od ranije vezano uz nasilje u obitelji. Nadalje, tijekom 2007. podnijeto je 70 žalbi na odluke kaznenih sudaca, a 2008. godine prema podacima Državnog odvjetništva 81 žalba, dok je od siječnja 2007. do prosinca 2008. godine prema podacima zaprimljenih sa sudova podnijeto 355 žalbi na odluke kaznenih sudaca. Postupci su trajali do jedne godine u 279 slučajeva te do dvije godine u 82 slučaja. Riješen je 101 žalbeni predmet u trajanju do jedne godine te 3 žalbena predmeta u trajanju do dvije godine. Prema podacima zaprimljenih sa sudova, a temeljem Zakona o kaznenom postupku od siječnja 2007. do prosinca 2008. godine primijenjene su mjere obveznog liječenja u 73 slučaja, oduzimanja predmeta u 2 slučaja, smještaja u ustanovu u 2 slučaja, pritvora u 5 slučaja te su izrečene ostale mjere nadzora u 68 slučajeva. Prema podacima državnih odvjetništava o odlukama povodom dostavljenih kaznenih prijava protiv počinitelja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona ukupno je tijekom 2007. zaprimljeno 1148 prijava, od kojih je odbačeno 327, a podneseno 818 optužnih prijedloga te 3 zahtjeva za

istragu. Tijekom 2008. zaprimljena je 1331 prijava, odbačeno je 376 istih, optužni prijedlog podnesen je u 932 slučaja te je u 3 podnesen zahtjev za istragu. Kao razloge odbačaja kaznenih prijave državna odvjetništva uglavnom ističu uskraćivanje svjedočenja prema članku 234. Zakona o kaznenom postupku, koju blagodat koriste oštećeni članovi obitelji tijekom provođenja istražnih radnji. Nadalje, prema podacima o odlukama sudova povodom dostavljenih optužnih prijedloga i optužnica protiv počinitelja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona, tijekom 2007. godine zaprimljen je 751 optužni prijedlog, od kojih je bilo 633 osuđujućih, 26 oslobađajućih, te 92 odbijajuća. Tijekom 2008. godine zaprimljeno je 876 optužnih prijedloga, od kojih je 762 osuđujućih odluka, 30 oslobađajućih odluka, te 84 odbijenih. Prema podacima sa sudova, u 18 slučajeva zbog počinjenog nasilja u obitelji, istražni suci osigurali su prihvat dovedenog okrivljenika/osumnjčenika radi određivanja pritvora u kaznenom postupku, dok su u 25 slučajeva kazneni sudovi osigurali zaštitu žrtvi pri dolasku na sud i unutar suda.

Vežano uz prekršajno djelo nasilja u obitelji iz čl. 18. u vezi čl. 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, tijekom 2007. godine Visoki prekršajni sud zaprimio je 1568 spisa vezanih uz slučajeve nasilja u obitelji. Obzirom na trajanje postupka Visoki prekršajni sud rješavao je 461 predmet u trajanju do 30 dana, 574 predmeta u trajanju od 31 – 60 dana, 420 predmeta u trajanju od 61-120 dana, te 67 u trajanju više od 121-nog dana.

Ministarstvo pravosuđa u svom izvješću navodi kako državni odvjetnici u svim kaznenim predmetima, pa tako i u slučajevima počinjenih kaznenih djela vezanih uz nasilje u obitelji, imaju obvezu poduzimati aktivnosti potrebne za žurno postupanje i ubrzanje kaznenog postupka u svim fazama, a također imaju i obvezu ulaganja žalbi kojima se nastoji utjecati na izricanje kaznenopravnih sankcija koje će žrtve nasilja u obitelji zaštititi od daljnjeg zlostavljanja. Osim toga, tijekom kaznenog postupka pred sudom, državni odvjetnici imaju obvezu inzistirati na primjeni svih procesnih odredbi kojima se žrtve takvih kaznenih djela štite od sekundarne traumatizacije, što je uvedeno i u odredbama novog Zakona o kaznenom postupku.

U odnosu na kaznena djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona, u kojima su u najvećem broju slučajeva žrtve obiteljskog nasilja žene i djeca, ulažu se pojačani naponi za održavanje ažurnosti i poboljšanje učinkovitosti kroz kvalitetniji rad, koji traži puno zalaganje svih pravosudnih dužnosnika.

U cilju da se unaprijedi učinkovitije otkrivanje počinitelja kaznenih djela i prikupljanje svih podataka važnih za uspješno vođenje postupka protiv počinitelja kaznenih djela s elementima nasilja u obitelji, državna odvjetništva ostvaruju intenzivnu suradnju sa Ministarstvom unutarnjih poslova. S tim u vezi, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i Ministarstvo unutarnjih poslova potpisali su Protokol o suradnji policije i državnog odvjetništva tijekom predkaznenog i kaznenog postupka koji se od 1. siječnja 2007. godine redovito primjenjuje.

Sukladno Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji u svakom pojedinom slučaju u kojem su prisutni i maloljetnici ostvaruje se uska suradnja sa službom socijalne skrbi prateći tijek rezultata primijenjenih obiteljskopravnih mjera sa svrhom poduzimanja adekvatnih intervencija. Također se uspostavlja suradnja sa drugim relevantnim institucijama koje se bave problematikom nasilja u obitelji vežano uz omogućavanje provedbe psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji.

Tijekom 2008. godine identificirane su poteškoće u provedbi psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji koji se nalaze na izvršavanju kazne zatvora. Budući u sustavu izvršavanja kazne zatvora nije bilo osposobljenih stručnjaka za provođenje psihosocijalnog tretmana pokrenute su aktivnosti u svrhu osposobljavanja stručnjaka za rad na ovim poslovima. Zatvorenicima koji su na izvršenju kazne zatvora osuđeni zbog nasilja u obitelji temeljem čl. 215.a Kaznenog zakona u pojedinačnim programima izvršavanja kazne zatvora predviđeno je uključivanje u tretman sukladno dijagnosticiranim uzrocima vršenja nasilja u obitelji (npr. zloraba alkohola, nedostatak socijalnih vještina u rješavanju sukoba u obitelji, usvojenost nasilnih obrazaca u rješavanju sukoba i sl.). Najčešći oblici tretmana bili su uključivanje u tretman ovisnika o alkoholu, individualna savjetovanja, tretman za usvajanje vještina nenasilnog rješavanja sukoba.

Ministarstvo pravosuđa je u 2008. godini izdalo odobrenja za povodenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova za sedam fizičkih i pravnih osoba, te s istima sklopilo ugovor o pružanju usluga psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova (Javni poziv objavljen je u „Narodnim novinama“ broj 59/07). Ministarstvo pravosuđa je u studenom 2008. godine raspisalo javni poziv za podnošenje zahtjeva za odobrenje za provođenje psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji izvan zdravstvenih ustanova, objavljen u „Narodnim novinama“, br. 138/08, na koji se javilo ukupno 27 fizičkih i pravnih osoba.

Nadalje, vrši se stalna edukacija pravosudnog kadra koje se bavi kaznenopravnom tematikom, posebice suzbijanjem nasilja u obitelji. U 2008. godini održano je pet radionica za ukupno 89 polaznika vezano uz postupanje sukladno odredbi Kaznenog zakona „Zaštita svjedoka u kaznenom postupku i pomoć žrtvi“. Radionice su pohađali suci, zamjenici općinskih i državnih odvjetnika te sudski savjetnici. Vezano uz problematiku psihološko-pravnih aspekata ispitivanja svjedoka, održano je ukupno 7 radionica, od toga dvije radionice za suce i sudske savjetnike (njih ukupno 42) i 5 radionica za zamjenike općinskih i državnih odvjetnika, te državnoodvjetničke savjetnike i vježbenike (njih ukupno 89). Programom stručnog usavršavanja Pravosudne akademije za 2009. godinu predviđeni su oblici stručnog usavršavanja pravosudnih dužnosnika i djelatnika iz područja zadanih Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2008. do 2010. godine (Suzbijanje nasilja u obitelji – pravni kontekst, Prava svjedoka i žrtava – podrška svjedocima, Psihološko – pravni aspekti ispitivanja svjedoka).

III. IZVJEŠĆA KOORDINATORA/ICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA U UREDIMA DRŽAVNE UPRAVE

Izvjешća o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji dostavilo je 16 od ukupno 20 koordinadora za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave u županijama. Podatke nisu dostavili koordinatori u Šibensko-kninskoj, Sisačko-moslavačkoj, Krapinsko-zagorskoj te Istarskoj županiji.

a) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od Policijske uprave Bjelovarsko-bilogorske, Crvenog križa i Obiteljskog centra Bjelovarsko-bilogorske županije. Izvješće sadrži brojčane podatke samo Policijske uprave Bjelovarsko-bilogorske.

1) policija

Policijska uprava Bjelovarsko-bilogorska u 2007. godini utvrdila je 539 prekršaja, a u 2008. godini 615 prekršaja vezano uz nasilje u obitelji.

Prema izvješću koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, tijekom izvještajnog razdoblja, nije uspostavljena suradnja sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave niti sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. U okviru svog djelokruga koordinatorica surađuje s Obiteljskim centrom, Skloništem za žrtve obiteljskog nasilja, Crvenim križem i Caritasom te redovito održava sastanke s nastavnicima/ama osnovnih i srednjih škola u vezi problematike nasilja u školama.

b) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane centara za socijalnu skrb Slavonski Brod i Nova Gradiška, Policijske uprave Brodsko-posavske, Prekršajnih sudova u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški, Općinskih državnih odvjetništava u Slavonskom Brodu i Novoj Gradiški, Caritasa Đakovačko-Osječke nadbiskupije, Savjetovališta za žrtve obiteljskog nasilja, te Udruga Brod - grupa za ženska ljudska prava.

1) policija

Prema podacima Policijske uprave Brodsko-posavske tijekom 2007. počinjeno je 75 kaznenih djela „Nasilničkog ponašanja u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona. Prijavljeno je 53 počinitelja kaznenih djela, od čega je 38 supruga, 1 bivši suprug, 3 supruge i 2 izvanbračna supruga. Oštećenih osoba bilo je 75, od toga u 2 slučaja djeca (1 muško te jedno žensko dijete), 21 muškarac i 51 žena. Zaprimljeno je 583 prijava prekršaja nasilja u obitelji u vezi članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, te je pruženo jednako toliko intervencija. Prijavljeno je 472 počinitelja, a oštećene su 604 osobe.

Tijekom 2008. godine počinjeno je 60 kaznenih djela iz članka 215.a Kaznenog zakona. Prijavljeno je 39 počinitelja kaznenih djela, od čega je 20 supruga (muškaraca), 2 bivša supruga, te po 1 izvanbračna supruga (žena), izvanbračni suprug i supruga. Oštećenih osoba bilo je 69, od toga u 7 slučaja žrtve su bili maloljetnici, 13 muškaraca i 49 žena. Zaprimljeno je 486 prijava nasilja u obitelji u vezi članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, te je pruženo jednako toliko intervencija. Prijavljeno je 555 počinitelja, a oštećeno je 1088 osoba.

2) centri za socijalnu skrb

Prema podacima koje su dostavili centri za socijalnu skrb, u 2007. godini je zaprimljeno 446 obavijesti vezano uz nasilje u obitelji, a u 141 slučaju su centri zaprimili obavijesti policije o intervenciji u obiteljima u kojima je počinjeno nasilje. Evidentirano je 207 slučajeva nasilja u obitelji počinjenih na štetu djece, te 424 prema drugim članovima obitelji. Tijekom 2007. godine žrtve nasilja u obitelji bili su muške osobe u 159 slučajeva te ženske u 476 slučajeva. Žrtve nasilja bila su u 37 slučajeva djeca u dobi od 0 do 7 godina, u 85 slučajeva djeca u dobi od 7 do 18 godina, u 42 slučaja mladi punoljetnici, u 87 slučajeva osobe u dobi do 30. godine života, u 179 slučajeva osobe u dobi od 30 do 50 godina, te u 205 slučaja osobe starije od 50 godina. Počinitelji nasilja bili su muškarci u 467 slučajeva i to u 68 slučajeva u dobi do 30 godina, u 282 slučaja u dobi do 50 godina te u 117 slučaja osobe starije od 50 godina. Počiniteljice nasilja bile su žene u ukupno 46 slučajeva i to u 8 slučajeva u dobi do 30 godina, u 30 slučaja u dobi do 50 godina te u 8 slučaja starije od 50 godina. U 302 slučaja počinjeno je tjelesno nasilje, u 287 slučajeva psihičko te u 23 slučaja ekonomsko nasilje.

Tijekom 2008. godine, prema podacima centara za socijalnu skrb, zaprimljeno je 443 obavijesti o sumnji na nasilje u obitelji, te 367 obavijesti policije o intervenciji zbog prijavljenog nasilja u obitelji. Evidentirano je 195 slučajeva nasilja u obitelji počinjenih na štetu djece, te 362 prema drugim članovima obitelji. Žrtve nasilja u obitelji bile su muške osobe u 187 slučajeva te ženske u 413 slučajeva. Žrtve nasilja bila su u 32 slučaja djeca u dobi od 0 do 7 godina, u 83 slučaja djeca u dobi od 7 do 18 godina, u 41 slučaju mladi punoljetnici, u 94 slučajeva osobe do 30 godine života, u 178 slučajeva odrasle osobe do 50 godina, te u 172 slučaja odrasle osobe starije od 50 godina. Počinitelji nasilja bili su muškarci u 428 slučajeva i to u 71 slučaju u dobi do 30 godina, u 239 slučaja u dobi od 30 do 50 godina te u 118 slučajeva osobe starije od 50 godina. Počiniteljice nasilja bile su žene u 40 slučajeva i to u 10 slučajeva žene u dobi do 30 godina te u 30 slučajeva u dobi do 50 godina. U 314 slučajeva počinjeno je tjelesno nasilje, u 284 slučajeva psihičko te u 27 slučajeva ekonomsko nasilje.

3) odgojno-obrazovne ustanove

Prema podacima prikupljenim od odgojno-obrazovnih ustanova tijekom 2008. godine, u 11 škola Brodsko-posavske županije evidentirano je 4 slučaja počinjenog nasilja u obitelji, u jednom slučaju postojao je razlog za liječničkom pomoći i pregledom, o dva saznanja o počinjenom nasilju izviješteni su ravnateljica škole. Za jedan slučaj podnesena je prijava policiji te je izvješten nadležni centar za socijalnu skrb, dok je u dva slučaja osobito teškog nasilja provedeno savjetovanje sa stručno razvojnom službom škole i stručnjacima centra za socijalnu skrb.

4) pravosudna tijela

Prema podacima koje su dostavili *Prekršajni sudovi u Slavanskom Brodu i Novoj Gradiški* te *Općinska državna odvjetništva u Slavanskom Brodu i Novoj Gradiški*, tijekom 2007. godine počinjeno je 44 kaznenih djela po članku 215.a Kaznenog zakona, te je evidentirano 45 okrivljenika. Žrtve nasilja u obitelji bili su u 43 slučaja muškarci te u 65 slučajeva žene. Počinitelji kaznenog djela po članku 215.a Kaznenog zakona bili su 41 slučaju muškarci. Počinjenih prekršajnih djela nasilja u obitelji temeljem članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji tijekom 2007. godine evidentirano je 460 (u 88 slučajeva izrečena je uvjetna osuda, u 27 slučajeva kazna zatvora, u 6 slučajeva ukor, u 30 slučajeva opomena, te u 228 slučajeva novčana kazna). Evidentirano je 150 žrtava nasilja, od tog 34 muškarca te 116 žena. Počinitelji nasilja

u 437 slučaja bili su muškarci te u 57 slučaja žene. U 264 slučaja počinitelji su proglašeni krivim, a u 115 slučaja postupci su obustavljeni. Temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji ukupno je primijenjeno 87 zaštitnih mjera i to 70 zaštitnih mjera zabrane približavanja žrtvi, 10 zaštitnih mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora, 6 zaštitnih mjera oduzimanja predmeta i 1 zaštitna mjera obvezanog psihosocijalnog tretmana. Tijekom 2008. godine počinjeno je 54 kaznenih djela po članku 215.a Kaznenog zakona, te je evidentirano 57 okrivljenika. Žrtve nasilja u obitelji bili su u 42 slučaja muškarci te u 21 slučaju žene. Počinitelji kaznenog djela po članku 215.a Kaznenog zakona bili su u 46 slučajeva muškarci te u 5 slučaja žene. Počinjenih prekršajnih djela nasilja u obitelji temeljem članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji evidentirano je 458 (u 77 slučaja izrečene su uvjetne osude, u 7 slučaja kazne zatvora, u 5 slučaja ukori, u 38 slučaja opomene, te u 244 slučaja novčane kazne). Evidentirana je 201 žrtva nasilja, od tog 70 muškaraca te 131 žena. Počinitelji nasilja u 503 slučaja bili su muškarci te u 51 slučaju žene. U 266 slučaja počinitelji su proglašeni krivim, a izrečeno je 7 oslobađajućih presuda. Temeljem Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji ukupno su primijenjene 62 zaštitne mjere i to 47 zaštitnih mjera zabrane približavanja žrtvi, 8 zaštitnih mjera udaljenja iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora, 4 zaštitnih mjera oduzimanja predmeta i 3 zaštitne mjere obvezanog psihosocijalnog tretmana.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji izvijestila je kako je tijekom 2007. i 2008. godine ostvarena suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjerenstvima za ravnopravnost spolova u županiji te organizacijama civilnog društva. Sastanaka predstavnika nadležnih državnih tijela, koordinatorice za ravnopravnost spolova u uredu državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji te predstavnika/ica nevladinih organizacija koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji nije bilo.

c) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane Policijske uprave Dubrovačko-neretvanske, Prekršajnog suda u Dubrovniku, Općinskog suda u Dubrovniku te Centra za socijalnu skrb Dubrovnik.

1) policija

Policijska uprava Dubrovačko-neretvanska izvijestila je kako je, tijekom 2007. godine, u kaznenim predmetima vezanim uz nasilje u obitelji oštećeno 163 žena i 74 muškarca, a sudovima je prijavljeno 225 počinitelja.

Tijekom 2008. godine u kaznenim predmetima nasilničko ponašanje u obitelji oštećene su bile 224 osobe. Počinitelji nasilja bili su u 74 slučaja suprug, u 12 slučaja bivši suprug, u 9 izvanbračni suprug, u 10 supruga, u 11 otac, u 13 kćer, u 5 sin te u 2 slučaja supruga i 1 izvanbračna supruga. U 18 slučajeva djeca su počinila nasilje nad roditeljima, od toga u 10 slučajeva žrtva je bila majka, u 7 otac, u jednom djed. U 45 slučajeva počinitelji su bili ostali članovi obitelji.

2) centri za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb zaprimio je tijekom 2008. godine 122 predmeta koji se odnose na zaštitu od nasilja u obitelji, a u svim predmetima žrtve nasilja bile su žene ili djeca koja su nazočila nasilju među roditeljima.

3) pravosudna tijela

Prekršajni sud u Dubrovniku u 2007. godini obradio je 50 predmeta vezanih uz zaštitu prava i interesa djeteta, te je izrekao slijedeće sankcije: u 3 slučaja mjere oduzimanja predmeta, u 6 slučajeva mjere obveznog psihosocijalnog tretmana, u 3 slučaja mjere obveznog liječenja od ovisnosti te u 3 slučaja zabrane približavanja na udaljenosti od 50 metara i zabrane prilaska.

Općinski sud u Dubrovniku u 2007. godini u kaznenim predmetima koji se odnose na zaštitu od nasilja u obitelji zaprimio je i riješio 34 predmeta, od toga 26 kaznenih predmeta protiv muških počinitelja, 3 protiv ženskih počinitelja te 5 protiv muških i ženskih počinitelja. Tijekom 2008. u kaznenim predmetima koji se odnose na zaštitu od nasilja u obitelji zaprimljeno je i riješeno 15 predmeta, a u svim predmetima počinitelji nasilja bile su osobe muškog spola.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji izvijestila je kako je suradnja uspostavljena sa povjerenstvom za ravnopravnost spolova u županiji, dok sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacijama civilnog društva nije. Tijekom 2007. godine Povjerenstvo za ravnopravnost spolova je u svrhu edukacije, osvještavanja te afirmacije i zaštite prava djeteta i učenika/ca organiziralo radionicu namijenjenu tinejdžerskoj populaciji, a vezano uz tjelesno i psihičko nasilje, te spolnu zlouporabu. Tijekom 2008. godine Povjerenstvo za ravnopravnost spolova raspravljalo je o temi obiteljskog nasilja, alkoholizma i nasilja među mladima, a u svrhu podizanja svijesti o učestalom problemu nasilja Radu Povjerenstva nazočili su lokalni mediji i predstavnici udruga civilnog društva. Povjerenstvo nije raspolagalo podacima niti je raspravljalo o pojedinačnim slučajevima nasilja u obitelji..

d) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od Policijske uprave Karlovačke, centara za socijalnu skrb u Karlovcu, Dugoj Resi, Ogulinu i Slunju, Općinskog državnog odvjetništva u Karlovcu, te Ženske grupe „KORAK“ Karlovac i Udruge slijepih i slabovidnih osoba.

1) policija

Policijska uprava Karlovačka tijekom 2007. godine utvrdila je 320 prekršaja iz članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji protiv 360 počinitelja prekršaja na štetu 393 osobe od čega je 281 ženskog spola. Zaprimljeno je 66 zahtjeva za intervencijom povodom nasilja među djecom i mladima od čega su 44 intervencije rezultirale podnošenjem prijave i to u 27 slučajeva za kazneno djelo i u 17 slučajeva za prekršaj. Prema dobi počinitelji su u 8 slučajeva djeca, u 17 slučajeva maloljetne osobe, u 12 slučajeva mlađi punoljetnici, a prema spolu u 31 slučaju osobe muškog i u 6 slučajeva osobe ženskog spola.

Tijekom 2008. godine Policijska uprava Karlovačka utvrdila je 31 prekršaj iz članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji protiv 583 počinitelja na štetu 743 osobe od čega 489 ženskog spola. Kao počinitelj se najčešće javlja suprug (216 slučajeva) te otac (137 slučajeva).

2) centri za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb Karlovac tijekom 2007. godine vodio je 199 predmeta vezanih uz obiteljsko nasilje koje je počinjeno na štetu 278 osoba. Počinitelji nasilja s obzirom na spol bili su u 154 slučajeva (77%) muškarci te u 45 slučajeva (23%) žene. Počinjenim nasiljem oštećeno je 278 osoba, od čega 164 odrasle osobe (59%) te 114-ero djece (41%). Prema spolu oštećeno je 139 žena (55%) i 25 muškaraca (9%). Centar za socijalnu skrb Duga Resa izvijestio je kako se tijekom 2007. godine vodilo ukupno 19 predmeta vezanih uz slučajeve obiteljskog nasilja u kojem su žrtve bila djeca i to u 11 slučajeva dječaci, a u 8 slučajeva djevojčice. Centar za socijalnu skrb Ogulin tijekom 2007. godine vodio je 72 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji. Postupano je prema 78 počinitelja nasilja u obitelji od čega je 60 muškog spola i 18 ženskog (7 osoba je u dobi od 21-30 godina, 18 u dobi od 31-40 godina, 25 u dobi od 41-50, 18 u dobi od 51-60 godina i 10 starijih od 60 godina). Postupano je u dva slučaja nasilja nad djecom (jedno muško i jedno žensko dijete u dobi od 10 i 7 godina). Centar za socijalnu skrb Slunj tijekom 2007. godine postupao je po 60 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji.

Tijekom 2008. godine u Centru za socijalnu skrb Karlovac vođena su 433 predmeta vezanih uz slučajeve nasilja u obitelji koje je počinjeno na štetu 433 osobe od strane 303 počinitelja. Počinitelji nasilja s obzirom na spol u 256 slučajeva (84,49%) su bili muškarci, u 47 slučajeva (15,51%) žene, a oštećeno je 433 osobe od čega 46% žena i 19,40% muškaraca. Oštećenici nasiljem u obitelji u 26,56% slučajeva bila su djeca. Centar za socijalnu skrb Duga Resa izvijestio je kako se tijekom 2008. godine vodilo ukupno 50 predmeta vezanih uz slučajeve obiteljskog nasilja na djecom, a žrtve su prema spolu bili u 24 slučajeve dječaci i u 26 slučajeva djevojčice. Centar za socijalnu skrb Ogulin tijekom 2008. godine vodio je 67 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji. Postupano je prema 78 počinitelja nasilja u obitelji od čega 65 osoba muškog i 13 osoba ženskog spola. U najvećem broju slučajeva, odnosno 28,21% počinitelji su bili u dobi od 41-50 godina starosti. Manji broj počinitelja je u dobi od 21 do 30 godina (23,08%), u dobi od 31-40 godina (21,79%), u dobi od 51-60 godina (20,51%), u dobi iznad 60 godina (5,12%) te najmanje u dobi do 20 godina (1,28%). Centar za socijalnu skrb Slunj postupao je po 72 predmeta vezano uz nasilje u obitelji, od čega je u 7 slučajeva nasilje počinjeno je od strane ženske, a u 65 slučajeva od strane muške osobe.

3) pravosudna tijela

Općinsko državno odvjetništvo u Karlovcu je, tijekom 2008. godine, zaprimilo je 56 prijava protiv počinitelja kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona. Kaznenim djelima oštećeno je ukupno 96 osoba, od čega su 43 maloljetnika. Nadalje, zaprimljeno je 33 prijava protiv počinitelja kaznenog djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe“ iz članka 213. Kaznenog zakona, kojim su oštećene 44 maloljetne osobe.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji izvijestila je kako je tijekom 2007. i 2008. ostvarena suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Karlovačkoj županiji te organizacijama civilnog društva. Nadalje, tijekom 2007. i 2008. godine ukupno je održano 4 sastanka predstavnika/ca nadležnih državnih tijela, koordinatorice za ravnopravnost

spolova u Uredu državne uprave u Karlovačkoj županiji te predstavnika/ca nevladinih organizacija koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji vezano uz problematiku pojedinačnih slučajeva nasilja u obitelji i postignuća u rješavanju problema.

e) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji izvijestila je da su podaci prikupljeni Centra za socijalnu skrb Koprivnica, Centra za socijalnu skrb Križevci, Centra za socijalnu skrb Đurđevac i Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Zagreb.

1) centri za socijalnu skrb

Prema izvješćima navedenih centara za socijalnu skrb u 2007. godini ukupno je evidentirano 573 slučaja nasilja u obitelji. Nasilje počinjeno prema djeci evidentirano je u 23 slučaja, nasilje počinjeno pred djecom u 19, a prema drugim članovima obitelji u 531 slučaju. U 2008. godini evidentirano je ukupno 515 slučajeva nasilja u obitelji. Od toga su počinitelji bili muškarci u 436 slučajeva, a žene u 79 slučajeva. Nasilje prema djeci evidentirano je u 37 slučajeva, od čega su počinitelji bile muške osobe u 23, a ženske osobe u 14 slučajeva. Nasilje počinjeno pred djecom zabilježeno je u 167 slučajeva, a nasilje prema drugim članovima obitelji u 388 slučajeva.

Suradnja je uspostavljena s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Koprivničko-križevačkoj županiji te Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Zagreb. Tijekom 2008. godine održano je 4 sastanka predstavnika/ca nadležnih državnih tijela te organizacija civilnog društva koje programski djeluju na području zaštite od nasilja u obitelji, na kojima je sudjelovala koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Koprivničko-križevačkoj županiji.

Kao posebnu novost koordinatorica je istaknula pokretanje projekta „Sigurna kuća“ u okviru kojeg je u rujnu 2008. godine organizirano provođenje anketne potpore pokretanju inicijative osnivanja skloništa za žrtve nasilja u obitelji. Anketna potpora održana je u Koprivnici i Križevcima kojom prilikom su dijeljeni anketni listići građanima koji su mogli svojim potpisom podržati ideju osnivanja sigurne kuće.

f) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Ličko-senjskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Ličko-senjskoj županiji izvijestila je da su podaci prikupljeni od Centra za socijalnu skrb Gospić, Policijske uprave Ličko-senjska te Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Zagreb. Suradnja nije ostvarena s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali je ostvarena s Povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Ličko-senjskoj županiji te Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Zagreb. Koordinatorica nije dostavila broјčane pokazatelje o stanju i kretanju nasilja u obitelji.

g) Izvješće koordinatora za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Međimurskoj županiji

Koordinator za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Međimurskoj županiji izvijestio je kako ne raspolaže s brojčanim podacima nadležnih tijela zaduženih za provedbu Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Nadalje, istaknuto je kako nije ostvarena suradnja s jedinicama lokalne i područne samouprave. Suradnja je ostvarena s Centrom za socijalnu skrb u Čakovcu te Udrugom za psihosocijalnu pomoć Čakovec. Povjerenstvo za ravnopravnost spolova u Međimurskoj županiji održalo je 5 sastanaka tijekom 2007. godine i 8 sastanaka tijekom 2008. godine na kojima su dogovarane aktivnosti vezane uz obilježavanje određenih datuma, izrađen je elaborat za osnivanje „Sigurne kuće“ te je izrađen statistički pregled podataka s rodnog aspekta za Međimursku županiju. Na osnovi izrađenog elaborata za osnivanje „Sigurne kuće“ Skupština Međimurske županije donijela je odluku o osnivanju te je dobivena i suglasnost nadležnog Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U tijeku je provođenje operativnih planova za početak rada ustanove. Koordinator nije dostavio brojčane pokazatelje o stanju i kretanju nasilja u obitelji.

h) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane policije, centara za socijalnu skrb, pravosudnih tijela, te organizacija civilnog društva Udruge „Izvor“ Tenja i Centra za mir, nenasilje i ljudska prava.

1) policija

Prema podacima Policijske uprave Osječko-baranjske tijekom 2008. godine podneseno je 1172 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji i 119 kaznenih prijava zbog počinjenja kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215.a Kaznenog zakona.

2) centri za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb Osijek tijekom 2008. godine evidentirao je 348 slučajeva nasilja u obitelji, od toga 79 prema djeci te 269 prema drugim članovima obitelji.

Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac zaprimio je tijekom 2008. godine 21 obavijest o nasilju u obitelji, od toga je u 20 slučajeva počinitelj bio muška osoba i u jednom ženska osoba, a u 8 slučajeva nasilje je počinjeno pred djecom.

Centar za socijalnu skrb Beli Manastir evidentirao je 125 slučajeva nasilja na štetu odraslih osoba, a od toga 89 slučajeva nasilja počinjenih u nazočnosti djece.

Centar za socijalnu skrb Đakovo evidentirao je tijekom 2008. godine 210 slučajeva nasilja, od toga je u 208 slučajeva počinitelj bio muškarac, a u 2 slučajeva žena.

3) pravosudna tijela

Prekršajni sud u Osijeku zaprimio je tijekom 2008. u rad 470 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji. Sud je riješio 523 predmeta, 31 predmet je riješen oslobađajućom presudom, obustavljeno je 42 postupka, 2 su predmeta riješena odbijajućom presudom, jedan je optužni prijedlog odbačen, 446 predmeta je riješeno je okrivljujućom presudom. Primijenjeno je 166 zaštitnih mjera, dok su 54 predmeta ostala neriješena.

Općinsko državno odvjetništvo u Osijeku zbog kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji zaprimilo je 68 kaznenih prijava.

Općinsko državno odvjetništvo u Našicama zaprimilo je 1 kaznenu prijavu, te je protiv prijavljene osobe podnesen optužni prijedlog.

Općinsko državno odvjetništvo u Belom Manastiru je zaprimilo 12 kaznenih prijava, te je u 10 slučajeva podnesen optužni prijedlog, dok su u odnosu na dvije osobe odbačene prijave.

Općinsko državno odvjetništvo u Đakovu je zaprimilo 14 kaznenih prijava, te je u 13 slučajeva podnesena optužni prijedlog, a u jednom slučaju je kaznena prijava odbačena.

Općinsko državno odvjetništvo u Valpovu zaprimilo je 24 kaznene prijave te je optuženo 20 osoba, a 4 prijave su odbačene.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji izvijestila je kako je tijekom 2008. godine suradnja uspostavljena s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, povjerenstvima za ravnopravnost spolova i organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji. U 2008. godini održan je okrugli stol pod nazivom „Poteškoće u provedbi Protokola o postupaju u slučaju nasilja u obitelji i mogu li se premostiti“.

i) Izvješće koordinatora za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji

Koordinator za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji izvijestio je kako su podaci prikupljeni od strane Centra za socijalnu skrb Pakrac, Obiteljskog centra Požeško-slavonske županije, Doma zdravlja Požeško-slavonske županije, Zavoda za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije, Opće županijske bolnice Požega, Opće županijske bolnice Pakrac, osnovnih i srednjih škola u županiji, Đačkog doma Požega, Prekršajnog suda u Požegi, Općinskih sudova u Požegi, Pakracu i Daruvaru, Županijskog suda u Požegi, Općinskih državnih odvjetništava u Pakracu i Daruvaru, te Županijskog državnog odvjetništva u Požegi.

1) policija

Prema izvješću Policijske uprave Požeško-slavonske tijekom 2007. godine podnijete su prekršajne prijave za nasilničko ponašanje u obitelji protiv 204 počinitelja. Ukupno je oštećeno 319 osoba, od kojih 223 osobe ženskog spola, a nasilju je nazočilo 115 djece i maloljetnika. Za kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prema članku 215.a Kaznenog zakona kazneno su prijavljena 24 počinitelja. Poradi počinjenja kaznenog djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe“ iz članka 213. Kaznenog zakona prijavljeno je 7 počinitelja. Postupanjem zbog počinjenja kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ otkriveno je i počinjenje dugih kaznenih djela propisanih Kaznenim zakonom, primjerice 1 kazneno djelo tjelesne ozljede (članak 98.), 1 kazneno djelo teške tjelesne ozljede (članak 99.), 2 kaznena djela prijetnje (članak 129.), 3 kaznena djela spolnog odnošaja s djetetom (članak 192.), 2 kaznena djela povrede dužnosti uzdržavanja (članak 209.), 2 kaznena djela uništenja i oštećenja tuđe stvari (članak 222.) i 1 kazneno djelo teške krađe (članak 217.).

U izvještajnom razdoblju za 2008. godinu podnijete su prekršajne prijave za nasilničko ponašanje u obitelji protiv 208 počinitelja. Ukupno je oštećeno 238 osoba ženskog spola, a nasilju je nazočilo 93-oje djece i maloljetnika. Za kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ kazneno je prijavljeno 50 počinitelja. Poradi počinjenja kaznenog djela „Zapuštanje i

zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe“ iz članka 213. Kaznenog zakona prijavljeno je 21 počinitelj.

2) centri za socijalnu skrb

Prema izvještaju *Centra za socijalnu skrb Požega* tijekom 2007. godine zaprimljena su 243 predmeta vezana uz nasilje u obitelji, a temeljem kojih je Centar provodio savjetodavno-preventivni rad te izricao mjere obiteljskog pravne zaštite. Od ukupnog broja slučajeva u 105 slučajeva bila su nazočna malodobna djeca. Počinitelji nasilja u 224 slučaja bile su osobe muškog spola, a u 19 slučajeva osobe ženskog spola.

Tijekom 2008. godine Centar je zaprimio 204 prijave vezane uz nasilje u obitelji. Od ukupnog broja slučajeva, u 67 slučajeva nazočila su maloljetna djeca. Počinitelji nasilja u obitelji u 168 slučajeva bili su muškarci, a u 36 slučajeva žene.

Prema podacima *Centra za socijalnu skrb Pakrac* tijekom 2007. godine zabilježeno je 45 slučajeva nasilja u obitelji, a koji su uglavnom zaprimljeni od strane Policijske postaje Pakrac. U navedenim slučajevima Centar je izrekao 13 mjera obiteljsko-pravne zaštite temeljem obiteljskog zakona.

Tijekom 2008. godine prema Centar je zabilježio 24 slučajeva obiteljskog nasilja također zaprimljenih od Policijske postaje Pakrac. Postupajući po naznačenim slučajevima izrečeno je 20 mjera obiteljsko-pravne zaštite.

3) zdravstvene ustanove

Dom zdravlja Požeško-slavonske županije tijekom 2007. godine putem tzv. „crvenih prijava“ ukupno je prijavio 61 slučaj nasilja u obitelji koji su evidentirani u Službi hitne medicinske pomoći i ordinacijama opće medicine na području cijele županije.

Tijekom 2008. godine Dom zdravlja prijavio je, putem tzv. „crvenih prijava“, ukupno 47 slučajeva obiteljskog nasilja koji su evidentirani u Službi hitne medicinske pomoći i ordinacijama opće medicine na području cijele županije, od čega su te 33 slučaja na požeškom, a 14 slučaja na pakračko-lipičkom djelu županije.

Opća županijska bolnica Požega tijekom 2007. godine zabilježila je 25 slučajeva pružanja zdravstvene zaštite od posljedica nasilja u obitelji, od kojih je 19 odraslih osoba (12 žena i 6 muškaraca) bilo s lakšim tjelesnim ozljedama i 1 ženska osoba s teškom tjelesnim ozljedama. Ujedno, zabilježeno je i 6 slučajeva prijave zanemarivanja i zlostavljanja djece (1 dijete u dobi od 1 godine) i maloljetnika (5 maloljetnica u dobi od 9-16 godina).

Tijekom 2008. godine zabilježena su 23 slučaja pružanja zdravstvene zaštite od posljedica nasilja u obitelji, od kojih je 17 odraslih osoba (9 žena i 7 muškaraca) bilo s lakšim tjelesnim ozljedama i 1 muška osoba s teškom tjelesnim ozljedama. Ujedno, zabilježeno je i 6 slučajeva prijave zanemarivanja i zlostavljanja maloljetnika (3 maloljetnice u dobi od 14,15 i 17 godina te 3 maloljetnika u dobi od 8, 11 i 13 godina).

Opća županijska bolnica Pakrac i Zavod za javno zdravstvo Požeško-slavonske županije tijekom 2007. i 2008. godine nisu zabilježili niti jedan slučaj pružanja zdravstvene pomoći uslijed posljedica nasilja u obitelji.

4) odgojno-obrazovne ustanove

U 32 odgojno-obrazovne ustanove na području Požeško-slavonske županije (koje čine 14 osnovnih škola, 1 osnovna glazbena škola, 8 srednjih škola, 1 učenički dom i 8 dječjih vrtića) posljedice nasilja u obitelji koje su proživljavala djeca i učenici, tijekom 2007. godine, zabilježene su u 12 slučajeva, u 2 osnovne i u 2 srednje škole. Od ukupno 7 učenika/ca

osnovnih škola kod dvije se učenice (10 i 15 godina) radilo o sumnji na seksualno nasilje, kod 3 učenice (9, 12 i 9 godina) i jednog učenika (12 godina) na psihičko i tjelesno nasilje i kod 1 učenika (12 godina) o svjedočenju nasilju u obitelji. Od ukupno 5 učenika srednjih škola dvije su učenice (16 i 17 godina) doživjele seksualno i tjelesno nasilje, 1 učenica (16 godina) psihičko nasilje te 2 učenika (17 godina) psihičko i fizičko nasilje.

Tijekom 2008. godine u odgojno-obrazovnim ustanovama zabilježeno je 14 slučajeva proživljenog nasilja u obitelji. U 13 slučajeva nasilje je zabilježeno u 4 osnovne škole. Tri učenice doživjele su verbalno i psihičko nasilje, kod dva učenika prvog razreda, 1 učenice drugog razreda, 3 učenika trećeg razreda, 1 učenika petog razreda, i 1 učenika sedmog razreda radilo se o zanemarivanju i neispunjavanju roditeljskih dužnosti, dok je kod 1 učenika (13 godina) i 1 učenice (16 godina) zabilježen pokušaj suicida zbog složenih prilika u obitelji. Nad jednom učenicom srednje škole zabilježeno je verbalno i psihičko nasilje u obitelji.

5) pravosudna tijela

Prekršajni sud u Požegi tijekom 2007. godine pokrenuo je 194 postupka vezana uz nasilje u obitelji, od čega 183 postupka protiv osoba muškog spola i 11 postupka protiv osoba ženskog spola. Riješena su 133 predmeta, pri čemu je novčana kazna izrečena za 123 osobe muškog i 4 osobe ženskog spola. Uvjetna osuda je primijenjena za 4, a kazna zatvora za 2 osobe muškog spola. Obustavljeno je 8 postupaka, dok su 53 bila u tijeku.

Tijekom 2008. godine pokrenuto je 166 prekršajnih postupaka protiv 164 osobe muškog i 2 osobe ženskog spola. Ukupno je riješeno 112 postupaka, a 56 je bilo u tijeku. Od ukupno 111 okrivljujućih rješenja u 14 slučaja izrečena je kazna zatvora, u 2 slučaja uvjetna osuda, u 92 slučaja novčana kazna te u 3 slučaja opomena.

Pri *Prekršajnom sudu u Pakracu* tijekom 2007. godine pokrenuto je 40 prekršajnih postupaka, od kojih je riješeno 23. Tijekom 2008. godine pokrenuto je 95 postupaka, od kojih je riješeno 34 i to 24 s okrivljujućim rješenjem i 10 odbačaja zahtjeva.

Općinski sud u Požegi u 2007. godini zaprimio je ukupno 14 predmeta i 7 preostalih iz prethodne godine vezanih uz kaznena djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe (članak 213. Kaznenog zakona) i „Nasilničko ponašanje u obitelji“ (članak 215.a Kaznenog zakona), od kojih je riješeno 17, dok su ostala 4 predmeta neriješena.

Tijekom 2008. godine zaprimljeno je ukupno 12 predmeta te 4 preostala predmeta i prethodne godine vezanih uz kaznena djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe (članak 213. Kaznenog zakona) i „Nasilničko ponašanje u obitelji“ (članak 215.a Kaznenog zakona), od kojih je riješeno 11, dok su ostala 5 predmeta neriješena.

Općinski sud u Pakracu u 2007. godini zaprimio je 8 novih predmeta vezanih uz kaznena djela nasilničkog ponašanja u obitelji te preostala 2 predmeta iz prethodne godine. Riješena su 4 predmeta te su izrečene 2 bezuvjetne kazne zatvora na 6 mjeseci i 2 uvjetne osude od 1 i 2 godine. Neriješeno je ostalo 6 kaznenih predmeta.

Tijekom 2008. godine Općinski sud u Daruvaru – Stalna služba Pakrac zaprimio je 4 nova predmeta i 6 neriješenih predmeta iz prethodne godine te su riješeni svi predmeti.

Županijski sud u Požegi u 2007. godini zaprimio je 8 predmeta za provođenje istrage zbog kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ te „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe“ koje su dovršene i dostavljene na daljnje postupanje nadležnom državnom odvjetništvu. U 2008. godini sud je proveo hitne istražne radnje zbog kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ te „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe“ u 18 predmeta (protiv 16 muških i 2 ženske osobe), dok je u jednom slučaju nepravomoćnom presudom osuđena muška osoba na 5 godina i 4 mjeseci kazne zatvora zbog kaznenih djela spolnog odnošaja s djetetom, nasilničkog ponašanja u obitelji i drugih.

Općinsko državno odvjetništvo u Požegi u 2007. godini zaprimilo je kaznene prijave protiv 20 počinitelja muškog spola zbog počinjenog kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u

obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona. Ukupno je optuženo 18 osoba, a u jednom slučaju zabilježen je odbačaj kaznene prijave.

Tijekom 2008. godine zaprimljene su kaznene prijave protiv 19 počinitelja kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ (17 počinitelja muškog i 2 počinitelja ženskog spola). Protiv 17 osoba podneseni su optužni prijedlozi, a u dva slučaja odbačaji kaznenih prijava.

Općinsko državno odvjetništvo u Pakracu tijekom 2007. godine zaprimilo je 6 kaznenih prijava zbog počinjenog kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona te je protiv svih osoba podnesen optužni prijedlog nadležnom općinskom sudu.

U 2008. godini Općinsko državno odvjetništvo u Daruvaru – Stalna služba Pakrac zaprimila je ukupno 6 kaznenih prijava zbog počinjenog kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ te su protiv 4 osobe podnijeti optužni prijedlozi, a u dva slučaja kaznene prijave su odbačene.

Županijsko državno odvjetništvo u Požegi tijekom 2007. godine nije imalo zabilježen niti jedan slučaj nasilja u obitelji, dok je u 2008. godini zaprimljen 1 predmet zbog počinjenog kaznenog djela „Spolni odnošaj s djetetom“ u stjecaju s kaznenim djelom „Nasilničko ponašanje u obitelji“. Počinitelj je proglašen krivim i osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 7 godina i 1 mjesec.

Koordinator za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Požeško-slavonskoj županiji izvijestio je kako je tijekom 2007. i 2008. godine uspostavljena djelomična suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, redovita suradnja sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova, dok s organizacijama civilnog društva nije uspostavljena suradnja.

j) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane policije, centara za socijalnu skrb, Županijskog suda Primorsko-goranske županije, općinskih državnih odvjetništava, općinskih sudova, prekršajnih sudova, Doma za dnevni boravak djece „Tić“ Rijeka, Centra za participaciju žena u društvenom životu – Centra za pravno savjetovanje žena žrtava obiteljskog nasilja, U.Z.O.R. – Udruge za zaštitu obitelji.

1) policija

Prema podacima prikupljenim od Policijske uprave Primorsko-goranske na području Primorsko-goranske županije tijekom 2007. godine prekršajno je, za počinjenje prekršaja iz članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, prijavljeno 799 počinitelja na štetu 898 oštećenih osoba, od čega su 563 žene, 207 muškaraca, 33 maloljetnika, 29 maloljetnica te 66-ero djece (30 dječaka i 36 djevojčica). Za kaznena djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ po članku 215.a Kaznenog zakona prijavljena su 142 počinitelja radi počinjenja 168 kaznenih djela. Kaznenim djelima oštećene su 93 maloljetne osobe (25 djevojčica, 29-ero dječaka, 27 maloljetnica, 12 maloljetnika) te 146 žena i 24 muškarca.

Tijekom 2008. godine evidentirano je ukupno 877 intervencija povodom dojave o nasilničkom ponašanju u obitelji. Prijavljeno je ukupno 710 počinitelja po članku 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, od čega su 237 počinitelja nakon završene obrade dovedena sucu za prekršaje. Počinitelji obiteljskog nasilja najčešće su bili: suprug (229), izvanbračni suprug (64), bivši suprug (45), sin (85) i otac (117). Ovim prekršajima ukupno je oštećeno 785 osoba, od čega 459 odraslih žena, 174 odrasla muškarca, 47 djevojčica, 31 dječak, 29 maloljetnika i

45 maloljetnica. Nadalje, počinjeno je ukupno 157 kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz čl. 215.a Kaznenog zakona i 76 kaznenih djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetne osobe“ iz članka 213. Kaznenog zakona za što je kazneno prijavljeno 126 počinitelja. Ovim kaznenim djelima ukupno je oštećena 221 osoba od čega 121 žena, 26 muškaraca, 21 dječak, 27 djevojčica, 13 maloljetnica i 13 maloljetnika. Kao počinitelji navedenih kaznenih djela evidentirani su u najvećem broju suprug (55), bivši suprug (12), izvanbračni suprug (16), otac (68), sin (29) i majka (13).

2) centri za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb Krk dostavio je podatke o 41 slučaju nasilničkog ponašanja u obitelji, od čega je evidentirano 19 slučajeva nasilja muževa prema ženama (4 počinitelja u dobi od 20 do 40 godina, 11 u dobi od 40 do 60 te 4 od 60 do 80 godina), 2 slučaja nasilja žena prema muževima (1 počiniteljica u dobi od 30-40 godine, 1 u dobi od 50-60 godina), 4 slučaja nasilja djece prema roditeljima (2 počinitelja u dobi od 20-30 godina, 1 počinitelj u dobi od 40-50 godina, 1 počinitelj u dobi od 50-60 godina), 3 slučaja nasilja među braćom i sestrama (1 počiniteljica u dobi od 30-40 godina, 1 počinitelj u dobi od 40-50 godina, 1 počinitelj u dobi od 50-60 godina), 1 slučaj nasilja izvanbračnog supruga (u dobi od 30-40 godina), 1 slučaj nasilja očuha prema pastorci (u dobi 50-60 godina) te 11 slučajeva nasilja u obitelji s maloljetnom djecom (1 slučaj nasilja majke /40-45 godina/ prema djeci /7 i 10 godina/), 8 slučajeva nasilja očeva prema majci u nazočnosti malodobne djece (5 počinitelja u dobi od 25-40 godina, a djeca u dobi od 3-9 godina), 2 slučaja nasilja djedova (50-70 godina) prema odraslim članovima, a u nazočnosti malodobne djece (u dobi 2, 3 i 7 godina).

U 2008. godini *Centar za socijalnu skrb Krk* obradio je ukupno 35 slučajeva nasilničkog ponašanja u obitelji, od toga 19 slučajeva nasilja muževa prema ženama (11 počinitelja u dobi od 20 do 40 godina, 7 u dobi od 40 do 60 te 3 u dobi 60 godina i više) i 4 slučaja kada je nasilje počinjeno na obostranu štetu. Od navedenih 19 slučajeva, 10 je bilo u obiteljima s malodobnom djecom te je nasilje počinjeno u prisutnosti djece. Izrečeno je 11 mjera upozorenja na pogreške i propuste u skrbi i odgoju djece te 1 mjera nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi. Nadalje, evidentirana su 4 slučaja nasilja od strane djece prema roditeljima, 4 slučaja nasilja među braćom i sestrama. Evidentiran je jedan slučaj nasilja izvanbračnog supruga prema izvanbračnoj supruzi (počinitelj 48, a žrtva 42 godine), 3 slučaja nasilja roditelja prema punoljetnoj djeci (počinitelji u dobi 45, 56 i 62 godine, a žrtve u dobi 21, 27 i 28 godina), 1 slučaj nasilja prema bivšem bračnom drugu (počinitelj 34, a žrtva 35 godina), 1 slučaj nasilja prema sestričnici, 1 slučaj nasilja prema baki te jedan slučaj nasilja prema punici. Ukupno, obzirom na spol bilo je 36 počinitelja nasilja te 6 počiniteljica nasilja. Žrtve su bile u 16 slučajeva muške osobe te u 32 slučaja ženske osobe.

Centar za socijalnu skrb Crikvenica dostavio je podatke za 2007. godinu o ukupno 91 zaprimljenoj prijavi za nasilje od čega su u 85 slučajeva počinitelji muškarci, u 6 slučajeva žene, a u 12 slučajeva su djeca bila nazočna sukobu roditelja (37 počinitelja u dobi od 20-40 godina, 43 počinitelja nasilja u dobi od 40-60 godina te 11 u dobi od 60-70 godina). Tijekom 2008. evidentirano je 30 počinitelja/ica nasilja, od čega 26 muškog spola i 4 ženskog spola.

Centar za socijalnu skrb Rijeka u izvješću za 2007. godinu izvijestio je kako ne raspolaže podacima o počiniteljima i žrtvama nasilja klasificiranim prema spolu i dobi. Međutim, obzirom da problematika nasilja u obitelji u većini slučajeva rezultira nekom od mjera za zaštitu prava i dobrobiti djece u 2007. godini izrečeno je 68 mjera vezanih za odluke o nadzoru nad roditeljskom skrbi, a odnose se na 85 maloljetnika. Doneseno je 35 odluka suda o oduzimanju prava roditelju da živi sa svojim djetetom, što se odnosi na 40-ero djece od čega 10-ero u dobi do 5 godina, 12-ero u dobi od 5-10 godina, 13-ero u dobi od 10-14 godina i 5-ero u dobi od 14-18 godina. *Centar za socijalnu skrb* u navedenom je razdoblju

Općinskom sudu u rijeci podnio 5 prijedloga za lišenje roditeljske skrbi i to za po 1 dijete u dobi do 5 godina, u dobi od 5-10 godina, u dobi od 10-14 godina i u dobi od 14-18 godina. Nadalje, prijavljeno je 137 slučajeva grubog zanemarivanja roditeljskih prava i dužnosti, 106 slučajeva zlorabe roditeljskih dužnosti i prava, 101 slučaj zlorabe roditeljskih dužnosti i 40 slučajeva zlostavljanja djece.

Tijekom 2008. godine Centar za socijalnu skrb Rijeka zaprimio je 162 obavijesti o nasilju, od toga je u 6 slučajeva obavijest zaprimljena od strane bračnog partnera ili djeteta (žrtve), u 144 slučajeva od strane policije te u 12 slučajeva od strane državnog odvjetništva. Evidentirano je 23 slučaja nasilja prema djeci te 154 slučajeva nasilja prema drugim članovima obitelji. Upućeno je 124 prijava policiji o saznanjima o počinjenju nasilja. U 159 slučajeva žrtva je bila ženska te u 13 slučajeva muška osoba. Počinitelji nasilja su u 153 slučajeva bile osobe muškog spola te u 9 slučajeva ženskog spola.

Centar za socijalnu skrb Opatija evidentirao je tijekom 2007. godine 84 slučaja nasilja u obitelji koje su počinili muškarci (30 počinitelja u dobi od 20-39 godina, 46 u dobi od 40-59 godina te 8 u dobi od 60 i više godina). Nadalje, zabilježeno je i 8 slučajeva nasilja u obitelji koje su počinile žene (7 počiniteljica u dobi od 20-39 godina, 10 počiniteljica u dobi od 40-59 godina te 1 počiniteljica u dobi od 60 godina i više).

Tijekom 2008. godine ukupno je 65 odraslih osoba sudjelovalo u događajima nasilja u obitelji, od čega 37 muškaraca (12 u dobi od 20-39 godina, 17 u dobi od 40-59 godina te 8 u dobi od 60 i više godina) i 28 žena (6 u dobi od 20-39 godina, 13 u dobi od 40-59 godina te 9 u dobi od 60 i više godina).

Centar za socijalnu skrb Mali Lošinj dostavio je podatke o 41 zaprimljenoj obavijesti tijekom 2007. godine vezano uz nasilje u obitelji. U 92% slučajeva obavijesti su zaprimljene od nadležne policijske postaje, u 6% od članova obitelji i anonimne dojave, a u 2% od strane škole i vrtića. U većini slučajeva se nasilje odvijalo između odraslih članova obitelji, a uz nazočnost malodobne djece (45% slučajeva), dok je izravno nasilje nad djetetom počinjeno u jednom slučaju.

3) pravosudna tijela

Županijski sud u Rijeci u 2007. godini rješavao je ukupno 45 predmeta vezano uz nasilje u obitelji.

Tijekom 2008. godine *Županijski sud u Rijeci* u istražnim predmetima zbog kaznenog djela nasilja u obitelji vodio je postupke protiv 16 osoba, sve muškog spola. U žalbenom postupku vođeni su postupci protiv 21 osobe, od toga protiv 3 osobe ženskog spola i protiv 18 osoba muškog spola.

Općinski sud u Delnicama te u Krku izvijestili su kako se 2008. nisu vodili postupci vezano uz nasilje u obitelji.

Općinski sud u Crikvenici tijekom 2008. godine zaprimio je 12 kaznenih predmeta zbog počinjenja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona, od čega se u 10 slučajeva radilo o postupcima prema muškim osobama, a u dva slučaja o ženskim osobama.

Općinski sud u Malom Lošnju u 2008. godini zabilježio je dva slučaja nasilja u obitelji koje su počinile muške osobe u dobi od 40-49 godina.

Općinski sud u Opatiji je u 2008. godini zaprimio 10 predmeta zbog počinjenja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona, od čega je 5 predmeta okončano osuđujućom presudom, 1 postupak je obustavljen, dok su preostali u tijeku. Niti u jednom slučaju žrtve nisu bile maloljetne osobe. Prema dobi dvije žrtve su u rasponu od 20-39 godina (2) te 6 u dobi od 40-59 godina. Prema dobi počinitelja tri su u rasponu od 20-39 godina, 4 u dobi od 40-59 godina i dva starija od 60 godina.

Općinski sud u Rabu tijekom 2008. godine vodio je samo jedan postupak zbog počinjenja kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona protiv ženske počiniteljice u dobi od 50-59 godina: Oštećenik ovim kaznenim djelom bio je muškarac u dobi od 70-80 godina.

Općinski sud u Rijeci u 2008. godini zaprimio je 71 predmet vezan uz počinjenje kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona koja djela su počinile 72 osobe od čega je 68 muških počinitelja i 4 žene. Najviše je djela počinjeno u odnosu na suprugu i djecu (22), suprugu (13), izvanbračne supruge (11), majku (4) i majku, oca i očuha (3).

Općinsko državno odvjetništvo u Crikvenici prema podacima za 2008. godinu zaprimilo je prijave protiv 30 osoba zbog počinjenja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona, od čega protiv 24 muških počinitelja i 4 ženskih. Od ukupnog broja prijava odbačeno je njih 12 (u 10 slučajeva protiv muških počinitelja i u 2 slučajeva protiv ženskih počiniteljica). Za preostalih 18 prijava (16 muškaraca i 2 žene) pokrenut je postupak pred sudom te je do sada donesena 1 osuđujuća presuda protiv ženske osobe. Ujedno, nije donesena niti jedna oslobađajuća presuda, a za 6 slučajeva odnesena je odbijajuća presuda. Navedenim kaznenim djelima oštećeno je ukupno 30 oštećenika, od čega 7 odraslih muškaraca i 23 odrasle žene.

Općinsko državno odvjetništvo u Delnicama tijekom 2008. godine zaprimilo je 9 prijava slučajeva počinjenja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona. Svi počinitelji bili su odrasle osobe i to 8 muškaraca i 1 žena.

Općinsko državno odvjetništvo u Opatiji u 2008. godini zaprimilo je 13 prijava protiv muških počinitelja radi počinjenja kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona. Od 13 navedenih prijava 6 je odbačeno, za 7 je pokrenut postupak pred sudom te je u dva predmeta donesena osuđujuća presuda. Ukupno je kaznenim djelima oštećeno 13 punoljetnih osoba, od čega 2 muškarca i 11 žena.

Općinsko državno odvjetništvo u Rijeci u 2008. godini zaprimilo je ukupno 83 prijave za počinjenje kaznenih djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona protiv 69 odraslih muških osoba, 5 mlađih punoljetnih osoba (od 18 do 21 godinu) te 9 odraslih ženskih osoba. Zbog postojanja osnovane sumnje da je počinjeno kazneno djelo Općinskom sudu u Rijeci podneseno je ukupno 69 optužnih prijedloga protiv 59 odraslih muških osoba, 2 mlađe punoljetne osobe i 7 odraslih ženskih osoba. Osuđujuće presude donesene su u odnosu na 52 odrasle muške osobe, 1 mušku mlađu punoljetnu i 1 žensku odraslu osobu. Počinjenjem ovih kaznenih djela ukupno je oštećeno 135 osoba, od čega 72 punoljetne žene, 30 maloljetnica, 7 odraslih muškaraca i 26 maloljetnika.

Prekršajni sud u Crikvenici u 2008. godini zaprimio je optužne prijedloge za 50 osoba muškog spola i 18 osoba ženskog spola. Počinitelja nasilja u obitelji najviše je bilo u dobi od 50-59 godina (14), slijede u dobi od 60 i više godina (12), 30-39 godina (8), 40-49 godina (7) te po jedan počinitelj u dobi do 19 godina i u dobi od 20-29 godina. Počiniteljica nasilja u obitelji najviše je bilo u dobi od 20-29 godina (5), po četiri u dobi od 50-59 i 60 i više godina, slijede počiniteljice u dobi 40-49 godina (3) i 30-39 godina (1).

Prekršajni sud u Delnicama tijekom 2008. godine vodio je prekršajne postupke radi počinjena prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji protiv 40 osoba, od čega 29 muškaraca i 11 žena. Počinitelja nasilja u obitelji najviše je bilo u dobi od 50-60 godina (10), 40-50 godina (8), 30-40 godina (6) te 20-30 godina (5). Počiniteljica nasilja u obitelji najviše je bilo u dobi od 50-60 godina (4), slijede počiniteljice u dobi od 30-40 godina (3) i dobi 40-50 godina (3) te jedna počiniteljica u dobi 20-30 godina.

Prekršajni sud u Krku tijekom 2008. godine zaprimio je prijave za 80 slučajeva nasilja u obitelji od čega protiv 60 počinitelja muškog spola (59 punoljetnik i 1 maloljetan) i 20 punoljetnih žena.

Prekršajni sud u Malom Lošnju u 2008. godini zaprimio je 41 predmet vezan uz prekršaje iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Počinitelji nasilja su muškarci u svim slučajevima (41) te žene u 7 slučajeva obostranog nasilja.

Prekršajni sud u Opatiji dostavio je podatke o 68 slučajeva nasilja u 2008. godini od čega je 53 muških počinitelja (18 u dobi od 40-49 godina, 11 u dobi od 30-39 godina, 10 u dobi od 50-59 godina, 6 u dobi od 60 i više godina, četiri u dobi od 20-29 godina, te dva maloljetna počinitelja i dva punoljetna do 19 godina. Ukupno je prijavljeno 19 počiniteljica nasilja od čega najviše u dobi od 20-29 godina (5) i 50-59 godina (5), slijede počiniteljice u dobi od 40-49 godina (3), 30-39 godina (2), 60 i više godina (1) te punoljetna počiniteljica u dobi do 19 godina (1).

Prekršajni sud u Rabu u 2008. godini zaprimio je 20 optužnih prijedloga zbog počinjenog prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji protiv 13 muških počinitelja i 7 žena počiniteljica prekršaja. Najveći broj muških počinitelja u dobi je od 40-49 godina (5), slijede počinitelji u dobi 20-29 godina (3), 30-39 godina (2), 60-69 godina (2) te 50-59 godina (1). Od ukupno 7 počiniteljica nasilja najviše ih je u dobi 20-29 godina (3) i 40-49 godina (3) te slijedi jedna počiniteljica u dobi od 50-59 godina.

Prekršajni sud u Rijeci ukupno je u 2008. godini zaprimio 322 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji. Ukupno okrivljenih osoba bilo je 356, od čega 303 muškaraca i 53 žene. Riješeno je ukupno 283 predmeta, od čega je donesena 181 osuđujuća odluka kojima su osuđene 193 osobe (174 muškaraca i 19 žena). Izrečeno je ukupno 93 mjera za 82 muškarca i 11 žena, obustavljeno je 93 postupka u odnosu na 101 osoba (86 muškaraca i 15 žena) te je ostao neriješen 71 predmet.

Prekršajni sud u Vrbovskom dostavio je podatke za 2008. godinu prema kojima su nasilje počinila 22 muškarca i 8 žena. Najveći broj muškaraca počinitelja nasilja u dobi je od 40-49 godina (7), slijede počinitelji u dobi 20-29 godina (5), 30-39 godina (4), 50-59 godina (3) te u dobi od 60-69 godina (2) i u dobi od 70-79 godina (2). Žene počiniteljice nasilja u obitelji najbrojnije su u dobi od 20-29 godina (3), slijede one u dobi od 30-39 godina (2), u dobi 40-49 godina (2) i jedna u dobi od 50-59 godina. Počinjenjem ovih djela nasilja oštećeno je ukupno 8-ero maloljetnika/ca, 11 žena i 1 dijete.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji izvijestila je kako, tijekom 2007. godine, suradnja nije ostvarena s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, dok je ostvarena s povjerenstvom za ravnopravnost spolova u županiji te s organizacijama civilnog društva (Dom za dnevni boravak djece „Tić“ Rijeka, Centar za participaciju žena u društvenom životu – Centar za pravno savjetovanje žena žrtava obiteljskog nasilja i U.Z.O.R.. – Udruga za zaštitu obitelji Rijeka.)

Tijekom 2008. godine održan je jedan sastanak predstavnika nadležnih državnih tijela, koordinatorice za ravnopravnost spolova u uredu državne uprave Primorsko-goranske županije i drugih čimbenika te jedan sastanak sa povjerenstvima/odborima za ravnopravnost spolova općina i gradova na području Primorsko-goranske županije kojem su nazočile Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova i predstojnica Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske. Na navedenim sastancima doneseni su prijedlozi vezani uz potrebu izrade i donošenja posebnog Zakona o naknadi štete žrtvama obiteljskog nasilja, pojačanje zaštite privatnosti i dostojanstva obitelji i maloljetnika kroz zakonska rješenja, izradu jedinstvene i učinkovite statistike o obiteljskom nasilju, stalne edukacije djelatnika nadležnih tijela koji rade na problematici nasilja u obitelji, redovito razmjenjivati podatke, poduzimati odgovarajuće mjere u slučajevima nasilja nad starijim osobama te poticati zapošljavanje radno sposobnih žrtava nasilja u obitelji.

k) Izvješće koordinatora za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji

Koordinator za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji izvijestio je kako su podaci prikupljeni od strane Policijske uprave Splitsko-dalmatinske.

1) policija

U 2007. godini Policijska uprava Splitsko-dalmatinska je prijavila 1590 počinitelja prekršaja nasilja u obitelji, od tog broja u 460 slučajeva počinitelj je bio suprug žrtve. Prema dobnoj skupini i spolu najviše je oštećenih odraslih ženskih osoba (1043). Za kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prema članku 215.a Kaznenog zakona prijavljeno je 247 slučajeva nasilja u obitelji te 270 slučajeva kaznenih djela „Zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe“ iz članka 213. Kaznenog zakona Republike Hrvatske.

Koordinator je izvijestio kako su tijekom 2007. i 2008. godine ostvareni redoviti kontakti sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Splitsko-dalmatinskoj županiji kao i sa Povjerenstvima za ravnopravnost spolova u jedinicama lokalne samouprave. Sa nevladinim udrugama organizirano je nekoliko tematskih seminara, kao i niz tematskih TV emisija u produkciji nevladine udruge „Domine“. Nije bilo sastanaka vezanih za pojedinačne slučajeve nasilja u obitelji, ali je održano niz sastanaka struktura koje su obuhvaćene Protokolom i to na temu maloljetničke delikvencije kao produkta nasilja u obitelji, te je u tom području osobita suradnja ostvarena s udrugom „MOST“.

l) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Varaždinskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Varaždinskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane Policijske uprave Varaždinske, Centara za socijalnu skrb Ivanec, Ludbreg, Novi Marof i Varaždin, Općinskih sudova u Ivancu, Ludbregu, Novom Marofu i Varaždinu, Prekršajnog suda u Ivancu, Ludbregu, Novom Marofu i Varaždinu, Općinskih državnih odvjetništava u Ivancu, Ludbregu i Varaždinu, Opće bolnice Varaždin te Doma za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Svetog Nikole“.

1) policija

Prema podacima prikupljenim od Policijske uprave Varaždin tijekom 2007. godine evidentirano je 1237 počinitelja prekršaja nasilja u obitelji (većinom su počinitelji osobe muškog spola – supruzi, očevi, bivši supruzi i sinovi), međutim podaci nisu prikazani prema spolu i dobi počinitelja. Tijekom navedenog razdoblja ukupno je 2010 oštećenih osoba počinjenim nasiljem u obitelji, od čega je 368 djece u dobi do 14 godina i 112 maloljetnika u dobi od 14 do 18 godina. Za počinjeno kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prijavljena je 131 osoba.

Tijekom 2008. prijavljeno je 1294 počinitelja prekršaja nasilja u obitelji, od toga 480 očeva, 447 supruga (muškaraca), 101 majka i 91 supruga (žena). Oštećenih po prekršajima zbog nasilja u obitelji bilo je 2103 (većinom žena), a prisutnih maloljetnika tijekom počinjenja nasilja bilo je 513. Za kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prema članku 215.a Kaznenog zakona prijavljeno je 106 osoba (102 muškarca i 4 žene). Počinjeno je 80 kaznenih djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta ili maloljetnih osoba“ (članak 213 Kaznenog zakona).

2) centri za socijalnu skrb

Prema izvješćima centara za socijalnu skrb u Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu, tijekom 2007. godine, evidentiran je 391 slučaj nasilja u obitelji. Izrečeno je 70 pisanih upozorenja roditeljima, u 33 slučaja izrečena je mjera nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi, u 18 slučajeva predložena je mjera oduzimanja roditeljske skrbi te je izrečeno 8 hitnih mjera smještaja djece izvan obitelji.

Centar za socijalnu skrb Varaždin izvijestio je o 48 prijava zlostavljanja djece od strane jednog ili oba roditelja, 19 slučajeva zlostavljanja djece od strane drugih osoba (15 obavijesti za fizičko i psihičko zlostavljanje, 4 za spolno iskorištavanje djeteta) te 14 osobno prijavljenih slučajeva zlostavljanja.

Centri za socijalnu skrb izvijestili su kako su podatke za 2008. godinu dostavili u izvješću koje je zatražilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te su izraženi u dijelu koji se odnosi na podatke dostavljene od navedenog Ministarstva.

3) zdravstvene ustanove

Prema podacima koje je dostavila Opća bolnica Varaždin tijekom 2007. godine javile 44 osobe kojima su sudovi izrekli sigurnosnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti o alkoholu.

Tijekom 2008. godine 10 osoba se liječilo od navedene ovisnosti.

4) pravosudna tijela

Prekršajni sudovi u Varaždinu, Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu izvijestili su o 808 predmeta koji su se vodili tijekom 2007. godine zbog prekršaja nasilničkog ponašanja u obitelji (počinitelji su bili 1 mlađi punoljetnik, 19 starijih maloljetnika, te 188 punoljetnih počinitelja). U nazočnosti djeteta ili maloljetne osobe počinjeno je nasilje u 5 slučajeva, a u 3 slučaja je djelo počinjeno na štetu djeteta ili maloljetne osobe.

Tijekom 2008. godine vodilo se 816 predmeta zbog počinjenog prekršaja nasilja u obitelji prema članku 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, od koji je riješeno ukupno 523 predmeta.

Prema podacima Općinskog državnog odvjetništva u Varaždinu, na području Varaždinske županije tijekom 2007. godine, zbog počinjenja kaznenog djela „Zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe (članku 213. Kaznenog zakona) prijavljeno je 46 osoba, optuženo njih 35, doneseno 30 osuđujućih presuda (9 zatvorskih kazni, 21 uvjetna osuda te je izrečeno ukupno 15 sigurnosnih mjera prisilnog liječenja od ovisnosti). Za počinjenje kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ (članak 215.a Kaznenog zakona) tijekom 2007. godine podnesene su 32 prijave te je preuzeto 7 iz ranijih godina. Ukupno je prijavljeno 28 osoba muškog spola, 4 osobe ženskog spola, donijeto je 15 odluka o odbačaju te 23 optužnice. Izrečeno je 11 sankcija (7 uvjetnih osuda i 4 kazne zatvora), 6 sigurnosnih mjera (1 sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja te 5 sigurnosnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti). Kod jednog slučaja zatvorske kazne primijenjen je institut rada za opće dobro u trajanju od 60 radnih dana. U presuđenim predmetima bilo je ukupno 48 oštećenika (14 muškaraca i 34 žene).

Tijekom 2008. po članku 215.a Kaznenog zakona Općinskim državnim odvjetništvima prijavljeno je 27 osoba, optuženo 19 osoba, izrečeno 25 presuda (od kojih jedna oslobađajuća) te su izrečene sigurnosne mjere u 14 slučajeva. Prema članku 213. Kaznenog zakona zbog počinjenja kaznenog djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe“ prijavljeno

je 36 osoba, optuženo 26 osoba, izrečene su 34 osuđujuće presude, 24 uvjetne osude te je izrečeno 9 sigurnosnih mjera.

Na *Općinskim sudovima* u 2007. godini zbog povrede članka 213. Kaznenog zakona („Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe“) zaprimljena su 3 nova kaznena predmeta, a riješeno je ukupno 5. Zbog povrede članka 215.a Kaznenog zakona („Nasilničko ponašanje u obitelji“) primljeno je 26 predmeta, a riješeno 11.

Tijekom 2008. godine zbog počinjenja kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prema članku 215.a Kaznenog zakona primljeno je 24 predmeta, a riješeno 19 (10 osuđujućih od čega je kod 5 određena uvjetan kazna, a kod 5 bezuvjetne zatvorske kazne). Zbog počinjenog kaznenog djela „Zapuštanje i zlostavljanje djeteta i maloljetne osobe“ po članku 213. Kaznenog zakona primljeno je 5 predmeta, a riješen 1 predmet te određena uvjetna osuda.

5) organizacije civilnog društva

Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sv. Nikola“ u Varaždinu, izvijestio je kako je tijekom 2007. u Domu boravilo ukupno 166 korisnika (82 žene i 84 djece) i to iz Varaždinske županije (45 žena i 45 djece), Međimurske županije (13 žena i 14 djece), Koprivničko-križevačke županije (2 žene), Krapinsko-zagorske županije (7 žena i 20-ero djece) te ostalih županija (15 žena i 15 djece).

Tijekom 2008. u Domu su zbrinute 44 osobe (19 žena i 25-ero djece) i to iz Varaždinske županije (5 osoba), Međimurske (7 osoba), Krapinsko-zagorske (8 osoba), Bjelovarsko-bilogorske (4 osobe), Primorsko-goranske (4 osobe), Zagrebačke županije (3 osobe), Osječko-baranjske (2 osobe) te iz Koprivničko-križevačke (1 osoba).

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Varaždinskoj županiji izvijestila je kako tijekom 2007. i 2008. godine suradnja nije ostvarena sa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a ostvarena je sa Povjerenstvom za ravnopravnost spolova i Domom za žrtve obiteljskog nasilja. Nadalje, koordinatorica je izvijestila kako su u 2007. godini održane 3 sjednice Povjerenstva za ravnopravnost spolova Varaždinske županije. Tijekom 2008. godine, u okviru programa rada Povjerenstva za ravnopravnost spolova, provodile su se aktivnosti Kampanje za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama.

m) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane centara za socijalnu skrb te Policijske uprave Virovitičko-podravske.

1) policija

Prema podacima policijske uprave Virovitičko-podravske u 2007. godini ukupno su prekršajnim i kaznenim djelom nasilja u obitelji oštećene 452 žene, 233 muškarca, 20 maloljetnica, 24-ero maloljetnika, 22 djevojčice te 16-ero dječaka. Tijekom 2008. godine ukupno je prekršajnim i kaznenim djelom oštećeno 467 žena, 225 muškaraca, 26 maloljetnica, 26 maloljetnika, 41 djevojčica te 50 dječaka.

2) centri za socijalnu skrb

Prema podacima centara za socijalnu skrb tijekom 2007. godine evidentirano je 512 počinitelja/ca nasilja, od toga 463 muškarca i 49 žena. Tijekom 2008. godine evidentirano je 435 počinitelja/ca, od toga 398 muškaraca i 37 žena.

Suradnja je uspostavljena sa povjerenstvom za ravnopravnost spolova tijekom 2007. i 2008. godine, dok je s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja suradnja uspostavljena tek u 2008. godini. Tijekom 2007. i 2008. godine ukupno je održano 4 sastanka predstavnika/ca nadležnih državnih tijela, koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji te predstavnika/ca nevladinih organizacija.

n) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji izvijestila je kako podaci prikupljeni od strane policije, sudova, centara za socijalnu skrb, Obiteljskog centra Vukovarsko-srijemske županije te Udruge žena Vukovar.

1) policija

Prema podacima policije tijekom 2007. godine evidentirano je 779 slučajeva nasilja u obitelji, a 2008. godine 667 slučajeva.

2) centri za socijalnu skrb

Centri za socijalnu skrb izvijestili su kako je tijekom 2007. godine vođeno 612, a 2008. godine 643 predmeta vezano za nasilje u obitelji.

3) odgojno-obrazovne ustanove

U odgojno-obrazovnim ustanovama tijekom 2007. godine utvrđeno je 10 slučajeva, a 2008. godine 5 slučajeva nasilja u obitelji.

4) pravosudna tijela

Pravosudna tijela su tijekom 2007. godine vodila 105 predmeta, a 2008. godine 34 predmeta vezanih uz nasilje u obitelji.

Suradnja radi razmjene podataka ostvarena je s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Povjerenstvom za ravnopravnost spolova u Vukovarsko-srijemskoj županiji te organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji.

Nadalje, temeljem provedenog natječaja „Grad i županija u borbi protiv obiteljskog nasilja nad ženama“, a povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena i završetka provedbe Kampanje za borbu protiv obiteljskog nasilja nad ženama u Republici Hrvatskoj dana 8. ožujka 2008. godine Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti dodijelilo je priznanje Vukovarsko-srijemskoj županiji kao najuspješnijoj županiji. Ujedno, u

srpnju 2008. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji otvorena je sigurna kuća – sklonište za žrtve nasilja u obitelji.

o) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u uredu državne uprave u Zadarskoj županiji izvijestila je kako podaci o nasilju u obitelji prikupljeni od Policijske uprave Zadarske, Centra za socijalnu skrb Zadar, Doma zdravlja Zadar, Prekršajnog suda u Zadru te Općinskog suda u Zadru.

1) policija

Policijska uprava Zadarska je tijekom 2007. godine vezano uz nasilje u obitelji utvrdila 473 prekršaja, za što je prijavljeno 565 osoba, a oštećeno 598 osoba, i to 356 odraslih žena, 168 odraslih muškaraca, 13 maloljetnica, 18 maloljetnika, 21 muško dijete te 22 ženska djeteta.

Promatrajući u navedenim prijavama oštećenih osoba partnerske odnose prijavljeno je 179 supruga (muškaraca), 30 supruga (žena), 23 izvanbračnih supruga (muškaraca), 12 bivših supruga (žena) i 3 izvanbračna supruga (muškarca), a s obzirom na roditeljske odnose pravljen je 131 otac, 5 majki, 142 sina i 6 kćeri, a u kategoriji ostalih, oštećeno je 70 osoba.

Tijekom 2007. godine evidentirano je 121 kazneno djelo „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona RH, te 37 kaznenih djela iz članka 213. stavak 2. navedenog Zakona koji se odnosi na zapuštanje i zlostavljanje djece i dva kaznena djela iz članka 193., a odnosi se na bludne radnje. Pri nadležnom sudu pokrenuta je prijava protiv 71 počinitelja. Navedenim kaznenim djelima oštećene su 83 odrasle ženske osobe, 18 odraslih muških osoba, 3 maloljetnika i 6 maloljetnica, 4 muška djeteta i 7 ženska djeteta, a s obzirom na partnerske odnose prijavljeno je 53 supruga (žena), 2 bivša supruga (muškarca), 5 izvanbračnih supruga (muškaraca) i 2 izvanbračne supruge (žene). Obzirom na roditeljski odnos, prijavljeno je 25 očeva, 3 majke, 26 sinova i 2 kćeri, a u kategoriji ostalih evidentirano je 8 počinitelja.

Tijekom 2008. godine, Policijska uprava zadarska utvrdila 463 prekršaja nasilja u obitelji, za što je prijavljeno 516 osoba, a oštećeno je 569 osoba i to: 351 odrasla žena, 156 odraslih muškaraca, 15 maloljetnica, 18 maloljetnika, 12-ero dječaka i 17 djevojčica. Promatrajući partnerske odnose u odnosu na žrtvu, prijavljeno je 232 supruga (muškarca), 18 supruga (žena), 23 izvanbračnih supruga (muškarca), 5 bivših supruga (muškaraca), 6 izvanbračnih supruga (žena) i 1 bivša supruga, a s obzirom na roditeljske odnose prijavljeno je 139 očeva, 9 majki, 94 sina i 3 kćeri, a u kategoriji ostalih (braća, sestre, bake, djedovi), oštećeno je 39 osoba.

Nadalje, tijekom 2008. godine evidentirano je 104 kaznena djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ iz članka 215.a Kaznenog zakona, prijavljena su 62 počinitelja i otkriveno je 37 kaznenih djela iz članka 213. stavka 2. Kaznenog zakona koja se odnose na zapuštanje i zlostavljanje djece. Navedenim kaznenim djelima oštećeno je 67 odraslih žena i 15 odraslih muškaraca, 3 maloljetnika, 7 maloljetnica, 8 dječaka i 4 djevojčice. S obzirom na partnerske odnose prijavljena su 39 supruga (muškarca), 6 izvanbračnih supruga (muškaraca) i 2 supruge. S obzirom na roditeljski odnos prijavljeno je 33 očeva, 1 majka, 15 sinova, 1 kćer, a u kategoriji ostalih evidentirano je 7 počinitelja.

2) centri za socijalnu skrb

Centar za socijalnu skrb Zadar je tijekom 2007. i 2008. godine u okviru svojih nadležnosti u odnosu na osobe izložene obitelji provodio određene mjere kroz rad Odjela za zaštitu djece, braka i obitelji i Odjela za socijalnu skrb.

U Odjelu za zaštitu djece, braka i obitelji tijekom 2007. godine zaprimljeno je 120 prijava policijskih postaja s područja Zadarske županije o nasilju u obitelji te 118 prijava od strane drugih subjekata (škola, vrtića, zdravstvenih ustanova, građana) o sumnji na zanemarivanje djece, od kojih je u 48 slučajeva bilo elemenata nasilja u obitelji. Po službenoj dužnosti pokrenuto je 9 prijava, provedeno je 153 upozorenja roditeljima, od kojih je u 120 slučajeva upozoreno na štetnost nasilničkog ponašanja u obitelji za pravilan psihofizički razvoj djece. Nadalje, određeno je 98 mjera nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi zbog uočenih propusta u odgoju djece, od kojih je izrečeno 48 mjera zbog nasilničkog ponašanja u obitelji. Ujedno, određen je smještaj za 17 žrtava obiteljskog nasilja na sigurno mjesto (7 žena i 10-ero djece).

Tijekom 2008. godine Odjel za zaštitu djece, braka i obitelji zaprimljeno je 204 prijava i obavijesti od policijskih postaja s područja Zadarske županije o nasilju u obitelji pri kojem su bila nazočna i maltretirana djeca. Nadalje, zaprimljeno je 111 prijava od strane drugih subjekata o sumnji na zanemarivanje djece (škola, vrtića, zdravstvenih ustanova, građana), od kojih je u 60 slučajeva bilo elemenata nasilja u obitelji. Po službenoj dužnosti pokrenuto je 9 prijava. U okviru nadležnosti Centra za socijalnu skrb izrečeno je 117 pisanih ili usmenih upozorenja roditeljima na štetnost nasilničkog ponašanja za pravilan razvoj djece te je određeno 57 mjera nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi zbog uočenih propusta u odgoju djece. Određen je smještaj za 8 žrtava obiteljskog nasilja na sigurno mjesto (3 žene i 5-ero djece) te je u Savjetovalište pri Caritasu zadarske Nadbiskupije upućeno 9 roditelja, a u „Školu za roditelje“, koja se provodi pri Caritasu, 5 osoba.

U Odjelu socijalne skrbi Centra za socijalnu skrb tijekom 2007. godine, od strane policijskih postaja s područja Županije, zaprimljeno je 137 prijava te u 2008. godini 185 prijava o pokretanju prekršajnog postupka radi nasilja u obitelji.

Prema procjeni Centra za socijalnu skrb Zadar u 20% slučajeva uzrok nasilničkog ponašanja su neriješeni partnerski odnosi, u 60% slučajeva počinitelji nasilničkog ponašanja su bili pod utjecajem alkohola, a u 20% slučajeva uzrok nasilničkog ponašanja su bili neriješeni imovinski odnosi u obitelji.

3) zdravstvene ustanove

Dom zdravlja Zadar je tijekom 2007. godine zabilježio 54 slučaja obiteljskog nasilja u kojem je u 39 slučajeva žrtva bila žena, a 11 slučajeva muškarac. Tijekom 2008. godine zabilježena su 53 slučaja obiteljskog nasilja u kojima je u 43 slučajeva žrtva bila žena, a u 4 muškarac. U 2 slučaja nasilju su bila izložena djeca u dobi od 1 do 14 godina, a u 4 slučaja u dobi od 14 do 18 godina. Najveći broj žrtava izloženih nasilju bile su žene u 27 slučajeva u dobi od 30 do 65 godina. U 38 slučajeva zlostavljači su bili muškarci (21 bračni partner, 4 izvanbračna partnera, 5 očeva, 5-ero braće i 3 sina). U 6 slučajeva zlostavljači su bile žene (2 žene i 4 kćeri).

4) pravosudna tijela

Prekršajni sud u Zadru je tijekom 2007. godine postupao u skladu s odredbama Obiteljskog zakona i Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Prema podacima Prekršajnog suda u Zadru tijekom 2007. zaprimljeno je 384 predmeta te provedeno u postupak. Izdano je 264 okrivljujuća rješenja o prekršaju, u 24 slučaja postupak je bio obustavljen, te je u 24 slučaja

nastupila zastara. Ujedno, izrečeno je 5 kazni zatvora, 68 novčanih kazni te 41 uvjetna osuda. Nadalje, izrečeno je 67 zaštitnih mjera obveznog psihosocijalnog tretmana u trajanju od 6 mjeseci te 11 zaštitnih mjera obveznog liječenja od ovisnosti (u trajanju od 2 godine). U navedenom razdoblju izvršeno je 10 mjera obveznog psiho-socijalnog tretmana i 3 mjere obveznog liječenja od ovisnosti. Od ukupnog broja izrečenih zaštitnih mjera psiho-socijalnog tretmana (67), 10 mjera je izrečeno ženama i 57 muškarcima, od kojih se tretmanu odazvalo samo 19 muškaraca i 5 žena. Tijekom 2008. godine Prekršajni sud je zaprimio 339 predmeta vezanih uz nasilja, a riješeno je 265 predmeta. Izdana su 183 okrivljujuća rješenja o prekršaju, donijeto je 59 rješenja o obustavi postupka, te 23 rješenja o zastari postupka. Jedna ili više zaštitnih mjera izrečeno je u 62 riješena predmeta sukladno Zakonu o zaštiti od nasilja u obitelji. Prema članku 18. stavku 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji evidentirano je 14 počinitelja/ica, od čega je 12 osuđeno, a po stavku 3. istoga članka Zakona evidentirano je 45 počinitelja/ica, od čega je 35 osuđeno.

Općinski sud u Zadru, tijekom 2007. godine, postupao je sukladno članku 215.a Kaznenog zakona i riješio 34 predmeta, od kojih su u 9 slučajeva izrečene bezuvjetne kazne zatvora u trajanju od 5, 6, 7 i 10 mjeseci, u 2 slučaja izrečene su kazne zatvora od godine dana, u jednom slučaju u trajanju od 1,5 godine te je također u jednom slučaju određena kazna u trajanju od 2 godine (najduža zatvorska kazna za nasilje izrečena je u trajanju od 2,4 godine). U 3 predmeta je utvrđeno da su okrivljenici počinili kazneno djelo u nebrojivom stanju te im je određen prisilni smještaj, u 13 slučajeva izrečene su uvjetne osude (kazna zatvora u rasponu od 6 mjeseci do godine dana, uz rokove kušnje od 2, 3 i 4 godine). Uz izrečene uvjetne osude, Sud je u 6 slučajeva okrivljenicima naložio liječenje (5 mjera liječenja od ovisnosti o alkoholu i 1 od opojnih droga). Preostala 3 predmeta ustupljena su drugim nadležnim sudovima u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2008. godine Općinski sud za počinjenje kaznenog djela „Nasilničko ponašanje u obitelji“ prema članku 215.a Kaznenog zakona, zaprimio je 49 predmeta, od čega je riješio 21 predmet i to na način da su u 4 slučaja izrečene bezuvjetne kazne zatvora u trajanju od 6 mjeseci i 1 godine, u 2 predmeta po 10 mjeseci te je u 8 predmeta izrečena uvjetna osuda (kazna zatvora u rasponu od 6 mjeseci do jedne godine i šest mjeseci, uz rokove kušnje od dvije, tri i pet godina). Uz izrečene uvjetne osude Sud je u 4 slučaja okrivljenicima naložio obvezno psihijatrijsko liječenje, a u 2 obvezno liječenje od ovisnosti o alkoholu. Prema članku 353. točki 3. Zakona o kaznenom postupku 4 optužbe su odbijene, a za preostalih 5 predmeta izdano je rješenje o njihovom ustupanju drugim nadležnim sudovima. Nadalje, tijekom 2008. godine riješena su 4 predmeta iz 2006. godine, od čega je u jednom predmetu izrečena uvjetna osuda uz izrečenu kaznu od 8 mjeseci i vrijeme kušnje od 2 godine, u dva predmeta je odbijena tužba te je u jednom predmetu obustavljen kazneni postupak. Također je riješeno i 15 predmeta iz 2007. godine. U jednom predmetu izrečena je bezuvjetna kazna zatvora u trajanju od 11 mjeseci, u 11 predmeta izrečene su uvjetne osude (kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do jedne godine i dva mjeseca, uz rok kušnje od dvije, tri i četiri godine), u jednom predmetu okrivljenik je osuđen, a u dva preostala predmeta tužba je odbijena.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji izvijestila je kako je tijekom 2007. godine uspostavljena suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Suradnja nije uspostavljena s povjerenstvima za ravnopravnost spolova u županijama te organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji. Tijekom 2008. godine uspostavljena je suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te povjerenstvima za ravnopravnost spolova u županijama. Ostvarena je suradnja s Udrugom za pomoć majci i djetetu „DUGA“ Zadar. Održan je sastanak s predstavnicima nadležnih državnih tijela i drugih subjekata

relevantnih za provedbu mjera na suzbijanju nasilja u obitelji u Zadarskoj županiji koji je organizirao Odbor za ravnopravnost spolova Skupštine Zadarske županije u povodu Međunarodnog dana borbe protiv nasilja u nad ženama. Na navedenom sastanku istaknuta je nužnost pokretanja društvene klime u Županiji poradi izrade projekta ekonomskog osamostaljivanja žena žrtava nasilja u obitelji te skretanja pozornosti nadležnom tijelu Županije na obvezu obiteljskih liječnika za upućivanje nasilnika na tretman u Opću bolnicu radi stručne psihijatrijske procjene i upućivanja na obvezno liječenje.

Od kraja 2007. godine Županijska skupština nije postupila u skladu s mjerom 7.2.2. Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2006. – 2010. i imenovala koordinatoricu u Odbor za ravnopravnost spolova, što je bila dužna učiniti do kraja 2007. godine, niti je u Proračunu Županije osigurala sredstva za provedbu programa ravnopravnosti spolova i nasilja u obitelji. Navedena obveza izvršena je tijekom 2008. godine te je Županijska skupština donijela odluku o imenovanju koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zadarskoj županiji u Odbor za ravnopravnost spolova. Slijedom navedenog, uspostavljena je suradnja s lokalnom i područnom (regionalnom) samoupravom te organizacijom civilnog društva koja programski djeluje na području zaštite žrtava nasilja u obitelji.

p) Izvješće koordinatorice za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zagrebačkoj županiji

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u uredu državne uprave u Zagrebačkoj županiji izvijestila je kako su podaci prikupljeni od strane centara za socijalnu skrb kao nadležnih tijela koja djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji.

Suradnja je tijekom 2007. godine uspostavljena s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te povjerenstvima za ravnopravnost spolova u županijama.

Koordinatorica za ravnopravnost spolova u Uredu državne uprave u Zagrebačkoj županiji izvijestila je kako je tijekom 2007. godine održano 12 sastanka Povjerenstva za ravnopravnost spolova na kojima su doneseni zaključci vezani uz Lokalni program za sprječavanje nasilja u obitelji.

Podaci za 2008. godinu nisu dostavljeni. Koordinatorica nije dostavila brojčane pokazatelje o stanju i kretanju nasilja u obitelji.

IV. IZVJEŠĆA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA KOJE PROGRAMSKI DJELUJU NA PODRUČJU ZAŠTITE ŽRTAVA NASILJA U OBITELJI

Podaci prikupljeni temeljem izvješća organizacija civilnog društva prikazani su po županijama na čijem području djeluju organizacije civilnog društva. Podatke je dostavilo 29 organizacija od ukupno 40 koje programski djeluju na području zaštite žrtava nasilja u obitelji.

Organizacije civilnog društva koje štite žrtve nasilja

a) Bjelovarsko-bilogorska županija

Udruga za zaštitu žena i djece žrtava obiteljskog nasilja „Iris“ izvijestila je da je tijekom 2007. i 2008. godine smještaj u skloništu zatražilo 100 osoba, a smještaj je osiguran u 33 slučaja za ukupno 98 korisnika (33 žene i 65-ero djece). U svim slučajevima prijavljeno je

tjelesno nasilje te je u tri slučaja bilo prisutno i seksualno nasilje. Socijalno zbrinjavanje te pravna i psihološka pomoć pružene su u svim slučajevima. Žrtva nasilja bila je 21 osoba u dobi od 20 do 40 godina te 12 žrtava starijih od 40 godina. Počinitelji nasilja bili su u 22 slučaja bračni partneri, u 10 izvanbračni te u jednom slučaju sin žrtve. Korisnice Skloništa uključuju se u mrežu institucija u Gradu Bjelovaru kako bi ostvarivale svoja prava i kako bi ih se potaklo na ostvarenje, a Udruga pruža pomoć pri upisu djece korisnica u škole i vrtiće, korisnice i njihova djeca upućuju se u zdravstvene ustanove, korisnicama se pomaže u rješavanju prava na stambeno pitanje, upućuju se zamolbe Gradu Bjelovaru za osiguravanje besplatnog gradskog prijevoza, od nadležnog centra za socijalnu skrb se traži jednokratna pomoć za nabavku osnovnih stvari i slično.

b) Brodsko-posavska županija

Udruga Brod - Grupa za ženska ljudska prava tijekom 2007. i 2008. godine zaprimila je putem SOS telefona 302 prijave zlostavljanja u obitelji, a u savjetovalištu je evidentirano 720 prijava zlostavljanja. Putem SOS telefona pružene su informacije u 302 slučaja a putem savjetovališta u 280 slučajeva. Pravna pomoć je pružena u 412, a psihološka u 28 slučaja. Obrađena su 662 slučaja tjelesnog nasilja, 211 psihološkog, 105 ekonomskog te 44 seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 321 slučaju, ljubomora u 242 slučaja, prekid veze u 103 slučaja, podjela imovine u 69 slučaja te ekonomski problemi u 287 slučaja. Nadležnim institucijama prosljeđene su informacije u 329 slučaja, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 13 slučaja te je pravna i psihološka pomoć pružena u 440 slučaja. Žrtava nasilja mlađih od 20 godina bilo je 28, u dobi od 20 do 40 godina 465 te starijih od 40 godina 529. Počinitelji nasilja bili su bračni partneri u 749 slučaja, u 216 izvanbračni partneri, u 16 znanci, u 22 očevi, u 2 sinovi te u 17 slučaja druge osobe. U 69 slučaja prijavljeni su propusti u provedbi Protokola (po prijavi žrtve).

Caritas biskupije Đakovo Savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja u Slavonskom Brodu tijekom 2007. godine zaprimio je u savjetovalištu 121 prijavu zlostavljanja. Informacije su pružene u 28 slučajeva, pravna pomoć je pružena u 26 te psihološka u 93 slučaja. Tijekom 2007. obrađene su 34 prijave fizičkog zlostavljanja, 62 psihološkog, 15 ekonomskog te 12 seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost (23 slučaja), ljubomora (25 slučaja), prekid veze (41 slučaj), podjela imovine (23 slučaja) te ekonomski problemi (16 slučaja). Institucije su obaviještene u 44 slučaja prosljeđivanjem informacija vezanih za nasilje u obitelji, pravna i psihološka pomoć pružena je u 93 slučaja. Žrtava mlađih od 20 godina bilo je 19, u dobi od 20 do 40 godina 53 te osoba starijih od 40 godina 49. Počinitelj nasilja u 72 slučaja bio je bračni partner, u 17 izvanbračni partner, u 11 otac, u 2 majka, u 4 sin, u 3 kćer te u 12 slučajeva netko drugi. Tijekom 2008. godine Caritas biskupije Đakovo Savjetovalište za žrtve obiteljskog nasilja zaprimio je u Savjetovalištu 102 prijave zlostavljanja. Informacije su pružene u 17 slučaja, pravna pomoć u 20 te psihološka u 85 slučaja. Tijekom 2008. obrađeno je 27 prijava tjelesnog zlostavljanja, 53 psihološkog, 10 ekonomskog te 5 seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost (10 slučaja), ljubomora (17 slučaja), prekid veze (37 slučaja), podjela imovine (17 slučaja), te ekonomski problemi (4 slučaja). Institucije su obaviještene u 57 slučaja prosljeđivanjem informacija vezanih za nasilje u obitelji, pravna i psihološka pomoć pružena je u 85 slučaja. Žrtava mlađih od 20 godina bilo je 12, u dobi od 20 do 40 godina 51 te osoba starijih od 40 godina 22. Počinitelj nasilja u 44 slučaja bio je bračni partner, u 31 izvanbračni partner, u 4 otac, u 2 majka, u 1 sin te u 3 slučaja netko drugi. Propusti u provedbi Protokola navedeni su po prijavama žrtava tijekom 2007. i 2008. godine u 6 slučajeva.

c) Istarska županija

Udruga „Sigurna kuća Istra“ zaprimila je tijekom 2007. i 2008. godine putem SOS telefona 137 prijava zlostavljanja te su u svim slučajevima osobama pružene potrebne informacije. U savjetovalište su se za pomoć obratile 104 osobe te su također u svim slučajevima pružene informacije. Pravna pomoć pružena je u 48 slučajeva, psihološka u 40 slučajeva, dok je smještaj u skloništu osiguran u 13 slučajeva. Obrađeno je 112 slučajeva fizičkog zlostavljanja, 115 slučajeva psihološkog zlostavljanja, 104 slučaja ekonomskog zlostavljanja te 42 slučaja seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost (u 85 slučajeva), ljubomora (u 50 slučajeva), podjela imovine (u 3 slučaja), ekonomski problemi (u 91 slučaju) te u 104 slučaja nije naveden razlog zlostavljanja. Tijekom 2007. i 2008. godine upućene su 23 obavijesti institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja u obitelji, socijalno je zbrinuto 18 osoba te je u 25 slučajeva pružena pravna i psihološka pomoć. Žrtve su bile osobe u dobi od 20 do 40 godina u 89 slučajeva te u 15 slučajeva osobe starije od 40 godina. U 93 slučaja počinitelj nasilja bio je bračni partner te u 11 izvanbračni partner.

d) Karlovačka županija

Ženska grupa Karlovac „Korak“ zaprimila je tijekom 2007. godine putem SOS telefona 1615 prijava nasilja u obitelji, a putem savjetovališta 2410. Putem SOS telefona pružene su informacije u 1615 slučajeva, te putem savjetovališta 1448. Pravna pomoć pružena je u 463 slučaja, psihološka pomoć u 405 slučajeva te odvjetničko zastupanje u 94 slučaja. Smještaj je osiguran za 39 žena. Obrađeno je 2811 slučaja tjelesnog nasilja, 810 psihološkog, 398 ekonomskog te 6 seksualnog. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost (805 slučajeva), ljubomora (64 slučaja), prekid veze (510 slučajeva), podjela imovine (83 slučaja) te ekonomski problemi (u 292 slučaja). Institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja proslijeđene su informacije u 86 slučajeva, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 39 te pravna i psihološka pomoć u 868 slučajeva. Žrtava nasilja u obitelji mlađih od 20 godina bilo je 286, u dobi od 20 do 40 godina 1438 te starijih od 40 godina 686. Počinitelji nasilja bili su u 2021 slučaju bračni partneri te u 141 slučaju izvanbračni partneri. Tijekom 2008. godine putem SOS telefona *Ženska grupa Karlovac „Korak“* zaprimila je 2012 prijava nasilja u obitelji, a putem savjetovališta 2314. Putem SOS telefona pružene su informacije u 2012 slučaja, te putem savjetovališta u 1047 slučaja. Pravna pomoć pružena je u 475 slučajeva, psihološka u 572 te odvjetničko zastupanje u 50 slučajeva. Smještaj je osiguran za 34 žena. Obrađeno je 211 slučajeva fizičkog zlostavljanja, 572 psihološkog, 129 ekonomskog te 6 seksualnog. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost (845 slučajeva), ljubomora (163 slučaja), prekid veze (82 slučaja), podjela imovine (75 slučajeva) te ekonomski problemi (429 slučajeva). Institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja proslijeđene su informacije u 511 slučaja, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 34 te pravna i psihološka pomoć u 1097 slučajeva. Žrtava nasilja u obitelji mlađih od 20 godina bilo je 430, u dobi od 20 do 40 godina 1488 te starijih od 40 godina 396. Počinitelji nasilja bili su u 1140 slučajeva bračni partneri te u 116 slučajeva izvanbračni partneri.

e) Koprivničko-križevačka županija

Udruga žena „Hera“ Križevci SOS telefon tijekom 2007. godine putem SOS telefona zaprimila je 372 prijave zlostavljanja, dok je pomoć u savjetovalištu zatražilo 96 osoba.

Putem SOS telefona pruženo je 141 informacija, a kroz rad savjetovališta informacije su pružene u 18 slučajeva, pravna pomoć u 31 slučaju, psihološka u 33 slučaja te odvjetničko zastupanje u 14 slučajeva. Osobe koje su se obratile za pomoć putem SOS telefona u 123 slučaja upućene su u savjetovanište, 72 ih je upućeno u centar za socijalnu skrb te 36 odvjetniku. Putem savjetovališta prijavljena su 372 slučaja tjelesnog nasilja, 120 psihološkog, 115 ekonomskog te 8 seksualnog, a putem SOS telefona 32 slučaja tjelesnog, 31 psihološkog, 31 ekonomskog te 2 seksualnog nasilja. Obrađena su 92 slučaja tjelesnog zlostavljanja, 122 psihološkog, 110 ekonomskog te 10 seksualnog. Razlog zlostavljanja u 34 slučaja bila je ovisnost, u 192 ljubomora, u 4 prekid veze, u 27 podjela imovine, u 211 ekonomski problemi. Obzirom na dob žrtava, 167 žrtava je bilo u dobi od 20 do 40 godina, te 301 starija od 40 godina. Tijekom 2007. godine Udruga je ostvarila dobru suradnju s policijom, centrom za socijalnu skrb te školskim ustanovama u kojima je proveden projekt „Prevenција nasilja u adolescentskim vezama“, koji je odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Također je uspostavljena dobra suradnja s ostalim udrugama koje pružaju pomoć žrtvama nasilja u obitelji. Tijekom 2008. godine prijavljenih zlostavljanja putem SOS telefona bilo 389, dok su pomoć u savjetovaništu zatražile 103 osobe. Putem SOS telefona pružene su 192 informacije, a kroz rad savjetovališta informacije su pružene u 23 slučajeva, pravna pomoć u 30, psihološka 46 te odvjetničko zastupanje u 4 slučajeva. Osobe koje su se obratile za pomoć putem SOS telefona u 131 slučaju upućene su u savjetovanište, 6 ih je upućeno u centar za socijalnu skrb te 6 odvjetniku. Putem SOS telefona prijavljeno je 389 slučajeva tjelesnog nasilja, 123 psihološkog i 229 slučajeva ekonomskog nasilja, dok je putem savjetovališta prijavljeno 46 slučajeva tjelesnog, 35 psihološkog i 22 slučajeva ekonomskog nasilja. Obrađeno je 9 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 116 psihološkog te 170 ekonomskog. Razlog zlostavljanja u 87 slučajeva bila je ovisnost, u 214 ljubomora, u 128 prekid veze, u 19 podjela imovine te u 144 ekonomski problemi. Obzirom na dob, 181 žrtva bila je u dobi od 20 do 40 godina, te 311 starijih od 40 godina. Obavijesti o zaprimljenim prijavama nasilja upućene su u policijsku postaju, Dom zdravlja, nadležni centar za socijalnu skrb te odvjetnički ured. Tijekom 2008. ostvarena je dobra suradnja sa lokalnom zajednicom i institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja u obitelji, čiji predstavnici su sudjelovali na Okruglom stolu na temu „Suzbijanje i prevencija obiteljskog nasilja u Gradu i Županiji“ te tribini pod nazivom „Nasilje nema opravdanja“. Nadalje, Udruga je član Vijeća za prevenciju Grada Križevaca koje je osnovalo Gradsko poglavarstvo. Udruga navodi kako je jedan od najvećih problema u radu manjak ljudskih resursa, posebno mali broj volontera.

f) Osječko-baranjska županija

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek je tijekom 2008. godine putem savjetovališta zaprimio 18 prijava zlostavljanja. U savjetovaništu su pružene informacije u 12 slučajeva te psihološka pomoć u 6 slučajeva dok je smještaj u Skloništu pružen u 102 slučajeva. Prema prijavljenim vrstama zlostavljanja u savjetovaništu je evidentirano 2 tjelesnog zlostavljanja, 10 psihološkog zlostavljanja, 4 ekonomskog, dok je u radu skloništa evidentirano 48 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 21 slučaj psihološkog zlostavljanja, 6 slučajeva ekonomskog te 1 slučaj seksualnog zlostavljanja. Tijekom 2008. godine u savjetovaništu i skloništu obrađeno je isto toliko vrsti zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 52 slučajeva, ljubomora u 6 slučajeva, prekid veze u 10 slučajeva, podjela imovine u 4 slučajeva te ekonomski problemi u 13 slučajeva. O saznanjima o nasilju u obitelji, nadležne institucije za postupanje su obaviještene u 102 slučajeva, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 10 slučajeva dok je pravna i psihološka pomoć pružena u 102 slučajeva. Tijekom 2008. godine bilo je 57 žrtava u dobi do 20 godina, 45 u dobi od 20 do 40 godina te njih 18 u dobi od preko 40 godina. Obzirom na odnos počinitelja i žrtve, počinitelj nasilja je u 54

slučaja bio bračni partner, u 7 izvanbračni, u 57 slučajeva otac, u 29 sin, u 28 kćer te u 2 slučaja netko drugi. Tijekom 2008. godine Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek zabilježio je 45 slučajeva propusta nadležnih institucija u postupanju u slučaju nasilja u obitelji. Također je naglašeno kako i dalje postoji problem nedostatka stručnog rada sa zlostavljačem te kako je nužno provoditi programe za nasilne partnere. Značajan problem uočen od strane stručnog tima je problem susreta i druženja malodobne djece sa ocem koji je zlostavljač. Obzirom da je lokacija skloništa tajna, susretima djece s ocem otkriva se mjesto na kojem su žena i djeca smješteni čime se ugrožava njihova sigurnost i sigurnost ostalih korisnika skloništa te djelatnika skloništa.

Ženska udruga „Izvor“ Tenja dostavila je podatke o postupanju u slučaju nasilja u obitelji za 2007. i 2008. godinu. Tijekom 2007. godine putem SOS telefona zaprimljeno je 85 prijava zlostavljanja. U savjetovalište se vezano uz problem nasilja u obitelji obratilo 17 osoba. Putem SOS telefona informacije su pružene u 79 slučajeva, dok su u Savjetovalištu pružene u 5 slučajeva. Pravna pomoć u 2007. godini pružena je u 13 slučajeva, psihološka u 10, te odvjetničko zastupanje u 3 slučaja. Nadalje, tijekom 2007. godine obrađeno je 47 slučajeva tjelesnog nasilja, 6 slučajeva psihološkog nasilja, 6 slučajeva ekonomskog te 5 slučajeva seksualnog nasilja. Kao najčešći razlozi zlostavljanja navode se ovisnost u 20 slučajeva, ljubomora u 6 slučajeva, prekid veze u 2 slučaja podjela imovine u 1 te ekonomski problemi u 6 slučajeva. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji izvještene su u 11 slučajeva tijekom 2007. godine. Socijalno zbrinjavanje pruženo je u 8 slučajeva. Žrtve su u 3 slučaja osobe mlađe od 20 godina, u 4 slučaja u dobi od 20 do 40 godina te u 2 slučaja starije od 40 godina. Obzirom na odnos počinitelja nasilja i žrtve, počinitelj je u 81 slučaju bio bračni partner, u 2 slučaja izvanbračni partner, u 3 slučaja otac, u 6 slučajeva majka te druga osoba u 13 slučajeva.

Tijekom 2008. godine putem SOS telefona *Ženska udruga „Izvor“* zaprimila je 37 prijava zlostavljanja. U savjetovalište se obratilo 15 osoba vezano uz nasilje u obitelji. Informacije su pružene putem SOS telefona u 35 slučajeva, dok su u Savjetovalištu pružene u 10 slučajeva. Pravna pomoć pružena je u 5 slučajeva, psihološka pomoć također u 5 slučajeva te odvjetničko zastupanje u 3 slučaja. Tijekom 2008. godine obrađena su 32 slučaja prijavljenog tjelesnog zlostavljanja, 26 slučajeva psihološkog zlostavljanja, 4 slučaja ekonomskog te 1 slučaj seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 10 slučajeva, ljubomora u 5, prekid veze u 1 slučaju, podjela imovine u 3, te ekonomski problemi u 4 slučaja. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji izvještene u 2 slučaja tijekom 2008. godine. Socijalno zbrinjavanje pruženo je u 2 slučaja. Žrtava nasilja u obitelji mlađih od 20 godina tijekom 2008. nije bilo. Žrtava u dobi od 20 do 40 godina bilo je 4 te 8 starijih od 40 godina. Obzirom na odnos počinitelja nasilja i žrtve, počinitelj je u 42 slučaja bio bračni partner, u 2 slučaja izvanbračni partner, u 1 slučaju otac, u 2 slučaja majka te netko drugi u 6 slučajeva.

Ženska udruga „Izvor“ Tenja izvijestila je kako je značajnu suradnju u području provedbe Protokola uspostavila s policijom, te policiji upućuju najviše zahtjeva. Primjerena suradnja postoji i sa sudovima i centrima za socijalnu skrb, dok je nedostatna suradnja ostvarena s obrazovnim i zdravstvenim institucijama. Dobra suradnja postoji s koordinatoricom za ravnopravnost spolova Osječko-baranjske županije te Pravobraniteljicom za djecu, a posebice s Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova. Kao primjer dobre prakse i suradnje istaknut je Filozofski fakultet u Osijeku, Katedra za psihologiju, čiji djelatnici pružaju podršku i suradnju u pružanju pomoći za žrtve obiteljskog nasilja.

Udruga žena Dalj tijekom 2007. i 2008. godine u savjetovalištu za žrtve nasilja zaprimila je 11 prijava za počinjeno nasilje u obitelji. Putem Savjetovališta informacije su pružene u 7 slučajeva, u 2 slučaja pravna pomoć te u 2 slučaja psihološka pomoć. Obraden je

1 slučaj tjelesnog zlostavljanja, 3 slučaja psihološkog te 7 slučaja ekonomskog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ljubomora u 1 slučaju, prekid veze u 2 slučaja, podjela imovine u 1 slučaju te ekonomski problemi u 7 slučaja. Obzirom na dob žrtve su u 5 slučajeva bile osobe od 20 do 40 godina starosti te u 6 slučajeva u dobi od preko 40 godina. Prema odnosu počinitelja i žrtve u 6 slučajeva je počinitelj nasilja bio bračni partner, u 2 otac, u 1 majka te u 5 slučajeva poslodavac. Udruga žena Dalj izvijestila je kako je Općina Erdut relativno mala sredina te žrtve nasilja zbog stida, straha od osude obitelji i tradicionalnih odnosa u obitelji još uvijek u mnogo slučajeva negiraju postojanje problema te se stoga u manjoj mjeri javljaju za pomoć u savjetovališta, što djelatnici savjetovališta stručnim radom pokušavaju promijeniti.

GORD – Građanska organizacija razvoja Dalj dostavila je podatke za 2007. i 2008. godinu. Putem SOS telefona zaprimljeno je 2456 prijava zlostavljanja, dok je putem savjetovališta prijavljeno 109 zlostavljanja. Putem SOS telefona pružene su informacije u 380 slučajeva, dok su informacije, pravna i psihološka pomoć pružene putem savjetovališta u 365 slučajeva. Smještaj u sklonište osiguran je u 2 slučaja. Putem SOS telefona prijavljeno je 2210 slučajeva tjelesnog nasilja u kombinaciji s ekonomskim i psihološkim nasiljem te 246 slučajeva psihološkog i ekonomskog nasilja pri čemu je izostalo tjelesno nasilje. U savjetovalištu je prijavljeno 109 slučajeva nasilja (kombinacija tjelesnog, psihološkog i ekonomskog), dok su žrtve nasilja smještene u sklonište također prijavile tjelesno, ekonomsko i psihološko zlostavljanje. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost, ljubomora te ekonomski problemi. O saznanjima o počinjenom nasilju proslijeđene su informacije policiji te centrima za socijalnu skrb u 30 slučajeva. Obzirom na dob žrtve, 73 žrtve bile su osobe mlađe od 20 godina, 922 žrtve bile su u dobi od 20 do 40 godina te 1841 osoba starija od 40 godina. U 2308 slučajeva počinitelj nasilja bio je bračni ili izvanbračni suprug, u 11 slučajeva znanac, u 184 slučaja otac, u 2 majka, u 24 sin te unuk u 36 slučajeva. *GORD – Građanska organizacija razvoja Dalj* provela je nekoliko edukacijskih seminara za djelatnike institucija koje su dužne postupati u slučaju nasilja u obitelji. Od 2007. godine djeluje multidisciplinarni tim na lokalnoj razini koji aktivno provodi odredbe Protokola, a čine ga predstavnici Općine Erdut, Policijske postaje Dalj, Centra za socijalnu skrb Osijek, Osnovne škole Bijelo Brdo, Dalj, Srednje škole Dalj te lokalnih nevladinih udruga. Osobita suradnja u djelovanju na području zaštite žrtava nasilja u obitelji ostvarena je sa Centrom za socijalnu skrb Osijek te Kliničkom bolnicom Osijek.

g) Primorsko-goranska županija

Udrugi SOS telefon – Grad Rijeka tijekom 2007. godine 64 osobe prijavile su zlostavljanje (ukupno 137 prijava). Putem SOS telefona informacije su pružene u 64 slučaja nasilja. Prijavljeno je 10 slučajeva tjelesnog nasilja, 33 slučaja psihološkog nasilja, 18 slučajeva ekonomskog zlostavljanja, 3 slučaja seksualnog nasilja. Obradeno je ukupno 7 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 21 slučaj psihološkog zlostavljanja, 13 slučajeva ekonomskog zlostavljanja te 2 slučaja seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 9 slučajeva, ljubomora u 16 slučajeva, prekid veze u 7 te ekonomski problemi u 24 slučaja. Institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja u obitelji upućeno je 9 obavijesti o saznanjima o počinjenju nasilja tijekom 2007. godine, a socijalno zbrinjavanje osigurano je u jednom slučaju. Pravna i psihološka pomoć pružena je u 60 slučajeva. Obzirom na dob, žrtava mlađih od 20 godina bilo je 14 (muških osoba 5 te ženskih 9), u dobi od 20 do 40 godina bilo je 32 žrtve nasilja (12 muških osoba te 20 ženskih) te u dobi starijoj od 40 godina bilo je 18 žrtava (7 muških te 11 ženskih). Prema odnosu počinitelja i žrtve nasilja počinitelji su u 15 slučajeva bili bračni partneri, u 23 slučaja izvanbračni partneri, u 2 slučaja znanci, u 4 slučaja očevi, u 3 slučaja majke, u 3 slučaja sinovi te u 2 slučaja kćeri.

Tijekom 2008. godine putem SOS telefona 73 osobe prijavile su zlostavljanje (ukupno 59 prijava), a potrebne informacije su pružene u svim slučajevima. U savjetovalište se za pomoć javilo 39 osoba žrtava nasilja, a informacije pružene u 36 slučajeva. Pravna pomoć pružena je u 13, a psihološka u 39 slučajeva nasilja. Prijavljeno je 10 slučajeva tjelesnog nasilja, 60 slučajeva psihološkog zlostavljanja, 39 slučajeva ekonomskog zlostavljanja te 3 slučaja seksualnog nasilja. Obradena su 4 slučaja fizičkog zlostavljanja, 49 slučajeva psihološkog, 30 slučajeva ekonomskog te 3 slučaja seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 9 slučajeva, ljubomora u 33, prekid veze u 21 slučaju te ekonomski problemi u 39 slučajeva. Institucijama nadležnim za postupanje u slučaju nasilja u obitelji upućeno je 7 obavijesti o saznanjima o počinjenju nasilja. Pravna i psihološka pomoć pružena je u 110 slučajeva nasilja. Obzirom na dob, žrtava mlađih od 20 godina bilo je 25 (muških osoba 10 te ženskih 15), u dobi od 20 do 40 godina bile su 53 žrtve nasilja (21 muška te 32 ženske osobe), te u dobi starijoj od 40 godina 34 žrtve nasilja (13 muških te 21 ženska osoba). Prema odnosu počinitelja i žrtve nasilja počinitelji su u 31 slučaju bili bračni partneri, u 36 izvanbračni partneri, u 11 slučajeva znanci, u 9 slučajeva očevi, u 5 majke, u 2 sinovi, te u 2 slučaja kćeri. Predstavnici SOS telefona – Grad Rijeka sudjelovali su u radu koordinacije institucija i nevladinog sektora u organizaciji Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova tijekom 2007. i 2008. godine. SOS telefon izradio je hodogram – obrazac za postupanje u komunikaciji s djelatnicima policije u slučaju prijave nasilja u obitelji u kojoj se nalazi maloljetno dijete, što je olakšalo djelotvornost postupanja policijskih službenika i pridonijelo kvalitetnijoj zaštiti maloljetnika.

Dom za dnevni boravak djece "Tić" Rijeka pruža psihosocijalnu pomoć i usluge poludnevnog boravka korisnicima bez odgovarajuće roditeljske skrbi te korisnicima koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti. Savjetovalište „Tić“ omogućava stručni tretman djece žrtava zlostavljanja i zanemarivanja, savjetodavni rad s njihovim roditeljima, skrbnicima i obiteljima te obiteljima kod kojih postoji rizik pojave zlostavljanja. Usluge su za sve korisnike besplatne. „Tić“ organizira i preventivne aktivnosti (škole za roditelje, edukativne aktivnosti za stručnjake, studente, volontere i dr.)

U „Tiću“ radi multidisciplinarni tim stručnjaka (psiholog, socijalni radnik, odgajatelj te vanjski suradnici – pedijatri i psihijatar). Korisnici poludnevnog boravka djece „Tić“ Rijeka bili su tijekom 2007. i 2008. godine muške osobe u 28 slučajeva (67%) te ženske osobe u 14 slučajeva (33%). Prema dobi, od 0-6 godina starosti bilo je 4-vero djece (10%), u dobi od 7-13 godina 13-ero djece (31%), u dobi 11-14 godina 24-ero djece (57%) te u dobi od 15-18 godina 1 maloljetnik (2%). Razlozi dolaska bili su slučajevi zlostavljanja u kojima se kao korisnici usluga nalaze žrtve (u 10 slučajeva), slučajevi zlostavljanja u kojima se kao korisnici javljaju zlostavljači (3 slučaja), razvod (u 2 slučaja), smetnje ponašanja (u 17 slučajeva), žrtve zanemarivanja (u 7 slučajeva), traumatski događaj koji nije zlostavljanje (u 2 slučaja) te ostalo (1 slučaj). Svu djecu uputio je nadležni Centar za socijalnu skrb. U Savjetovalištu „Tić“ u kojem se provodi individualni stručni tretman tijekom 2007. i 2008. godine u tretmanu su bile 193 muške osobe (59%) te 133 ženske osobe (41%). Korisnika individualnog tretmana u dobi od 0-6 godina bilo je 58 (18%), u dobi od 7-10 godina 109 (33%), u dobi od 11-14 godina 118 (36%), u dobi od 15-18 godina 33 (10%) te korisnika starijih od 18 godina 8 (3%). Razlozi dolaska bili su slučajevi zlostavljanja u kojima se kao korisnik javlja žrtva (32%), slučajevi zlostavljanja u kojima su korisnici zlostavljači (3%), razvod (25%), smetnje ponašanja (25%), žrtve zanemarivanja (5%), traumatski događaj koji nije zlostavljanje (3%) te ostalo (7%). Korisnici su se samoinicijativno javili za pomoć u 33% slučajeva, upućeni su od strane pedijatra u 19% slučajeva, od strane centara za socijalnu skrb u 25% slučajeva, od strane škola u 9% slučajeva, od strane policije u 5% slučajeva, od strane ustanova u 3% slučajeva, od strane vrtića u 1% slučajeva te od strane državnog odvjetništva u 4% slučajeva.

Korisnici/ice su prema mjestu prebivališta bili s područja Rijeke, Primorsko-goranske županije, Istarske županije, Bjelovarsko-bilogorske županije te Brodsko-posavske županije.

Caritasov dom za žene i djecu – žrtve obiteljskog nasilja Rijeka, Savjetovalište Sv. Ana tijekom 2007. i 2008. godine u 49 je slučajeva pružio informacije putem SOS telefona te u 13 slučajeva putem savjetovališta. Psihološka pomoć pružena je u 9 slučajeva, a u skloništu je smještaj osiguran za 189 osoba. Obzirom na dob žrtve, u 144 slučaja žrtve su bile osobe mlađe od 20 godina, u 53 slučaja u dobi od 20 do 40 godina te u 22 slučaja starije od 40 godina. Počinitelji nasilja u 40 slučajeva bili su bračni partneri, u 12 izvanbračni, u 2 sinovi te u 4 slučaja kćeri.

Udrugi za zaštitu obitelji – Rijeka U.Z.O.R. tijekom 2007. i 2008. godine putem SOS telefona prijavljena su 2 slučaja zlostavljanja, dok su informacije pružene u 94 slučaja. U savjetovalištu su informacije pružene u 2 slučaja te je u 2 slučaja pružena psihološka pomoć. Smještaj u skloništu osiguran je za 37 osoba. Putem rada SOS telefona i savjetovališta obrađena su 32 slučaja tjelesnog zlostavljanja, 53 slučaja psihološkog zlostavljanja, 5 slučajeva ekonomskog zlostavljanja te 2 slučaja seksualnog zlostavljanja. U skloništu je obrađeno 16 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 19 psihološkog, 1 ekonomskog te 2 seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 24 slučaja, ljubomora u 14 slučajeva, prekid veze u 10 slučajeva, podjela imovine u 6 slučajeva te ekonomski problemi u 11 slučajeva. Institucije nadležne za postupanje u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su u 37 slučajeva, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 37 slučajeva, a pravna i psihološka pomoć pružena je u 108 slučajeva. Obzirom na dob, žrtava u dobi od 20 do 40 godina bilo je 13 te žrtava starijih od 40 godina četiri. Počinitelji nasilja bili su u 52 slučaja bračni partneri, u 12 slučajeva izvanbračni partner, u 3 slučaja otac, u 2 slučaja majka, u 5 slučajeva sin, u 1 slučaju kćer te u 3 slučaja druge osobe. Kao propust naveden je slučaj kontaktiranja Udruge od strane centra za socijalnu skrb za smještaj bez prethodne prijave nasilja policiji.

h) Sisačko-moslavačka županija

Centar za žene Adela tijekom 2007. i 2008. godine zaprimio je 1912 prijava zlostavljanja putem SOS telefona te 374 putem savjetovališta. Putem telefona informacije su pružene u 801 slučaju te putem savjetovališta u 374 slučaja. Pravna pomoć pružena je u 159 slučajeva, psihološka u 374 te usluge odvjetničkog zastupanja u 4 slučaja. Smještaj u sklonište osiguran je za 39 žrtava nasilja u obitelji. Obrađena su 563 slučaja tjelesnog nasilja, 1319 psihološkog te 37 slučajeva ekonomskog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 45 slučajeva, prekid veze u 72, podjela imovine u 45 te ekonomski problemi u 42 slučaja. Institucije nadležne za postupanje u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su u 39 slučajeva o saznanju o počinjenju nasilja, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 39 slučajeva, a pravna i psihološka pomoć pružena je u 1466 slučajeva. Žrtve nasilja su u 399 slučajeva bile osobe u dobi od 20 do 40 godina, a u 1730 slučajeva starije od 40 godina. Obzirom na odnos počinitelja i žrtve, 1682 počinitelja nasilja bili su bračni partneri, 258 počinitelja bili su izvanbračni partneri, 38 počinitelja sinovi te u 151 slučaju netko drugi (svekar, svekrva, poslodavac).

i) Šibensko-kninska županija

Caritas biskupije Šibenik Prihvatilište za zlostavljane žene i majke s djecom tijekom 2007. godine smještaj u Skloništu je pružio 31 osobi (14 žena i 17-ero djece). Prema vrstama zlostavljanja obrađeno je 9 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 11 slučajeva psihološkog

zlostavljanja, 4 slučaja ekonomskog te 3 slučaja seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su u 3 slučaja ovisnost, u 5 ljubomora, u 2 prekid veze, u 1 podjela imovine te u 1 slučaju ekonomski problemi. Pravna i psihološka pomoć pružena je u 14 slučajeva, socijalno zbrinjavanje osigurano je u 5 slučajeva, a institucije nadležne za postupanje obaviještene su vezano uz jedan slučaj nasilja. Tijekom 2007. godine 17 žrtava nasilja bilo je u dobi manjoj od 20 godina, 13 žrtava u dobi od 20 do 40 godina te 1 u dobi višoj od 40. Vezano uz odnos počinitelja i žrtve, 12 počinitelja nasilja bili su bračni partneri, 17 očevi, 1 majka te u jednom slučaju netko drugi. Tijekom 2008. godine smještaj u skloništu je osiguran za 27 osoba (13 žena i 14-ero djece). Obrađeno je 5 slučajeva tjelesnog nasilja, 12 slučajeva psihološkog, 3 ekonomskog te 1 seksualnog. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su u 4 slučaja ovisnost, u 3 ljubomora, u 1 podjela imovine, u 2 psihički problemi te u 4 ostalo. Socijalno je zbrinuto 5 osoba a pravna i psihološka pomoć pružena je u 14 slučajeva. Žrtve nasilja su u 15 slučajeva bile osobe mlađe od 20 godina, u 10 slučajeva osobe od 20 do 40 godina te u 2 slučaja osobe starije od 40 godina. U 8 slučajeva počinitelj nasilja bio je bračni partner, u 3 slučaja izvanbračni partner te u 14 slučajeva otac.

j) Varaždinska županija

Dom za žrtve obiteljskog nasilja „Utočište Sveti Nikola“ Varaždin zaprimio je tijekom 2007. godine 30 prijava zlostavljanja. Informacije putem SOS telefona pružene su u 60 slučajeva, a smještaj u Domu ostvarilo je 46 osoba. Nadalje, obrađeno je 8 slučajeva tjelesnog nasilja, 80 slučajeva psihološkog te 2 slučaja ekonomskog nasilja. Kao najčešći razlozi zlostavljanja navode se ovisnost u 10 slučajeva, ljubomora u 8 slučajeva, prekid veze u 23 slučaja, podjela imovine u 30 te ekonomski problemi u 50 slučajeva. Informacije su tijelima nadležnim za postupanje u slučajevima nasilja u obitelji proslijeđene u 15 slučajeva, socijalno su zbrinute 2 osobe te je pružena pravna i psihološka pomoć u 4 slučaja. Žrtava nasilja osoba mlađih od 20 godina bilo je 5, 15 u dobi od 20 do 40 godina te 22 osobe starije od 40 godina. Počinitelj nasilja je bio bračni partner u 30 slučajeva, izvanbračni partner u 3 slučaja, sin u 3 slučaja te netko drugi u 27 slučajeva.

Tijekom 2008. godine Dom za žrtve obiteljskog nasilja zaprimio je 51 prijavu zlostavljanja putem SOS telefona. Informacije putem SOS telefona pružene su u 80 slučajeva, a smještaj u Domu ostvarilo je 44 osoba. Nadalje, obrađeno je 10 slučajeva tjelesnog nasilja, 50 slučajeva psihološkog, te 3 ekonomskog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 18 slučajeva, ljubomora u 2 slučaja, prekid veze u 30 slučajeva, podjela imovine u 21 slučaju te ekonomski problemi u 40 slučajeva.

Informacije su tijelima nadležnim za postupanje u slučajevima nasilja u obitelji proslijeđene u 7 slučajeva. Žrtava nasilja osoba mlađih od 20 godina bilo je 3, 18 osoba u dobi od 20 do 40 godina, te 30 osoba starijih od 40 godina. Počinitelj nasilja je bio bračni partner u 28 slučajeva, izvanbračni partner u 11 te sin u 1 slučaju.

Propusti u provedbi Protokola učinjeni od strane institucija, po prijavi žrtve evidentirani su u 15 slučajeva.

k) Vukovarsko-srijemska županija

Udruga žena Vukovar i B.a.B.e. – Grupa za ženska ljudska prava dostavile su podatke o radu skloništa za žrtve nasilja, za razdoblje od 3. srpnja do 31. prosinca 2008. godine. U navedenom razdoblju putem SOS telefona prijavljeno je 25 slučajeva zlostavljanja, od čega je 16 slučajeva tjelesnog, a 9 psihološkog zlostavljanja. Smještaj u sklonište osiguran je za 5 osoba. Prema razlozima zlostavljanja, 8 slučajeva nasilja počinjeno je pod utjecajem

ovisnosti, u 4 slučaja kao razlog je navedena ljubomora, u 7 prekid veze, u 2 podjela imovine te u 4 ekonomski problemi. U 5 slučajeva o nasilju su obaviještene institucije koje su dužne postupati u slučaju nasilja u obitelji. Pravna i psihološka pomoć pružena je u 20 slučajeva. Tri žrtve bile su osobe mlađe od 20 godina, 17 žrtava bilo je u dobi od 20 do 40 godina te 5 starijih od 40 godina. U 16 slučajeva počinitelj je bio bračni, a u 9 izvanbračni partner.

l) Virovitičko-podravska županija

S.O.S. telefon- poziv u pomoć Virovitica tijekom 2007. godine zaprimio je 344 prijave zlostavljanja putem SOS telefona, dok je u savjetovalištu evidentirano 208 prijava zlostavljanja. Putem telefona informacije su pružene u 616 slučajeva, a u savjetovalištu u 449 slučajeva. Pravna pomoć osigurana je u 110 slučajeva, a psihološka pomoć pružena je u 318 slučajeva. Obradeno je 398 slučajeva tjelesnog nasilja, 259 psihološkog, 119 ekonomskog te 105 seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 307 slučajeva, ljubomora u 195, prekid veze u 214, podjela imovine u 103 slučaja te ekonomski problemi u 173 slučaja. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su o saznanjima o počinjenom nasilju u 29 slučajeva. Socijalno zbrinjavanje osigurano je u tri slučaja. Žrtve su u 451 slučaju bile djeca i osobe mlađe od 20 godina, u 282 slučaja osobe u dobi od 20 do 40 godina te u 231 slučaju osobe starije od 40 godina. Prema odnosu počinitelja i žrtve, 285 počinitelja bili su bračni partneri, 153 izvanbračni partneri, 45 znanci, 375 očevi i 6 sinovi. Tijekom 2008. godine *S.O.S. telefon - poziv u pomoć Virovitica* zaprimio je 403 prijave zlostavljanja putem SOS telefona, dok je u Savjetovalištu evidentirano 238 prijava zlostavljanja. Putem telefona informacije su pružene u 512 slučajeva, a u Savjetovalištu u 389 slučajeva. Pravna pomoć osigurana je u 149 slučajeva, a psihološka pomoć pružena je u 375 slučajeva. Obradeno je 387 slučajeva tjelesnog nasilja, 323 psihološkog, 142 ekonomskog te 278 seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 401 slučaju, ljubomora u 293 slučaja, prekid veze u 127 slučajeva, podjela imovine u 102 slučaja te ekonomski problemi u 157 slučajeva. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su o saznanjima o počinjenom nasilju u 31 slučaju. Socijalno zbrinjavanje osigurano je u 4 slučaja. Žrtve su u 604 slučaja bila djeca i osobe mlađe od 20 godina, u 317 slučaja osobe u dobi od 20 do 40 godina, te u 223 slučaju osobe starije od 40 godina. Prema odnosu počinitelja i žrtve, 352 počinitelja bili su bračni partneri, 151 izvanbračni partneri, 32 znanca, 397 očeva i 5 sinova.

Udruga navodi kako se suradnja s institucijama ostvaruje u vidu slanja informacija policiji i centrima za socijalnu skrb o saznanjima dobivenim u savjetovalištu uz pristanak osobe za slanje dopisa. Suradnja sa svim institucijama je na zadovoljavajućoj razini što podrazumijeva intervenciju istih u skladu sa njihovim ovlastima i prosljeđivanju informacije o učinjenom prema Udruzi. Suradnja se ostvaruje i s drugim organizacijama civilnog društva koje pružaju savjetodavnu pomoć putem telefona i onima koje vode skloništa za žene i djecu žrtve nasilja.

m) Zadarska županija

Duga – Udruga za pomoć ženi i djetetu zaprimila je putem SOS linije tijekom 2007. i 2008. godine 480 prijava zlostavljanja, dok se u savjetovalište za pomoć obratilo 270 osoba. Prema vrstama pruženih pomoći putem SOS linije informacije su pružene u 210 slučajeva, a u savjetovalištu u 270 slučajeva. U Savjetovalištu je također pravna pomoć pružena u 86 slučajeva, a psihološka u 194 slučaja. Smještaj u Skloništu je osiguran za 46 osoba. Obradeno je 94 slučaja fizičkog zlostavljanja, 100 slučajeva psihološkog zlostavljanja, 80 ekonomskog te 6 slučajeva seksualnog zlostavljanja. Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 35

slučajeva, ljubomora u 69 slučajeva, prekid veze u 45 slučajeva, podjela imovine u 28 slučajeva te ekonomski problemi u 93 slučajeva. O nasilju u obitelji obaviještene su nadležne institucije u 54 slučajeva. Socijalno zbrinjavanje osigurano je za 20 osoba, dok je pravna i psihološka pomoć pružena u 196 slučajeva. Žrtava nasilja mlađih od 20 godina bilo je 26, u dobi od 20 do 40 godina 160 osoba te starijih od 40 godina 94 osobe. Počinitelji nasilja tijekom 2007. i 2008. godine bili su bračni partneri (155), izvanbračni partneri (92), znanac (1), očevi (19) te netko drugi (3). Udruga je u podnesenom izvješću naglasila kako je ostvarila izvrsnu suradnju sa institucijama nadležnim za provedbu Protokola u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i svim organizacijama, savjetovaništima te stručnjacima koji se bave problematikom zaštite od nasilja u obitelji.

n) Grad Zagreb i Zagrebačka županija

Autonomna ženska kuća Zagreb izvijestila je kako je u 2007. godini evidentirala 3133 prijavljenih zlostavljanja putem SOS telefona, a u savjetovaništu je pomoć potražilo 1017 osoba, dok je putem SOS telefona pruženo isto toliko informacija. Pravna pomoć pružena je u 377 slučajeva, psihološka pomoć u 392 slučajeva, dok je smještaj u sklonište osiguran u 34 slučajeva. U slučajevima zlostavljanja koji su prijavljeni putem SOS telefona prijavljeno je 1003 slučaja tjelesnog zlostavljanja, 1598 slučajeva psihološkog zlostavljanja, 498 slučajeva ekonomskog te 208 slučajeva seksualnog zlostavljanja. U savjetovaništu je pomoć potražilo 1017 osoba i to 325 zbog tjelesnog zlostavljanja, 519 zbog psihološkog zlostavljanja, 122 zbog ekonomskog te 51 zbog seksualnog nasilja. U skloništu je smještaj zatražen u 34 slučaja, radi tjelesnog i psihološkog zlostavljanja, a u 17 slučajeva bilo je prisutno i ekonomsko te seksualno nasilje. Ukupan broj žrtava evidentiran u statistikama Autonomne ženske kuće Zagreb je 41894, a uzimajući u obzir dob žrtve bilo je 628 žrtava do 20 godina, 2092 u dobi od 20 do 40 godina te 1464 žrtava starijih od 40 godina. Počinitelji su u 2385 slučajeva bračni partneri, u 753 slučajeva izvanbračni partneri, u 42 slučaja očevi, u 42 slučaja sinovi, dok su u 962 slučaja počinitelji nasilja druge osobe. Vezano uz poteškoće u provedbi Protokola Autonomna ženska kuća Zagreb navodi slučajeve kada prekršajni sud u postupcima povodom prijedloga za izdavanje zaštitnih mjera žrtvama nasilja u obitelji odbije izdavat i zaštitne mjere prije pokretanja postupka ili tijekom vođenja prekršajnih postupaka. Primijećena je i različita sudska praksa vezano uz donošenje odluka s kojim će roditeljem dijete živjeti od pravomoćne odluke u postupku razvoda braka. Autonomna ženska kuća Zagreb navodi kako su centri za socijalnu skrb nedovoljno aktivni u odnosu na primjenu Protokola te poneki daju mišljenje o viđanju djeteta s ocem dok su još na snazi zaštitne mjere o zabrani približavanja ili su u tijeku kazneni postupci. Također navode kako se često policija ne pridržava odredbi Protokola.

Udruga Ženska pomoć sada SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja dostavila je podatke o provedbi Protokola tijekom 2007. godine te je prema istima razvidno kako je prijavljenih zlostavljanja putem SOS telefona bilo 3091, dok je pomoć u savjetovaništu zatražilo 156 osoba. Putem SOS telefona pruženo je 1324 informacija, a kroz rad savjetovaništa informacije su pružene u 23 slučaja, pravna pomoć u 57 slučajeva, psihološka pomoć u 76 slučajeva te odvjetničko zastupanje u 9 slučajeva. Smještaj u sklonište osiguran je za 47 žena i 68-ero djece. Obrađeno je 1087 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 1379 psihološkog, 821 ekonomskog i 1 slučaj seksualnog nasilja. Razlozi zlostavljanja u 524 slučajeva bili su ovisnost, u 422 ljubomora, u 1137 prekid veze, u 352 podjela imovine, a u 812 ekonomski problemi. Obzirom na dob žrtava, 41 žrtva bila je mlađa od 20 godina, 1380 žrtava bilo je u dobi od 20 do 40 godina, te 1221 žrtva starija od 40 godina. Počinitelji nasilja bili su u 1948 slučajeva bračni partneri, u 983 izvanbračni partneri, u 107 znanci, u 114 očevi, u 5 majke, u 65 sinovi, u 3 kćeri te u 22 slučaja netko drugi. Tijekom 2008. godine

prijavljenih je zlostavljanja putem SOS telefona bilo 2381, dok su pomoć u savjetovalištu zatražile 144 osobe. Putem SOS telefona pruženo je 1379 informacija, a kroz rad savjetovališta informacije su pružene u 19 slučajeva, pravna pomoć u 36 slučajeva, psihološka pomoć u 83 slučajeva te odvjetničko zastupanje u 6 slučajeva. Smještaj u skloništu osiguran je za 47 žena i 44 djece. Obradeno je 940 slučajeva tjelesnog zlostavljanja, 1284 psihološkog, 793 ekonomskog te 5 seksualnog zlostavljanja. Razlozi zlostavljanja u 713 slučajeva bila je ovisnost, u 402 ljubomora, u 1272 prekid veze, u 238 podjela imovine, u 206 ekonomski problemi. Obzirom na dob žrtava, 27 je bilo mlađih od 20 godina, 2033 u dobi od 20 do 40 godina te 915 žrtava starijih od 40 godina. Počinitelji nasilja bili su u 1981 slučaju bračni partneri, u 535 izvanbračni partneri, u 68 znanci, u 109 očevi, u 3 majke, u 102 sinovi, u 2 kćeri te u 31 slučaju netko drugi. Predstavnicu udruge, Marijana Zrinka Jegrišnik izvijestila je kako je članica Povjerenstva za zaštitu od nasilja u obitelji Grada Zagreba čiji su zadaci praćenje, koordinacija i usklađivanje svih djelatnosti iz područja Zagrebačke strategije za zaštitu od nasilja u obitelji, te isto tako i praćenje provedbe Protokola. Do sada je održano 10 sastanaka, provedeno 6 edukativnih radionica za stručnjake koji rade na problematici nasilja u obitelji, a koje su održane na tribini Grada Zagreba. Povjerenstvo bi trebalo i nadalje nastaviti sa radom.

Caritas Zagrebačke nadbiskupije izvijestio je o provedbi Protokola tijekom 2008. godine te prema dostavljenim podacima smještaj u sklonište Caritasa ostvaren je u 51 slučaju. Od tog broja, a prema vrstama zlostavljanja evidentiran je 51 slučaj psihološkog i ekonomskog zlostavljanja, 28 slučajeva tjelesnog nasilja te 17 slučajeva seksualnog nasilja. Kao razlozi zlostavljanja u 31 slučaju navedena je ovisnost, u 30 slučajeva ljubomora, u 1 slučaju prekid veze, a u svim slučajevima prisutni su bili ekonomski problemi. U svim slučajevima pružena je pravna i psihološka pomoć te socijalno zbrinjavanje, a u 40 slučajeva obaviještene su institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji. Žrtve nasilja u 34 slučaja su bile osobe mlađe od 20 godina, 13 u dobi od 20 do 40 godina, a 4 osobe starije od 40 godina. Počinitelji nasilja bili su u 28 slučaja bračni partneri, u 23 izvanbračni partneri, te u po 1 slučaju znanac, otac, majka i kćer.

Ženska soba – Centar za seksualna prava tijekom 2007. i 2008. godine zaprimio je putem SOS telefona 28 te putem savjetovališta 100 prijava zlostavljanja. Informacije su pružene u 98 slučajeva putem SOS telefona, a putem savjetovališta u 29 slučajeva. Pravna pomoć pružena je u 2, a psihološka u 69 slučajeva. Tijekom 2007. godine pružena su savjetovanja za slučajeve obiteljskog nasilja (28), seksualne probleme (14), seksualno nasilje (29) te kombinirane problematike (44). Tijekom 2008. godine savjetovanje je pruženo u 123 slučaja silovanja, 8 slučaja obiteljskog nasilja, 7 slučaja seksualnog uznemiravanja, 7 slučaja kombinirane problematike te 17 ostalih slučajeva. Tjelesno nasilje prijavljeno je u 99, a seksualno u 159 slučajeva. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su u 11 slučajeva. Pravna i psihološka pomoć pružena je u 187 slučajeva. Žrtve nasilja bile su u 26 slučajeva osobe mlađe od 20 godina, u 51 slučaju u dobi od 20 do 40 godina te u 3 slučaja osobe starije od 40 godina. Počinitelji nasilja bili su bračni partneri u 39 slučajeva, izvanbračni partneri u 2, znanci u 16, očevi u 8 te majke u 2 slučaja. *Ženska soba – Centar za seksualna prava* naglasio je kako zbog anonimnosti te povjerljivosti ne mogu dati sve odgovore, a u velikom broju slučajeva nemaju podatke o odnosu žrtve i počinitelja, dobi te razlozima zlostavljanja.

Udruga Plavi telefon izvijestila je kako je tijekom 2007. i 2008. godine zaprimljeno 68 poziva putem SOS telefona vezano uz zlostavljanje. Pritom je obradeno 54 slučaja tjelesnog zlostavljanja (prijavljeno je 28 slučajeva, te 26 u kombinaciji sa psihičkim), 36 slučajeva psihološkog (prijavljeno 36) te 4 seksualnog nasilja (prijavljeno 2 te 2 u kombinaciji sa

fizičkim). Kao razlozi zlostavljanja navedeni su ovisnost u 10 slučajeva, ljubomora u 1 slučaju te ekonomski problemi u 3 slučajeva. Institucije nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji obaviještene su u 19 slučajeva, socijalno zbrinjavanje pruženo je u 16 slučajeva te pravna i psihološka pomoć u 21 slučaju. Obzirom na dob žrtve, 28 žrtava bilo je mlađe od 20 godina, 24 u dobi od 20 do 40 godina, te 13 u dobi preko 40 godina. Počinitelji nasilja bili su u 25 slučajeva bračni partneri, u 7 izvanbračni partneri, u 9 znanci, u 16 očevi, u 10 majke, u 1 sin, u 3 očuh, u 1 unuk te u 2 ostale osobe.

Udruga Hrabri telefon – telefon za zlostavljanu i zanemarenu djecu imao je tijekom 2007. i 2008. godine 86 poziva putem SOS telefona prilikom kojih su zabilježeni slučajevi zlostavljanja. Informacije su putem SOS telefona pružene u 983 slučajeva, a psihološka pomoć u 3370 slučajeva (te u 580 slučajeva putem savjetovališta). Prijavljen je 41 slučaj tjelesnog zlostavljanja, 43 slučajeva emocionalnog zlostavljanja, 7 slučajeva seksualnog zlostavljanja, 24 slučajeva zanemarivanja, 2 slučajeva svjedočenja nasilju u obitelji, 2 slučajeva nasilja počinjenih putem interneta te 10 ostalih („bullying“, suicidalne namjere i drugo). Navedeni broj vrsta zlostavljanja ne odgovaraju ukupnom broju zlostavljanja iz razloga što, prema navodima Udruge, u većini slučajeva pojedina prijava sadržava više vrsta zlostavljanja. Obradeno je pak 741 slučaj tjelesnog zlostavljanja, 842 slučajeva emocionalnog, 337 seksualnog zlostavljanja, 303 slučajeva zanemarivanja, 134 svjedočenja nasilju u obitelji te 1014 ostalih slučajeva. U 86 slučajeva Udruga je obavijestila institucije koje su nadležne postupati u slučaju nasilja u obitelji, a u 4933 slučajeva pružena je pravna i psihološka pomoć. Tijekom 2007. i 2008. godine Udruzi se za pomoć obratilo 3050 djece i starijih maloljetnika te 320 punoljetnih osoba. Vezano uz propuste institucija Udruga navodi 5 slučajeva kada je propust počinjen od strane centara za socijalnu skrb, 15 od strane policijskih uprava (odsjeka za maloljetničku delikvenciju), 2 od strane škola, 4 od strane prosvjetnih inspekcija, 5 od strane Pravobraniteljice za djecu te 1 koji je počinio odgojni dom.

Organizacije civilnog društva koje rade s počiniteljima nasilja u obitelji

a) Primorsko-goranska županija

Udruzi za zaštitu obitelji – Rijeka U.Z.O.R. tijekom 2007. i 2008. godine upućeno je u psihosocijalni tretman 157 osoba (130 muških i 27 ženskih osoba). Obzirom na područje suda 133 osobe uputili su sudovi s područja Rijeke (109 muških i 24 ženskih osoba), 12 osoba sudovi s područja Buzeta (10 muških i 2 ženske osobe), 6 sudovi s područja Ogulina (5 muških i 1 ženska osoba), 2 muške osobe sudovi s područja Opatije, 1 muška osoba sud s područja Labina te 3 muške osobe sud s područja Delnica. Ukupno se 6 osoba nije javilo u tretmanski centar (5 muških i 1 ženska osoba), i to 2 muške i 1 ženska osoba upućene od strane suda s područja Rijeke, 2 ženske osobe upućene od strane suda s područja Delnica te 1 ženska osoba upućena od suda s područja Buzeta. U postupku procjene odbijeno je ukupno 30 osoba, od čega 21 muška i 9 ženskih osoba. Zbog alkoholizma su odbijene 2 muške osobe i 2 ženske, zbog duševnih bolesti 1 muška osoba, zbog nesprenosti za promjenu 2 muške osobe te zbog ostalih razloga ukupno 23 osobe (16 muških i 7 ženskih osoba). Ukupno su 3 osobe koje su upućene od strane suda s područja Rijeke i 1 osoba upućena od strane suda s područja Buzeta odbijene zbog alkoholizma. Zbog duševnih bolesti odbijena je 1 osoba te 2 zbog nesprenosti za promjenu upućene od strane suda s područja Rijeke. U psihosocijalni tretman uključeno je ukupno 113 osoba, od čega 96 muških (87 u grupni oblik i 9 u individualni oblik rada) te 17 ženskih osoba (14 u grupni i 3 u individualni oblik rada). Ukupno je 95 osoba kojima je mjeru psihosocijalnog tretmana odredio sud s područja Rijeke uključeno u provedbu tretmana i to 88 osoba u grupni i 7 osoba u individualni oblik rada.

Osam je osoba kojima je sud s područja Buzeta odredio mjeru psihosocijalnog tretmana uključeno u isti (4 u grupni i 4 u individualni oblik rada). Nadalje, u psihosocijalni tretman uključeno je i 6 osoba temeljem odluke suda s područja Ogulina (5 u grupni i 1 u individualni oblik), 2 osobe temeljem odluke suda s područja Opatije (u individualni tretman), te po jedna osoba u grupni oblik rada temeljem odluka sudova s područja Delnica i Labina.

Od ukupno 96 muških osoba uključenih u tretman, 19 je odustalo, 74 je uspješno, a trojica su neuspješno završili tretman. Od ukupno 17 žena počiniteljica nasilja uključenih u tretman tri žene su odustale, 14 je uspješno, a 3 neuspješno završilo tretman. Prema području rada sudova od 95 osoba koje su u psihosocijalni tretman upućene od strane sudova s područja Rijeke 20 je odustalo, 72-ogica su uspješno, a trojica neuspješno završili tretman. Od 8 osoba upućenih u tretman od strane suda s područja buzeta 1 je osoba odustala, a 7 je uspješno završilo tretman. Sve osobe, ukupno njih 6, koje su upućene u tretman temeljem odluke suda s područja Ogulina, dvije koje je uputio sud s područja Opatije te jedna koju je uputio sud s područja Labina, uspješno su završile tretman. Jedna osoba koju je u tretman uputo sud s područja Delnica odustala je od tretmana.

Udruga navodi kako se brojčani podaci o osobama navedeni u kategoriji „ostalo“ u dijelu koji se odnosi na počinitelje koji su odbijeni u postupku procjene, iskazuju broj počinitelja odbijenih zbog nepismenosti, nepoznavanja hrvatskog jezika, smanjenih intelektualnih sposobnosti, poodmakle dobi ili nemogućnosti usklađivanja radnog vremena sa sudjelovanjem u tretmanu. Nadalje, istaknuta je izvrsna suradnja s policijom, posebice I. Policijskom postajom u Rijeci, dobra suradnja sa centrima za socijalnu skrb, Odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Rijeke, Pravobraniteljicom za djecu, Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, Domom za dnevni boravak djece „Tić“, Obiteljskim centrom Primorsko-goranske županije, Centrom za participaciju žena u društvenom životu, Hrvatskom odvjetničkom komorom, općinskim, prekršajnim i županijskim sudovima, Domom za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja „Duga“ Zagreb, obrazovnim i zdravstvenim ustanovama, ostalim tijelima državne uprave i drugim tijelima.

b) Grad Zagreb i Zagrebačka županija

Društvo za psihološku pomoć dostavilo je podatke samo za 2008. godinu, obzirom da 2007. godine nije proveden psihosocijalni tretman. Prema dostavljenim podacima ukupno su od strane sudova 74 osobe upućene u psihosocijalni tretman i to 57 muških te 17 ženskih osoba. S područja Prekršajnog suda u Zagrebu u psihosocijalni tretman upućeno je 39 osoba (27 muških i 12 ženskih). Prekršajni sud u Sesvetama mjeru psihosocijalnog tretmana odredio je za 23 počinitelja nasilja (19 muških i 4 ženskih), Prekršajni sud u Vrbovcu za 5 počinitelja (4 muških i 1 ženska), Prekršajni sud u Samoboru za 5 muških počinitelja nasilja, Prekršajni sud u Sve. Ivanu Zelini za 1 muškog počinitelja te Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu također za 1 muškog počinitelja nasilja. Ukupno se 11 osoba upućenih u psihosocijalni tretman nije javilo u tretmanski centar i to 4 muške osobe i 7 ženskih. Dvije muške osobe koje se nisu javile u tretmanski centar bile su upućene od strane Prekršajnog suda u Zagrebu te 9 osoba (2 muške i 7 ženskih) upućenih od strane Prekršajnog suda u Sesvetama. U postupku procjene odbijeno je ukupno 14 osoba, od čega zbog ovisnosti o alkoholu 4 osobe (3 muške i jedna ženska osoba), zbog duševne bolesti 2 osobe (1 muška i 1 ženska osoba) te zbog nespremnosti za promjenu 8 osoba (6 muških i 2 ženske osobe). Vezano uz područje suda, važno je istaknuti da je odbijeno 6 osoba koje je uputio Prekršajni sud u Zagrebu, od čega 3 zbog alkoholizma, 1 zbog duševne bolesti i 2 osobe zbog nespremnosti za promjenu. Ujedno, odbijeno je 5 osoba koje je na psihosocijalni tretman uputio Prekršajni sud u Sesvetama, od čega po jedna osoba zbog alkoholizma i duševne bolesti te 3 zbog nespremnosti za suradnju.

Nadalje, zbog nespremnosti na suradnju dvije osobe koje je uputio Prekršajni sud u Vrbovcu i jedna osoba koju je uputio Prekršajni sud u Sv. Ivanu Zelini odbijene su u postupku procjene. U provedbu psihosocijalnog tretmana uključeno je ukupno 49 počinitelja nasilja i to 43 muške osobe (15 u grupni i 28 u individualni tretman) te 6 ženskih osoba u individualni tretman. Ukupno je 31 osoba kojoj je mjeru psihosocijalnog tretmana odredio Prekršajni sud u Zagrebu uključena u provedbu tretmana i to 8 osoba u grupni i 23 osobe u individualni oblik rada. Osam je osoba kojima je Prekršajni sud u Sesvetama odredio mjeru psihosocijalnog tretmana uključeno u isti (5 u grupni i 3 u individualni oblik rada). Nadalje, u psihosocijalni tretman uključene su i 3 osobe temeljem odluke Prekršajnog suda u Vrbovcu (1 u grupni i 2 u individualni oblik), 5 osoba temeljem odluke Prekršajnog suda u Samoboru (svi u individualni tretman), te dvije osobe (1 u grupni i 1 u individualni oblik rada) temeljem odluke Općinskog državnog odvjetništva u Zagrebu.

Od ukupno 43 muške osobe uključene u tretman, dvojica su odustali, 38-orica su uspješno, a trojica neuspješno završili tretman. Od ukupno 6 žena počiniteljica nasilja uključenih u tretman tri žene su uspješno, a 3 neuspješno završile tretman. Prema području rada sudova od 31 osobe koju je u psihosocijalni tretman uputio Prekršajni sud u Zagrebu 29 je uspješno završilo, a dvije su osobe odustale. Od 8 osoba upućenih u tretman od strane Prekršajnog suda u Sesvetama 7 je uspješno, a jedna neuspješno završila tretman. Od ukupno 3 osobe upućene u tretman od strane Prekršajnog suda u Vrbovcu jedna je osoba uspješno, a dvije su neuspješno završile tretman. Nadalje, dvije su osobe uspješno i 3 neuspješno završile tretman od ukupno 5 osoba upućenih od strane Prekršajnog suda u Samoboru, dok su dvije osobe koje je uputilo Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu uspješno završile tretman.

Društvo za psihološku pomoć izvijestilo je kako je ostvarena dobra suradnja s prekršajnim sudovima. Uočeni su problemi vezani uz broj klijenata koji se ne javljaju u tretman te uz broj klijenata koje je Društvo primorano odbiti zbog alkoholizma te duševnih bolesti.

V. ZAKLJUČAK

Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2008. do 2010. godine („Narodne novine“ br. 126/07), područjem III. Analiza i implementacija zakona iz područja zaštite od nasilja u obitelji, mjerom br. 17. propisana je obveza izrade obrazaca standardne metodologije izvještavanja o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji te je kao nositelj navedene mjere određeno Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Slijedom zadane obveze Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u suradnji s tijelima nadležnim za provedbu Protokola, Uredom za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, Uredom pravobraniteljice za ravnopravnost spolova te organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u cilju unaprjeđenja zaštite od nasilja u obitelji izradilo obrasce za prikupljanje podataka o provedbi Protokola. Uslijed različitih područja djelovanja pojedinih tijela uočena je potreba izrade obrazaca za svako nadležno tijelo te su izrađeni obrasci za djelokrug rada policije, centara za socijalnu skrb, zdravstvenih i odgojno-obrazovnih ustanova, pravosudnih tijela, koordinatora/ica za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave u županijama, organizacija civilnog društva koje štite žrtve nasilja u obitelji te koje rade s počiniteljima nasilja u obitelji.

Obrascima za prikupljanje podataka o provedbi Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji određeno je dostavljanje podataka o službenim osobama koje su odgovorne za praćenje provedbe Protokola u svakom nadležnom ministarstvu. Osiguravanjem poznatosti

podataka odgovornih osoba u pojedinom ministarstvu moguće je uspostaviti uspješniju i bržu suradnju svih tijela nadležnih za provedbu Protokola, osigurati nesmetan tijek informacija te sustavniju provedbu Protokola i unaprjeđenje zaštite žrtava nasilja u obitelji. Kao odgovorne osobe u nadležnim ministarstvima imenovane su sljedeće osobe:

- *mr. sc. Renata Odeljan*, voditeljica Odsjeka za maloljetničku delikvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji, Ministarstvo unutarnjih poslova,
- *Sanja Predavec*, dr. med., predstavnica Uprave za medicinske poslove u dijelu zdravstvenih ustanova i *Blanka Žic Grgat*, prof. psih., predstavnica Uprave za socijalnu skrb u dijelu centara za socijalnu skrb Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi,
- *Štefica Stažnik*, ravnateljica Uprave za zastupanje pred europskim sudom za ljudska prava Ministarstva pravosuđa, zastupnica Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava i koordinatorica za ravnopravnost spolova u Ministarstvu pravosuđa,
- *Željko Juraj*, predstavnik Uprave za zajedničke programe Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Temeljem predmetnih obrazaca prikupljeni su podaci o provedbi Protokola tijekom 2007. i 2008. godine. Iz zaprimljenih izvješća nadležnih tijela državne uprave, koordinatorica/ica za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave u županijama te organizacija civilnog društva koje programski djeluju u cilju unaprjeđenja zaštite od nasilja u obitelji, može se zaključiti kako su nadležna državna tijela, tijekom izvještajnog razdoblja, uložila znatan napor u cilju podizanja razine zaštite žrtava nasilja u obitelji te prevencije počinjenja novih oblika nasilja. Izvješća sadrže opis postupanja nadležnih službi/ustanova iz njihova djelokruga rada, suradnju s drugim nadležnim tijelima te statističke podatke o broju, odnosno, postotku prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji, broju i vrsti poduzetih preventivnih i represivnih mjera i radnji radi ublažavanja posljedica već počinjenog te suzbijanja počinjenja opetovanog nasilja u obitelji.

Nadalje, izvješće o provedbi Protokola pokazalo je da su nadležna državna tijela zadužena za njegovu provedbu osigurala adekvatnu praksu postupanja sa žrtvama obiteljskog nasilja koja uključuje rodno senzitivnan tretman, adekvatan način postupanja prema djeci žrtvama obiteljskog nasilja te adekvatnu praksu postupanja s počiniteljima nasilja. Ujedno, tijela i ustanove iz djelokruga državne uprave upoznata su s činjenicom i svrhom donošenja Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji te je, sukladno odredbama Protokola, istima osigurana dostupnost teksta Protokola. Izvješće je, nadalje, pokazalo da tijela i ustanove nadležne za postupanje u slučajevima nasilja u obitelji ostvaruju dobru međusobnu suradnju, kao i suradnju s drugim čimbenicima, primjerice organizacijama civilnog društva, vjerskim zajednicama te obiteljskim centrima.

Praćenje problematike nasilja u obitelji od strane nadležnih tijela, koordinatorica/ica za ravnopravnost spolova i organizacija civilnog društva koji/e su dostavili izvješća predstavlja primjer dobre prakse i senzibiliziranosti za važnost prikupljanja podataka, u cilju unaprjeđivanja sustava zaštite žrtava nasilja te suradnje tijela nadležnih za postupanje u slučaju nasilja u obitelji. Izvješća o provedbi Protokola tijekom 2007. i 2008. godine dostavilo je 29 organizacija civilnog društva od ukupno njih 40.

Potrebno je istaknuti da je od ukupno 20 imenovanih koordinatorica/ica za ravnopravnost spolova u uredima državne uprave u županijama njih 16 dostavilo izvješća o provedbi Protokola. Činjenica da četiri koordinatorica/ice nisu dostavili/le izvješća ne umanjuje opću dobru ocjenu o provedbi Protokola, već naprotiv stvara obvezu za poduzimanje dodatnih aktivnosti kako bi se koordinatori/ce za ravnopravnost spolova u Šibensko-kninskoj, Sisačko-moslavačkoj, Krapinsko-zagorskoj i Istarskoj županiji osnažili/le i potaknuli/le na dostavu

izvješća. Slične aktivnosti potrebno je usmjeriti i prema nadležnim tijelima kako bi se dobio cjelovit uvid u stanje poduzetih mjera na području zaštite od nasilja u obitelji te stvaranje pretpostavki i mogućnosti za unaprjeđenje postupanja i bolju zaštitu žrtava nasilja u obitelji. Sijedom navedenoga, državna tijela nadležna za suradnju s koordinatorima/icama za ravnopravnost spolova u okviru svog djelokruga rada i sukladno zakonskim obvezama, i nadalje, imaju obvezu poduzimati mjere i radnje u cilju daljnjeg unaprjeđenja suradnje poradi sustavnijeg praćenja provedbe Protokola i osiguravanja pružanja pomoći svim žrtvama nasilja u obitelji. Ove aktivnosti osobito je potrebno usmjeriti prema nadležnim institucijama Grada Zagreba budući da Grad Zagreb nije imenovao koordinatora/icu za ravnopravnost spolova, uz razmatranje mogućnosti imenovanja zajedničkog/ke koordinatora/ice za područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije.

Provedba Protokola te pravovremeno poduzimanje svih potrebnih aktivnosti i nadalje ostaje zadaća svih tijela zaduženih za njegovu provedbu i suradnih institucija kako bi se destrukcija obitelji kao najvažnije društvene zajednice u konkretnim slučajevima smanjila na najmanju moguću mjeru. U tom smislu nadležna državna tijela trebaju poduzimati sve radnje u svrhu podizanja dosegnute razine zaštite žrtava nasilja u obitelji, kao i dograditi pravni, obrazovni, socijalni i institucionalni sustav na ovom području, uz rješavanje i preostalih otvorenih pitanja u dijelu koje se odnosi na osiguranje izvora financiranja za provedbu pojedinih instituta iz ovog djelokruga. Poduzimanje navedenih aktivnosti pretpostavlja osiguravanje bolje zaštite žrtava nasilja u obitelji, podizanje kvalitete njihova života te afirmaciju njihovih prava.